

Le texte proposé ici a été établi à partir de l'édition sortie des presses de Schouten, à Amsterdam, en 1754.

PETRI LOTICHII SECUNDI SOLITARIENSIS ELEGIARUM LIBER I.

(934 vers)

AD JACOBUM MICYLLUM PRAECEPTOREM.
CONQUERITUR QUOD IN PRIMO AETATIS FLORE, RELICTIS STUDIIS,
MILITARE COGATUR.

ELEGIA PRIMA,

E1_1	v.1	Me tenet hiberno sub sidere Maenalis ursae
	2	proxima Vandalico terra, Micylle, solo :
	3	flavus ubi torquens infidas Albis arenas
	4	labitur, Arctoas maximus inter aquas.
	5	Finitimis Aquilo spirans animosus ab oris
	6	stridet, et inmani turbine verrit humum.
	7	Nec frugem segetes maturo tempore praebent,
	8	culta racemiferis nec viret uva jugis.
	9	Namque fere media plus parte volubilis anni
	10	acris Hyperboreo frigore saevit hiems.
	11	Nunc autem tepidos Phoebus superingerit ortus,
	12	blandaque Riphaeum temperat aura gelu.
	13	Arboribus frondes redeunt, et gramina campis,
	14	et laetis gremium frugibus ornat ager.
	15	At pax dulcis abest, Zephyrisque tepentibus hostes

16 in caput innocui Principis arma ferunt.
17 Nec mihi fas portas ultra procedere, nec me
18 commoda purpurei veris in urbe juvant.
19 Ardua de solido stant propugnacula saxo,
20 et novus inducta murus obitur aqua.
21 Agger et in vacuas praeceps attollitur auras,
22 densaque suggesta texta replentur humo.
23 Ipse novis equitum comitantibus inminet alis
24 Caesar, et armati detinet hostis iter.
25 Interea lucent totis incendia campis,
26 quo vocat errantes praeda vel ira duces.
27 Dissultant fremitu colles, et ferrea late
28 pondera, sulfureis ignibus acta, volant.
29 Fortunate senex, tu mollia vere salubri
30 otia, quod toto pectore laetor, agis.
31 Nascentemque diem decedentemque salutas,
32 nec rumpunt somnos classica pulsa tuos.
33 Nobis nulla quies, nec cum se condit in undas,
34 nec cum Sol versis mane recurrit equis.
35 Quam miserum est rigido cum milite ducere vitam,
36 qui putat armata cuncta licere manu !
37 Est etiam socios illis jugulare voluptas,
38 perque vias dantur vulnera, perque domos.
39 His comes in vallo, nudoque sub aethere noctem
40 exigo, et insomnes in statione vices.
41 Unde oculos tollens ad magni lumina mundi,
42 sidera natali metior orta meo.
43 Lucidus hic geminas sinuosis flexibus Arctos
44 in morem liquidae separat Anguis aquae.
45 Illic Saturni contristat Pleiades astrum,
46 Orionque alto mergitur Oceano.
47 Parte alia, terris tantorum causa malorum,
48 carceris obscuras Mars jacet ante fores.
49 Felix qui vidit meliores aetheris ignes,
50 sive tuos Arcas, seu Venus alma tuos.
51 Non ego pro patria belli detracto laborem
52 degener, aut viso protinus hoste tremo.
53 Ire nec ad manes pro libertate recusem :
54 dulce foret Reges inter et arma mori.
55 Sed neque jam celebres usquam virtutis honores,
56 imperii nusquam, militiaeque decus.
57 Et jam fata ducum video, clademque propinquam,
58 nudaque praesidiis oppida capta suis.
59 Hoc perdit nostras, hoc olim perdidit urbes,
60 funditus infanda seditione ruunt.
61 Tu vero pacis custos, Phoebique sacerdos,
62 argutae fidicen, culte Micylle, lyrae :
63 carminibus fac rite piis, ut tristia cessent
64 exilia, et praedae, sollicitusque timor.
65 Pax castas segura domos, Pax incolat urbes,
66 Pax olea canas cincta virente comas.
67 Haec tu posce Deum sacras prostratus ad aras :
68 perpetua detur sic tibi pace frui.

AD MELCHIOREM ZOBELLUM COMPATREM.

ELEGIA II.

El_2 v.1 Sic igitur dulces potuisti linquere Musas,
 2 Martiaque inprudens castra, Zobelle, sequi ?
 3 Et tibi jam tanti est artes cognoscere belli,
 4 et fera quo soleant proelia more geri ?
 5 Scilicet a teneris ut mercenarius annis
 6 vulnera consuescas servitiumque pati ;
 7 et subeas toties manifesta pericula vitae,
 8 dum cava terrificis ictibus aera tonant.
 9 Quam bene pugnabant olim, cum moenia nondum
 10 turribus, aut fossis oppida cincta forent :
 11 machina nec volucres torqueret aenea glandes,
 12 sed gererent partes ensis et hasta suas !
 13 Tunc clarum tibi magna parens Germania nomen,
 14 nostraque libertas sanguine parta fuit.
 15 Nunc tua dilacerant inimicae viscera gentes,
 16 vendis et externis in tua damna fidem.
 17 Ante tuos oculos ferro grassatur et igni
 18 Barbarus, et Geticis Hunnus oberrat equis.
 19 O pereant turrets, fossaeque, et inutile vallum !
 20 Pax ades, aut virtus illa paterna redi.
 21 Me juvat in studiis consumere dulcibus aevum,
 22 signaque Musarum prosperiora sequi :
 23 et quae sera legat nostri non inmemor aetas,
 24 carmina tranquillae fingere pacis opus.
 25 Sed tamen ausus eram validis quoque nuper in armis
 26 magnanimi custos ad latus ire Ducis.
 27 Jam caput indueram galea, frameamque gerebam,
 28 aptus et huic lateri quilibet ensis erat.
 29 Sed Dea, Castaliis quae maxima praesidet undis,
 30 non tulit, et vultus constitit ante meos.
 31 Constitit, et tenerae florem miserata juventae,
 32 ergo, puer, fies tu quoque miles, ait ?
 33 Torta quid imbelles urguet lorica lacertos ?
 34 Quid gravat aeratae cuspidis hasta manum ?
 35 Jam populatrices inter potes ire catervas ?
 36 Jam longae patiens esse sub axe viae ?
 37 At (memini) nuper fera bella timere solebas,
 38 classicaque insuetis auribus horror erant.
 39 Unde novus rigor hic ? Unde illa ferocia venit ?
 40 Mitis honoratae Pacis amator ubi es ?
 41 Sed, puto, praeda juvat, spoliisque Aquilonis onustum
 42 sublimem niveis Fama reducet equis.
 43 Quin meliora tibi solvemus praemia Musae,
 44 praemia per raras ante petita manus.
 45 Longa dies Regum turres consumit, et aurum,
 46 et spolia in templis exuviaeque ruunt.
 47 At decus ingenii durat, vatumque labores.
 48 I nunc, et partas sanguine confer opes.
 49 Adde, quod incerto Mars proelia turbine versat,
 50 casus et instabiles miscet utrimque vices.
 51 Ah teneris majus ne quis juveniliter annis
 52 audeat, et vires consulat ante suas.
 53 Tempus erit, Pindum superans cum Caesar et Haemum
 54 figet in Odrysiis celsa tropaea jugis.

55 Tunc si tantus amor belli, si tanta cupido est,
 56 acer in adversos ense licebir eas.
 57 Terribiles nunc linque tubas, et castra, nec auctor
 58 ante diem propera funeris esse tui.
 59 His ego commotus dictis, vultuque monentis,
 60 ite statim, dixi, castra tubaeque procul.
 61 Rursus et Aonius calor in mea pectora venit,
 62 ipsaque devovi quae prius, arma tuli.
 63 Difficile est tacitos naturae abscondere motus,
 64 ponere difficile est quae placuere diu.
 65 Scilicet ingenuas mansuescunt corda per artes,
 66 nec rigidos mores esse Thalia sinit.
 67 At tu, quandoquidem rerum sic impetus urguet,
 68 et novus accendit pectora laudis amor :
 69 i, tua quo, Zobelle, vocat te fervida virtus,
 70 et grave militiae fer patienter onus.
 71 Ne tamen, ah, densos vitae contemptor in hostes
 72 irruet, scis quam sit dulce redire domum.
 73 Tunc mihi narrabis, validas quis ceperit urbes
 74 primus, et hostiles fregerit ultor opes.
 75 Ah teneris majus ne quis juveniliter annis
 76 audeat, et vires consulat ante suas.
 77 Tempus erit, Pindum superans cum Caesar et Haemum
 78 figet in Odrysiis celsa tropaea jugis.
 79 Tunc si tantus amor belli, si tanta cupido est,
 80 acer in adversos ense licebit eas.
 81 Terribiles nunc linque tubas, et castra, nec auctor
 82 ante diem propera funeris esse tui.
 83 His ego commotus dictis, vultuque monentis,
 84 ite statim, dixi, castra tubaeque procul.
 85 Rursus et Aonius calor in mea pectora venit,
 86 ipsaque devovi quae prius, arma tuli.
 87 Difficile est tacitos naturae abscondere motus,
 88 ponere difficile est quae placuere diu.
 89 Scilicet ingenuas mansuescunt corda per artes,
 90 nec rigidos mores esse Thalia sinit.
 91 At tu, quandoquidem rerum sic impetus urguet,
 92 et novus accendit pectora laudis amor :
 93 i, tua quo, Zobelle, vocat te fervida virtus,
 94 et grave militiae fer patienter onus.
 95 Ne tamen, ah, densos vitae contemptor in hostes
 96 irruet, scis quam sit dulce redire domum.
 97 Tunc mihi narrabis, validas quis ceperit urbes
 98 primus, et hostiles fregerit ultor opes.
 99 Qualiter adversis concurrant agmina signis,
 100 altaque tormentis moenia quassa ruant.
 101 Et quaecumque illis exhausta pericula terris,
 102 hunc celeri portet Lucifer axe diem.

AD JOANNEM ALTUM, IN PATRIAM REDEUNTEM.

ELEGIA III.

E1_3 v.1 Jam Sol Aegocerum caeli regione sub ima
 2 lustrat, et emeritos sistit anhelus equos.
 3 Rura gelu contristat hiems, et noctis opacae

4 longior angustos efficit umbra dies.
 5 Saevaque discordes exercent proelia venti,
 6 nec liquidum radens labitur alnus iter.
 7 In glacie puppes dura cum funibus haerent,
 8 et gelidam Boreas spargit ab axe nivem.
 9 Cum tamen e gremio cras Tethyos ortus Eoae
 10 Lucifer, et pulchri lumina Solis erunt,
 11 jucundam sine me patriam, terrasque revises,
 12 Aedera quas liquidis findit amoenus aquis :
 13 Aedera, qui vatis cunabula perfluit Hessi,
 14 et patriae fines separat, Alte, tuae.
 15 Vade (nec invideo) melioribus utere fati,
 16 nec tua crudelis vota moretur hiems.
 17 Hactenus unus amor nobis, eademque voluntas,
 18 laedere quam potuit nulla querela, fuit.
 19 Scis equidem, nec sunt nemus antraque nescia nostri,
 20 quercus et annoso robore propter aquas.
 21 Propter aquas, pater Albi, tuas, ubi densa per aestum
 22 molle viatori silva ministrat iter.
 23 Illa diu nostros testabitur arbor amores,
 24 sive meo vivet munere, sive tuo.
 25 Illic saepe novum, vel sero vespere, carmen,
 26 vel matutinas legimus inter aves.
 27 Saepe (recordor enim) viridante duobus in herba
 28 una quiescendi praebuit umbra locum.
 29 Nunc ferus antiquis nos sedibus expulit hostis,
 30 jussit et exsilio vertere dulce solum.
 31 Jam nostras miles ripas, et gaudia nostra
 32 impia sacrilegi militis uxor habet.
 33 Quin etiam pulchri decus et solacia ruris,
 34 flamma suburbanas funditus hausit opes.
 35 Oppidaque, et subitis captas incursibus arces,
 36 in cineres uno vidimus ire die.
 37 Quid loquar insidias, et quod confecimus una
 38 per loca solliciti plena timoris, iter ?
 39 Nullus amor tales umquam conjunxit amicos,
 40 nulla fides ullo foedere tanta fuit.
 41 Nunc quoque non comitem tibi me quocumque negarem,
 42 nec possem lacrimas, Alte, videre tuas.
 43 Sed tibi perque nives , perque auctos praevis amnes,
 44 ventos despicerem, dedpiceremque gelu.
 45 Nobiscum dulces essent duo, tresve libelli,
 46 sarcina longinqua non onerosa viae.
 47 Sed ducis imperium retinet, nec linquere signa
 48 aspera militiae jura, fidesque sinunt.
 49 Ipse suos poscens hostes in proelia Caesar
 50 fulminat, et campos alite quassat equo.
 51 Ambiguisque fremunt magnae rumoribus urbes,
 52 spumifer indomita quas premit Albis aqua.
 53 Clamque suis tentant adsciscere partibus illos,
 54 non bene de patria qui meruere, duces.
 55 Horrida nec brumae securos frigora praestant :
 56 per glaciem miscent proelia, perque nivem.
 57 I tamen, et miseras tu, cui licet, effuge terras,
 58 militiae consors hactenus, Alte, meae.
 59 Me procul a patria, primo sub flore juventae,
 60 aspera eum duro Marte fatigat hiems.
 61 At tibi jucundis contingat pacis amatae

62 artibus, et dulci semper amore frui.
 63 Haec ego : tu patriis etiam mox redditus oris,
 64 mutua pro reditu suscipe vota meo.

AD CHRISTIANUM LOTICHIUM FR. DE OBITU PATRIS.

ELEGIA IIII.

E1_4 v.1 Aequoris expertes dum vivo remotus ad Arctos,
 2 acre sub hiberno qua riget axe gelu :
 3 signa bis (haud multo minus est) duodena peregit
 4 qui regit aethereos temporis auctor, equos.
 5 Interea semper me sors inimica fatigat,
 6 cunctaque perpessis asperiora cadunt.
 7 Aut gravis accensos febris depascitur artus,
 8 nec cessat variis excruciare modis ;
 9 aut teneras vires ultra, meritumque juventae,
 10 jactura cari temporis, arma gero.
 11 Nunc etiam tristi consumptum morte parentem
 12 nuntiat a patrio fama relata solo.
 13 Occidit infelix, dum me fera bella sequentem
 14 Albis ad indomitas castra morantur aquas.
 15 At mihi felicem reditum, patre sospite, demens
 16 fingebam, niveos pace ferente dies.
 17 Pax erit, et grave Martis opus perpessa juvenus,
 18 cingemus rigidas fronde virente comas.
 19 Laetitiaque frement alacres, plausuque cohortes,
 20 signaque pulvere scissa trahentur humo.
 21 Et patrias pede quisque vago tendemus ad oras,
 22 ipse petam ripas, Cynthi, vadose tuas.
 23 Hic pater occurret nato, galeamque resolvat,
 24 loricamque humeris exuet ipse meis.
 25 Famaque cum fuerit parvam vulgata per urbem,
 26 confluet ad nostras undique turba fores.
 27 Cum sene tunc, vitreis quae perfluit Alera lymphis
 28 rura, vel humectat quae meus Aura, colam.
 29 Duraque suspendens nigris e postibus arma,
 30 erroris statuam militiaeque modum.
 31 Haec mihi fingebam, rapiantibus irrita ventis,
 32 solamen cunctis spes erat illa malis.
 33 Aspera seu dubii certamina Martis adirem,
 34 armataque foret vita tuenda manu ;
 35 tormentisve leves muralibus acta per auras,
 36 fulmineo quaterent saxa fragore solum.
 37 Seu rapidos calidi perferrem sideris aestus,
 38 horrida seu brumae frigora, sive famem ;
 39 tu pater aerumnas omnes, casusque levabas,
 40 fortis erat monitis nostra juvena tuis.
 41 Te propter (nec enim me dicere vera pudebit)
 42 cautior in saevi turbine Martis eram.
 43 Nunc miserande jaces, nec dextras jungere saltem
 44 extremum licuit funeris ante diem.
 45 Ignes castrorum, vosque hostibus undique cincti
 46 Hercynii montes, Hercyniaeque nives :
 47 vos eritis testes, casum me fortis acerbae

48   scire sub hiberno non potuisse polo.
 49   Ecquis enim medios audax per Caesaris enses,
 50   frigore concretas Albis adiret aquas ?
 51   Non mille excubiae, non fulmina Martis Iberi,
 52   non juga fecissent, nubibus aequa, moram :
 53   nec glacialis hiems, illudque volatile telum,
 54   Barbarus averso quod jacet Hunnus equo.
 55   Per medios pietas gladios, mediosque per ignes,
 56   monstrasset tutas praevia duxque vias.
 57   Si tamen et lacrimis cineres placantur et umbrae,
 58   placata es lacrimis, umbra paterna, meis.
 59   Carminibus lacrimas addo, lacrimisque dolorem,
 60   et galea madidas oculo saepe genas.
 61   Tu castos inter coetus, animasque piorum
 62   aetheris in pura luce beatus agis.
 63   Unigenamque Deum, majestatemque verendam
 64   aspicis, aeternis perfuerisque bonis.
 65   Nec veteres curat jam mens segura labores,
 66   usque adeo dulcis corda serenat amor.
 67   Illic parva suo notis alludit in ulnis
 68   neptis avo, matris sarcina prima suae ;
 69   et nuper viridi raptus mihi frater in aevo,
 70   cantat in amplexu carmina blanda tuo :
 71   carmina quae caelum, caelique volubilis orbes
 72   mulcent, ac niveos Solis euntis equos.
 73   Felix morte sua, non cari funera vidit
 74   patris, et est saevo passus ab hoste nihil.
 75   Nos dolor, et vitae mortalis inania versant
 76   somnia, et ambiguus spesque timorque modis.
 77   Nos desiderio luctus renovamus amaros,
 78   nec tristi cessant imbre madere genae.
 79   Nec te (spero equidem) genitor labentibus annis,
 80   spreta sub ignoto caespite condet humus.
 81   Corpus et in cineres cum longa redegerit aetas,
 82   gloria natorum voce superstes eris.
 83   Impositusque super tumulum breve carmen habebit,
 84   ut tua visuris indicet ossa, lapis.
 85   Quod superest, dum me retinent fera proelia, frater,
 86   quo solo fulta est sospite nostra domus ;
 87   interea matrem quaeso, solare relictam,
 88   vivat, et aerumnas nesciat illa meas.
 89   Tu quoque, militiam casus quicumque sequetur,
 90   sive (quod heu vereor) sive redibo, vale.

AD LUNAM. CUM NOCTU ITER FACERET.

ELEGIA V.

E1_5   v.1   Dum brumale riget glaciali frigore caelum
           2   in mediae facio tempore noctis iter.
           3   Nec mihi nota via est, nec praebent sidera lucem,
           4   nixque fatigatos impedit alta pedes.
           5   Ergo pruinosa moderatrix Cynthia noctis,
           6   huc adhibe vultus officiosa tuos.
           7   Causa gravis cogit, dubii quod plena timoris

8 per loca, dum tenebris cuncta teguntur, eo.
 9 At mihi quid prodest, solida quod imagine fulges,
 10 lucida cum densis nubibus ora tegas ?
 11 Non ego furta paro belli, non proditor erro,
 12 facta latebrosae nil mea noctis egent.
 13 Forte pudet rosei maculas ostendere vultus,
 14 cum sis orbe magis versicolore decens.
 15 Non te purpureo circumdata vincit amictu,
 16 incipit aetheriae quae Dea lucis iter.
 17 Nec similes vultus, praelata duabus in Ida,
 18 (pace loquor Veneris) mater Amoris habet.
 19 Exsere portantes radiantia lumina bigas,
 20 neve meae dici causa merere necis.
 21 Nam coacervatas (vos alta silentia testor)
 22 quis dabit his tenebris exsuperare nives ?
 23 Nulla pedum video vestigia, nulla rotarum,
 24 et piceis caelum nubibus omne latet.
 25 At memini, caecae cum fretus munere noctis,
 26 nuper amans foribusserta duturus eram,
 27 cuncta serenato removebas nubila caelo,
 28 proditus et per te fabula mane fui.
 29 Nunc radiis fulge, stirps o Latonia, puris :
 30 si careas illis, quis tuus usus erit ?
 31 Fallor ? An es magicas caelo deducta per artes,
 32 teque reluctantem carmen et herba trahunt ?
 33 Nunc resonare cavis tinnitibus aera vellem,
 34 ut ferrent, quoniam ferre putantur, opem.
 35 Fallor. In occulto te pastor Latmius antro
 36 detinet, oblitam scandere rursus equos.
 37 Deliciasque facis molles, et sedula curas,
 38 dum roseas illi stat sopor ante genas.
 39 Scande rotas iterum, soror o pulcherrima Phoebi,
 40 an puerum mulcens te quoque somnus habet ?
 41 En etiam nostros tandem miserata labores,
 42 caeruleas variant astra minora vias.
 43 Jam Tegeaea micat virgo, quique aurea custos
 44 raptus ab Arcadiis venit in astra jugis.
 45 Andromedeque suis nondum resoluta catenis,
 46 et Cepheus genitor, Cassiopeque parens.
 47 Quique datis findens olim talaribus auras,
 48 per liquidum Perseus aera fecit iter.
 49 Non ego jactandas umeris desidero pennas,
 50 sparge jubar tantum, protinus ales ero.
 51 Aut plus, aut medios nox attigit umida cursus,
 52 et maris occidui Pleias intrat aquas.
 53 Culmen et ascendit, qui vexit Ariona, Delphin,
 54 vatibus assidue ferre paratus opem.
 55 Exsere conspicuos nunc, o plenissima, vultus,
 56 exsere, nec capiti frigida parce meo.
 57 Sic neque te magicae confundant murmura linguae,
 58 dira nec Haemoniis pabula nata jugis.
 59 Nec mala vicinae laedant contagia terrae,
 60 ambrosiaque leves semper alantur equi.
 61 Ipse potestatesque tuas, tua nomina dicam ;
 62 mille potestates, nomina mille canam.
 63 Jamque repurgatis argentea nubibus exis,
 64 icta repercussa luce refulget humus.
 65 O mihi si positis faveant Aquilonibus aerae,

66   ordine per laudes dum juvat ire tuas.
67   Tu veneranda poli regina, sequentibus astris,
68   conspicuos rutilo ducis in axe choros.
69   Et licet e cunctis, quae sustinet aureus aether,
70   terras aspicias e propiore loco :
71   nota tamen quod sunt, nec inobservata feruntur,
72   sidera cum fixis irrequieta, tuum est.
73   Nullaque te possunt rapido praevertere cursu,
74   orbita saepe licet summa retardet iter.
75   Nec tibi par, quamvis nectat talaria plantis,
76   Atlantis magni Pleionesque nepos.
77   Hoc quoque, quod tecum rutilos communicat ignes
78   Sol oculus mundi, gloria magna tua est.
79   Mensibus implebas tu prisca temporis annos,
80   dum populus sapiens, dum novus orbis erat.
81   Tu varios sumis, reparando cornua, vultus,
82   arbitriumque viae liberioris habes.
83   Nam modo cum rigido gelidos Aquilone Triones,
84   nunc petis umentis proxima signa Noto.
85   Sic quibus utiliter praebes nascentibus ignes,
86   non sinis obscuros laudis habere nihil.
87   Tu quoque scis (nec culpa tua est) scis optima Phoebae,
88   cur toties longas cogar inire vias.
89   Vis tua, quae caelum, quae magnus continet aer,
90   temperat, et terras, et moderatur aquas.
91   Aestuat hinc undis refluentibus Amphitrite,
92   paulatim primo deficiente mari.
93   Hinc pecus, aequoreumque genus, volucresque canorae,
94   quaeque creat tellus, luxuriare solent.
95   Omnia tu sucis vires augentibus imple,
96   aptaque nascendis semina rebus alis.
97   Nec mihi quis Phoebi persuadeat artibus uti,
98   ni tuus haud dubias det favor ante notas :
99   cortice nec fisso teneros infigere ramos,
100   nec patulas curva caedere falce comas.
101   Quid loquar, ut nautis, et amoena colentibus arva
102   significes imbres pallida, rubra Noto ?
103   Tu potes aetherias abrumpere nubibus undas,
104   carceris Aeolii tu reserare fores.
105   Tu quoque ventris onus gravidis parientibus aufers,
106   unde datae merito nomina lucis habes.
107   Tu, Dea, sub terra positi clarissima mundi
108   Persephone fratri consociata Jovis.
109   Nec levis ira tua est, quem tu premis ore frementi,
110   pronus agit spumas, et pede tundit humum.
111   Diva potens nemorum, debellatrixque ferarum,
112   te juvet Armeniis tigribus esse trucem.
113   Fac, timor ut vacuas omnis vanescat in auras,
114   humanisque fave, non metuenda, bonis.
115   Sed bene habet, venit ecce venit, lux ecce propinquat :
116   clarus ab Eoo Lucifer orbe venit.
117   Lucifer astrorum salve decus, orta nigris
118   Memnonis a pelago, te duce, mater eat.
119   Ipse dabo lucem, vigilata nocte, quieti :
120   Nox ita finita est, et via : Luna, vale.

AD MICHAELEM BEUTHERUM. DE SE AEGROTANTE.

ELEGIA VI.

El_6 v.1 Jam tepet a Zephyris iterum sperantibus aer,
 2 blandaque purpurei tempora veris eunt.
 3 Fugit hiems adoperta gelu, Boreaeque furentis
 4 frigore concretas Sol liquefecit aquas.
 5 Alma parens laeto se vestit caespite tellus,
 6 arbor et umbrosas induit alta comas.
 7 Et nemorum solamen avis sub fronde latentem
 8 unguibus et docili construit ore larem.
 9 Agricolamque seges molli delectat in herba,
 10 heu seges hic domino non resecanda suo !
 11 Sed trucis hoc belli vitium est, frugesque recentes
 12 praedator celeri proterit Hunnus equo.
 13 Vere nitent sulci, ver mollibus utile pratis,
 14 natus et aprici tempore veris amor.
 15 Cultus ager pecori victum, custodibus umbram
 16 sufficit herbosi vallis opaca soli.
 17 Dumque levi tenerum meditatur harundine carmen
 18 pastor, et alternis ludit avena modis :
 19 luxuriant, saliuntque greges, et saepe canentis
 20 rustica palatu carmina rumpit ovis.
 21 Interea tacitos calor ossibus excitat ignes,
 22 ipsaque cum tota corpora mente vigent.
 23 Ergo erat, ut patriam (reditum si fata dedissent)
 24 hiberno peterem non remorante gelu.
 25 Aut doctis viridi Mysis operatus in aevo,
 26 niterer ingenio nomen habere meo.
 27 Forsitan et nitidos olim pro casside crines
 28 ambiret foliis laurus odora suis.
 29 Nunc taceo junctis defectus viribus aeger,
 30 solus in ignotis miles, inopsque locis.
 31 Omne perit juvenile decus, totumque perurit
 32 immensus lateris, non sine febre, dolor.
 33 Deficit et ducens vitales spiritus auras.
 34 Oraque vix praestant arida vocis iter.
 35 Scilicet haec mortis dantur mihi signa propinqua,
 36 viximus, exacto tempore, fata vocant.
 37 At non hoc olim puerum sperare jubebat
 38 fatidico celebris Noricus ore senex.
 39 Sed fore qui seros famam proferret in annos,
 40 sacraretque alta nomen in arce suum.
 41 Astra fefellerunt, primoque in flore juventae
 42 auferor, heu fallax et breve vita bonum !
 43 Non mihi jam patriae superest spes ulla videndae,
 44 manibus haec tellus est habitanda meis.
 45 Ergo nec in nota saltem regione quiescam,
 46 nec monumenta meum corpus avita tegent !
 47 Qua pater ilicibus ripam praetexit, et alnis
 48 Cynthius, et leni murmurat unda sono.
 49 O mihi si gelidae rigui de fonte petitus
 50 Acidis, has fauces haustus inundet aquae !
 51 Quam juvat herboso versare in caespite corpus !
 52 O ripae medio dulce cubile die !
 53 Frigida Pegasides vestro date pocula vati,
 54 utilis et rapido me levet igne liquor.

55 Ferte salutiferas herbas, et si qua per orbem
 56 gramina Paeoniis usibus apta virent.
 57 Me miserum, quanto succensus torqueor aestu !
 58 Quam rapidos ictus sentit utrumque latus !
 59 Nec cibus ora juvat, nec mulcet lumina somnus,
 60 astra licet prono fessa Boote cadunt.
 61 Cuncta silent, carpunt hominesque, feraeque soporem,
 62 densaque compositas occulit arbor aves.
 63 Sola dolet mecum, nostras imitata querelas,
 64 et plenum gemitus dat Philomela sonum.
 65 Hortorumque sedens vicinis abdita ramis,
 66 arguto varios integrat ore modos.
 67 Carminibus sua fata levat, felicior ales
 68 Daulias, invalido nil opis illa ferunt.
 69 Nil artes herbaeque valent, sucique potentes,
 70 nil placidum caeli tempus et aura juvant.
 71 Testor, amice, Deos, fortunatosque piorum
 72 vos adeo manes, Elysiumque nemus.
 73 Non ego, quod rapior primis inglorius annis,
 74 fata moror, quamvis vincere dulce foret.
 75 Tu facis, ah miseranda parens, tua senior aetas,
 76 tempus in exiguum cur superesse velim.
 77 Ne tanti tibi morte mea sim causa doloris,
 78 et desolatae certa ruina domus.
 79 Si tamen importuna feret me Parca, leguntque
 80 ultima fatales hic mihi fila Deae,
 81 officium saltem tumulo largire supremum,
 82 cum repetes patriae, culte Poeta, solum.
 83 Ossaque praeteriens ne calcet operta viator,
 84 fac lapis inscriptis indicet illa notis.
 85 Et duo sint versus : "Hic militis ossa Secundi,
 86 ipsaque pro patria quae tulit, arma jacent.
 87 Perfer et haec misere mandata novissima matri,
 88 ne violet lacrimis gaudia nostra suis.
 89 Nec tibi apud superos sit vilis fama sepulti,
 90 floreat in libris sed diuturna tuis.
 91 Illam post obitus lucis solamen ademptae
 92 si mereor, cineres spem sine ferre meos.
 93 Tunc ego non Pario caesum de marmore bustum
 94 gentis odoriferae nec mihi dona velim.
 95 Sed laetus pietate tua, divisa beatis
 96 manibus Elysii sancta virecta colam.
 97 Arentemque sitim relevans felicibus undis,
 98 ipsius ex vitae fonte perenne bibam.
 99 Cara vale genetrix, et tu germane, sororque,
 100 et memor absentis si quis amicus eris.
 101 Tuque loci, vates, consors natalis, et aegro
 102 terra mihi patriae non repetenda, vale."

AD JOHANNEM HAGIUM FRANCUM.
 QUOD DEI OPT. MAX. BENEFICIO A GRAVISSIMO MORBO SIT LIBERATUS.

ELEGIA VII.

E1_7 v.1 Vota movent superos (expertis credere dignum est)

2   vota Deos, Hagi, sint modo justa, movent.
3   Nam modo cum rapida correptus febre jacerem,
4   saevaue torreret debile flamma latus :
5   optimus extremae pater ipso in limine mortis
6   audiit intenta supplicis aure preces.
7   Maestus eram, largisque genas, lectumque rigabam
8   fletibus, ante oculos mors erat atra meos.
9   Ante meos oculos stultae commissa juventae,
10   rt nigra sulphureae stagna paludis erant.
11   Alma tamen Pietas animum sperare jubebat,
12   supplicibus mitem sontibus esse Deum.
13   Ergo dolens imo suspiria corde trahebam,
14   fundebamque humili talia verba sono.
15   Unica progenies aeterni, Christe, parentis,
16   omnis ab aeterno fons, et origo boni.
17   Hos precor exaudi gemitus, huc tende potentem
18   aetheris excelsa de regione manum.
19   Nil agitur sucis, ad openque potentibus herbis,
20   quas parit omnifero terra benigna sinu.
21   Tu potes exhaustas in pristina reddere vires,
22   languida tu vivo membra liquore riga.
23   Tum quoque cum terras habitares, diceris aegris
24   saepe libens medicas applicuisse manus.
25   Quod tua si, genitor, non fert ita sancta voluntas,
26   et datus est vitae terminus iste meae :
27   una salus animae petitur mihi cetera tellus
28   ad gelidi liquidas contegat Albis aquas.
29   Christe fave, cujus sanguis delevit in alto
30   collis oliviferi crimina nostra jugo.
31   Respice me, tenues cum spiritus ibit in auras,
32   nec mihi sit mortis munus inane tuae.
33   Sed quid erit quaeso, tua si benefacta canentem
34   tum cito Persephone cogat acerba mori ?
35   Ecquid apud manes, inamoenaque regna silentum,
36   grata resolvemus laudibus ora tuis ?
37   Lenis ades potius, veniasque salutifer aegro,
38   tu quoniam mitis, non quia dignus ego.
39   Ipse tibi meritas sollempni carmine grates,
40   munere pro vitae, muneris auctor, agam,
41   ipse coronabo sertis halantibus aras,
42   et dicam laudes, quo precor, ore tuas.
43   Talibus orantem caelo miseratus ab alto est,
44   cui pater in solio jus dedit omne suo.
45   Jamque fugit macies, discedit corpore pallor,
46   membrorumque redit, qui fuit ante, vigor.
47   Nec lateris cruciatus adest, et anhela recessit
48   febris, et ora minus torret amara sitis.
49   Hausta nec alliciunt dulces medicamina somnos,
50   sponte sua facilis, non eget arte sopor.
51   Quin etiam cultis assuesco rursus in hortis
52   aere paulatim liberiore frui.
53   Agnoscunt Zephyri reducem, viridique sub umbra
54   blanditur lateri mollior aura meo.
55   Argutaque piae volucres me voce salutant,
56   gratarique vagae lymphae videtur aquae.
57   Ergo reus voti, quid agam ? Quae dona rependam ?
58   Quo tibi, summe Pater, munere gratus ero ?
59   Non dabimus costum, sucumve liquentis amomi,

60 nec te Panchaei turis honore colam,
 61 grata tibi mens labe carens, et honesta voluntas,
 62 inque tui flagrans agnitione fides.
 63 Summe pater, sobolesque patris, consorsque duorum
 64 Spiritus, in trino numine numen idem.
 65 Omnipotens, cujus divina potentia finem
 66 non habet, aeternum laus sit honorque tibi.
 67 Non medicaminibus, non sum servatus ab herbis,
 68 nulla meis radix usibus apta fuit.
 69 Tu facis ut videam caelum, jucundaque solis
 70 lumina, quod reditum spero, loquorque tuum est.
 71 Idcirco, Lux alma, tuo dum munere vivam,
 72 ingenium soli serviet omne tibi.
 73 Quantaque te generis teneat miseratio nostri,
 74 cum liquet erroris paenituisse, canam.
 75 Supplicibus te, sancte Pater, placabo querelis,
 76 et Citharae lacrimis fila rigabo meis.
 77 Tu modo, quae nunc mota fremunt, fac dira quiescant
 78 bella, sit exilii, militiaeque modus.
 79 Tunc Jessaea tibi, pacis dator alme, juvabit
 80 dulcius argutae plectra movere lyrae.

AD SILVAS PROPE ALBIM FL. DE DIUTURNITATE BELLI, ET HOSTIUM CRUDELITATE.

ELEGIA VIII.

E1_8 v.1 Justa queror, quamvis nil proficientia fundam
 2 nubibus, et Zephyri verba caduca ferant.
 3 En iterum silvae nostras audite querelas,
 4 cresce iterum lacrimis, spumifer Albi, meis.
 5 Nam gravius tacitis mens carpitur anxia curis,
 6 at mihi, cui referam, nullus amicus adest.
 7 Vos coryli, vos haec memores ediscite fagi,
 8 testis et e celsis assonet aura jugis.
 9 Qua merui culpa tam saevam numinis iram ?
 10 Quae conjurarunt in caput astra meum ?
 11 Cultor Apollineae modo qui placidissimus artis
 12 aspera cum lituis bella perosus eram :
 13 nunc agor insanis violenti Martis in armis,
 14 vix numerans vitae bis duo lustra meae.
 15 Ingrediorque fero tenerum latus ense revinctus,
 16 ense lacessitas instruo saepe manus.
 17 Asperitasque mihi simulatur, et opto timeri,
 18 et meditor rigidis moribus esse ferox.
 19 Scilicet idcirco fessos aetate parentes,
 20 infelix patrum deseruique senem :
 21 ne mihi cum sacris essent commercia Musis
 22 amplius, et vulgi pars rudis una forem ?
 23 Hoc aliquis nuper si praedixisset eunti :
 24 miles in his terris, quas petis, arma geres.
 25 Tu quoque, dixissem, pelago licet altior, Arctos,
 26 occidui vetitas in maris ibis aquas.
 27 Parrhasides liquido vos aequore tingite stellae,
 28 arma peregrino miles in orbe gero.
 29 Vos ego nunc dulces, qui me defletis, amici,
 30 admonitos jubeo casibus esse meis.

31 Disce memor sortis, quisquis sapis, esse futura,
32 ire solet pulso nubila Sole dies.
33 Temporis, Aonides, juvat o meminisse beati,
34 omnia quo tutae plena quietis erant.
35 Cum tenerae passim chorae, cantusque sonarent,
36 nec fera materiam carminis arma darent.
37 Quid mihi vobiscum est, infamia Caesaris, Hunni ?
38 Cur niger Arctoas potat Iberus aquas ?
39 Quisquis es, invisum te semper Erinnyes atrae,
40 ultrices dirae proditiōnis, agant.
41 Qui placidam furiis populi turbare quietem
42 ausus es, et castris hos sociare tuis.
43 Quod precor, eveniet, movere cacumina quercus,
44 silvaque concussis annuit alta comis,
45 in patriae clades, ignominiamque ruentis,
46 dic age, civilis non satis ensis erat ?
47 Cor dolet, ac penitus tremor intima concutit ossa,
48 cum subeunt oculis omnia visa meis.
49 Quanta sitis nostri stricto semel ense cruoris ?
50 Quantus in immani pectore caedis amor ?
51 Morte piaae graviora timent, fugiuntque puellae,
52 inque sinu matres pignora cara gerunt.
53 Ah quoties, dum lustra ferunt per devia gressus,
54 incitat a tergo quaelibet aura metum !
55 Ah quoties, strepitum ramis facientibus altis,
56 hostiles aliquis credit adesse pedes.
57 Interea Scythicis equitum de finibus alae,
58 squalida funestis caedibus arva replent.
59 Ignibus intonsi montes, campique relucent,
60 ferreus est, eheu ! Quem nihil ista movent.
61 At simul e specula turmalis bucina signum
62 edidit, et litui, raucaque terga sonant :
63 ilicet arma fremunt omnes, arma, arma frequentant,
64 unaque per muros vox sonat, hostis adest.
65 Hostis adest, vox una sonat, simul aerea late
66 pondera tormentis grandibus acta, volant.
67 Inde ruit miles, veluti de montibus altis
68 ille canum saevis morsibus actus aper.
69 Nam dolor ardentis justissimus incitat iras,
70 conscia mens animos adjuvat, ira manus.
71 Sed pavidus viso dat inertia milite terga
72 Hunnus, et admissos calce fatigat equos.
73 Tollitur ad caelum densa caligine pulvis,
74 ictaque quadrupedum cursibus arva tremunt.
75 Mox redeunt matres fessae, pavidaeque puellae,
76 sive nemus latebras, seu dedit alta seges.
77 Aspiciuntque suae fumantia culmina villae,
78 nec quisquam flammis addere curat aquas.
79 Sed veluti lacrimae sedare incendia possint,
80 ex oculis tamquam fonte, perenne fluunt.
81 Haec miseris superest, post omnia, sola voluptas,
82 hostis inhumana de feritate queri.
83 Hinc artus laceri, vacuosque inventa per agros
84 corpora, natali defodiuntur humo.
85 Felices animae, parta jam pace, quiescunt
86 in patria, pro qua non timere mori.
87 Nos spes ambiguae, tumulique ante ora recentes,
88 discruciant variis, et labor ipse modis.

89 Nec minus interea fugit, heu ! Fugit utilis aetas.
 90 Quodque semel periit, fata redire negant.
 91 Ergo nec Aoniae cingent mea tempora lauri,
 92 carmina nec doctis vatibus aequa canam.
 93 Hoc etiam (quoniam tulimus pejora) feremus,
 94 si modo non bello nos graviora manent.
 95 Heu mihi, quae duris vox rupibus icta resultat ?
 96 Triste quid hoc iterant concava saxa ? Manent.
 97 Nil laeti superest, ostentant omnia luctus,
 98 nescio quae clades sera, sed ampla, venit.
 99 Hoc erat hesternae quod torpida noctis imago,
 100 maesta quod obscenae signa dedistis aves.
 101 Tu tamen haec serva nostri monumenta doloris
 102 arbor, et incisus cresce videnda notis.
 103 Quas aliquis viridi spectans in cortice, tempus
 104 militiae possit flebile scire meae.
 105 Sortis et admonitus praesentis, fletibus herbas
 106 saepe meis sparsas, spargat et ipse suis.
 107 Quid queror infelix ? Sine pondere verba querentis
 108 in pelagus rapidis devehit Albis aquis.
 109 Sic iterum, sic saepe tamen juvat edere questus,
 110 hos mihi cum bello finiet una dies.

AD JOANNEM VARUM.

DE PRODIGIIS ANTE PUGNAM INTER IMP. CAROLUM, ET JOANNEM FRIDERICUM.

ELEGIA IX.

E1_9 v.1 Nunc ego, nunc dubii vereor certamina Martis,
 2 Vare, nec a castris segnis abesse velim.
 3 Stans acies, certe pugnabitur, horrida terrent
 4 prodigia, heu fatis tristibus orta dies.
 5 Lucida sanguineis Aurora jugalibus exit,
 6 praevia nec faustum stella ministrat iter.
 7 Talis erat facies, Phrygiis cum Memnona campis
 8 vidit Achillea cuspage Diva mori.
 9 Sol quoque, praetexens atra ferrugine frontem,
 10 horrificis maestus nubibus abdit equos.
 11 Nec guttae frustra toties cecidere cruentae
 12 et seges in campis sanguinolenta fuit.
 13 Terribilemque ferunt (quod dii precor omen in hostem
 14 vertite) per nubes arma dedisse sonum.
 15 Albi pater, pater Albi, tuo quot corpora volves
 16 gurgite ? Caesarum quantus acervus erit ?
 17 Forsan et e nobis aliquem nil tale putantem
 18 tristia crudeli fata sub hoste manent.
 19 Exitus in Diis est ; sed enim ruit acer in armis
 20 Cantaber, invictas gens habet illa manus :
 21 utque alios taceam, dic quaeso, ferocibus Hunnis
 22 ecqua sub Arctoo saevior axe fera est ?
 23 Hos tu, Vare, cave, laterique sodalis adhaere,
 24 nulla mihi vitae te sine cura meae.
 25 Jamque tubae, lituique sonant, lacrimosa valet
 26 omina, pro patria dulce piumque mori.

AD CHRISTOPHORUM HERDESIANUM JURECONSULTUM.

ELEGIA X.

E1_10 v.1 Esse per insidias iter, Herdesiane, monebam,
 2 dicebam toties : "Hoc iter omne cave !"
 3 Tu tamen obsessas peregrinae milite gentis
 4 ausus es, invitis omnibus, ire vias.
 5 Obstupui, subitaque tremens formidine, sensi
 6 pectus (ut audivi) diriguisse metu.
 7 Omnia namque mihi comitum pars una tuorum
 8 nuper ad Albiacas rettulit hospes aquas.
 9 Purpureo caelum jam Sol reseraverat ortu,
 10 nocturnoque vigil munere functus eram.
 11 Moenibus egressus ripa viridante jacebam,
 12 militiae deflens taedia longa meae,
 13 ecce levi remo se matutinus agebat,
 14 nescio quis patriae de regione tuae.
 15 Factus erat propior, surgo, nautamque saluto,
 16 ense latus cinctum est, hasta jacebat humi.
 17 Protinus agnosco juvenem, quo nullus ad Arctum
 18 doctior argutae fila movere lyrae,
 19 Franciscum cui Pierides, nisi bella fuissent,
 20 cinxissent lauri fronde virente comam.
 21 Ille tuos casus referebat, et hostis amicam
 22 ipsius in dirae limine mortis opem.
 23 Castra petebamus (lacrimans dicebat) et urbem,
 24 qua sale durandas Hala ministrat aquas.
 25 Non procul hinc locus est, ubi spumifer ilice densum
 26 perfluit undoso gurgite Sala nemus.
 27 Illic dum gelida fessi cessamus in umbra,
 28 dum levat irrigui fluminis unda sitim,
 29 ecce minax strictisque ferox mucronibus hostis
 30 ad liquidas praeda tendit onustus aquas.
 31 Hostis agens captosque greges, armentaque secum
 32 indigenae miseris rura colentis opes.
 33 Jamque propinquabant, jam nos clamore premebant,
 34 nulla fugae ratio, nulla salutis erat.
 35 Dum tamen et pecudes, onerosaque praeda sequentes
 36 vallis et assiduis uda moratur aquis :
 37 montis et oppositi (miserabile) nitimur altum,
 38 ut quibus est cursu vita tuenda, jugum,
 39 lustraque scrutamur nigrantibus abdita silvis,
 40 et minus invisae quae loca lucis habent :
 41 vertitur ante oculos lacrimosae caedis imago,
 42 et suus arbustis omnibus horror inest.
 43 Sic ingrata dies, sic tota sub aethere nudo,
 44 nox in desertis rupibus acta fuit.
 45 Interea non ulla cibi, non montibus illis
 46 ulla vel exigui copia fontis erat.
 47 Auribus accipimus vulgi lamenta per umbram,
 48 pulsaque nocturnis questibus antra sonant.
 49 Deflet uterque parens natos, nati que parentes,
 50 vir mala dilectae conjugis, illa viri.
 51 Parvus et in dumis puer a genetrice relictus,
 52 mater io silvis abdita, clamat, ubi es ?

53 Mater io, si vivis, ubi es ? Quis talia siccis
54 audiat, aut possit commemorare genis ?
55 Sole recens orto, montes, nemorumque latebras
56 linquimus, et superis vota, precesque damus.
57 Ventum erat in campum, redit hostis et ecce cohortis
58 ductor anhelanti nos petit acer equo.
59 Stamus, et Aoniae cultores dicimus artis,
60 immunes belli nos habuisse manus.
61 Nomen ad Aonidum, "Juvenes confidite, dixit,
62 nos etiam mites erudiere Deae.
63 Quod si forte procul vestras pervenit ad aures,
64 sincerus priscis Actius ortus avis.
65 Actius Hesperiiis fama bene notus in oris,
66 pingua Sebethi qua rigat arma liquor.
67 Illi ego me veteri consanguinitate propinquum
68 glorior, et vates, vatis amicus, amo.
69 Impia nec praedae me traxit in arma Cupido,
70 cum populis terras cura videre fuit."
71 Sic ait, et nobis, ubi Caesar agebat, in urbem
72 exhibuit tutas ipse cohorsque vias,
73 talia narrabat, lacrimisque fluentibus, ambo
74 duximus in longas tristia verba moras.
75 Dic tamen, o juvenis, tantis erepte periclis,
76 quo mihi nunc rapto vivere triste foret :
77 ante tuos oculos cum tela necemque videres :
78 quid tibi nunc animi, quis color oris erat ?
79 Ergo reliquisses jucundas luminis oras,
80 ni pia cultori Musa tulisset opem ?
81 Forsitan et nostri memor ipsa in morte fuisti,
82 convertens vultus huc per inane tuos.
83 Dixistique vale, pars quisquis es una meorum,
84 ultima lux oculis est hodierna meis.
85 Haec mihi narrabis, cum moenia vestra revisam,
86 [LACUNE]
87 Namque iterum dulci Musarum tangor amore,
88 et me jam belli militiaeque pudet.
89 Quod nisi me fallant animi praesagia, tecum
90 Erigonem quando Phoebus adibit, ero.
91 Tunc viridi mecum residens in gramine, tuto
92 omnia deponens auribus illa meis,
93 o mihi laetitiam, cum pace, datura perennem,
94 fortunata mihi, terque quaterque dies !
95 Maria qua signis fulgentia castra relinquam,
96 castra sub hiberno quae videt ursa polo.
97 Vosque per Aonios sequar, o mea gaudia, montes,
98 inventor citharae Phoebe, novemque deae.
99 Alloquar et dulces, quibus ante fruebar, amicos,
100 o mihi sollemnis semper habenda dies !
101 Hanc celeri genetrix ut Memnonis afferat ortu,
102 adde tuas nostris, Herdesiane, preces.

AD AMICOS. DE SUO IN PATRIAM REDITU, FACTA JAM PACE.

ELEGIA XI.

El_11 v.1 Cingite io lauri, ter io mea cingite lauri
 2 tempora, finito, proelia Marte silent.
 3 Nunc funesta mihi (vix possum credere tantum)
 4 arma licet, facta pace, referre domum.
 5 Nunc scio : tranquillae quam sint bona commoda pacis,
 6 bellaque sint terris quale cruenta malum.
 7 Proderit hoc olim prima didicisse juvena,
 8 Martis inexpertis dulce videtur opus.
 9 Este salutati, quos sum complexus, amici,
 10 sive quis in studiis, seu tulit arma simul.
 11 Vos ego, nunc, animi pars nostri magna, relinquam,
 12 natalis repetens dulcia rura soli.
 13 Castra valete, valete enses, vale hospita tellus,
 14 et nemus, et lacrimis conscia ripa meis.
 15 Vos quoque consortes operum, quos nuper acerbo
 16 funere Mars hausit turbidus ante diem.
 17 Illustres salvete animae, longumque valete,
 18 tuque, sed (heu) fractis cornibus, Albi vale.
 19 At tu parce, precor subjectis, inclyte Caesar,
 20 humanae factus sortis ab hoste memor.
 21 Gloria victori est victis donare salutem,
 22 nec crimen, quicquid non bene cessit, habet.
 23 Laeta volubilibus victoria passibus errat,
 24 et magni reges, et cecidere duces.
 25 Fallor ? An incipiunt alti subsidere montes ?
 26 Spirat et e patriis lenior aura jugis ?
 27 Salve dulce solum, non mitis, et optima rerum
 28 pax tibi non agri fertilis uber abest.
 29 Non tibi prata suis desunt rorantia rivis,
 30 ubera quique ferunt nectare plena greges
 31 o quoties ego Cynthi tuas placidissime lymphas
 32 optavi quoties herbifer Aci tuas ?
 33 In somnis quoties gelidos haurire liquores
 34 visus, et herboso pellere fonte sitim ?
 35 Cum mihi succensas torreret anhela medullas
 36 febris, et ante oculos mors foret atra meos.
 37 Salve terra meae servans cunabula gentis,
 38 terra potens aequo jure, Deumque metu.
 39 Senior his utinam me vallibus occupet aetas,
 40 quas olim veteres incoluistis avi.
 41 Nec mihi deficient hortus, fidi que sodales,
 42 nec liquor, in patriis quem tulit uva jugis.
 43 Nec lyra, maturis vires adimentibus annis,
 44 triste senectutis quae leve reddat onus.
 45 Pegasides, requies curarum sola mearum,
 46 vos ego quod superest tempus in omne colam.
 47 Vos date Castaliae, vatium pia numina, vestro
 48 plena sacerdoti pocula rursus aquae.
 49 Nec mihi sit damno, quod me lacrimosa coegit
 50 proelia deserto Mars Helicone sequi.
 51 Non ego supposui tectis insontibus ignes,
 52 facta nec injusta est dextera caede nocens.
 53 Et licet ad magnos victoria flexerit hostes,
 54 arma tamen causa pro meliore tuli.

55 Vos quoque sum lituos inter veneratus, et enses,
 56 quodque fuit vacuum tempus ab hoste, dedi.
 57 Deque tot amissis etiam nunc pauca supersunt,
 58 carmina, militiae, tempore facta meae.
 59 Vade agedum, consuesce legi, manibusque teneri,
 60 parve, sed auctori care libelle tuo.
 61 Non ego te viridi genui projectus in umbra,
 62 otia quae sacris vatibus esse solent,
 63 sed trepidas inter pugnas, dum Carolus armis
 64 Caesar ad infaustas fulminat Albis aquas.
 65 Tu mihi curarum requies, tu dulce laborum
 66 saepe vel obscura nocte, levamen eras.
 67 Qualiscumque meis vivas diuturnior annis,
 68 perque manus serae posteritatis eas.
 69 Aspera cum numeris gravioribus arma valet,
 70 pax juvat, in teneris sint mea regna modis.

P. LOTICII SECUNDI ELEGIARUM LIBER SECUNDUS.

(822 vers)

AD MATTHIAM STOIUM BORUSSUM.

ELEGIA I.

E2_1 v.1 Ecce novum vatem, pulchra cum matre Cupido :
 2 uror, et en gressus in tua castra fero.
 3 Arma prius gelida (ne me contemne) sub Arcto,
 4 turbine sic rigidi Martis agente, tuli.
 5 Nunc quia pax facta est, tibi florida serviat aetas,
 6 pace Venus laeta est, pacis alumnus Amor.
 7 Sic ego : cum tenero sic alma Cupidine mater,
 8 militiae princeps tu mihi, dixit, eris.
 9 Non tamen hoc galeam bellum, non postulat hastam,
 10 cingere sanguineo nil opus ense latus.
 11 Pax erit, et roseis degens in odoribus aevum,
 12 candida perpetui tempora veris ages.
 13 Hactenus : et viridi cinxit mea tempora myrtho,
 14 et leviter ridens, haec, ait, arma geres.
 15 Exsolvit promissa Venus, feliciter arsi,
 16 inque meo nullum crimen amore fuit.
 17 Quin etiam voti compos nova carmina feci :

18 at cito laetitiae nunc mihi finis adest.
19 Et merito, quid enim frangens mea commoda fugi ?
20 Utilius fuerat non habuisse pedes.
21 Nunc et amor gravius, quia signa reliquimus, urit,
22 et rapido longas vindicat igne vias.
23 Pollicitisque fidem jubet addere mater amoris,
24 concutit et saevas, ne sit inulta, faces.
25 Nonne fuit melius dominae servire puellae,
26 cernere quam tumidi litus utrumque maris ?
27 Quid mihi cum pelago, mea si tellure morantur
28 gaudia, si puppis non vehit una duos ?
29 Caerula mutandis haud mercibus aequora sulco,
30 terra satis magnis culta ministrat opes.
31 Nec Zephyros nautis opto, sed amantibus aptos,
32 quid mihi cum pelago, si meus ignis abest ?
33 Parce tuo vati (nam sum tuus) alma Dione :
34 scis Dea, scis votis crimen abesse meis.
35 Sancte puer, puerique parens, avertite curas,
36 digna parens puero, digne parente puer.
37 Vos quoque, Nereides, veteres exstinguite flammam,
38 si qua viret toto, quae juvet herba mari,
39 pro quibus occultos vobis ego matris aquosae
40 Tethyos amplexus, Oceanique canam.
41 Vosque fatigatos caelesti gramine dicam
42 axe sub Hesperio pascere solis equos.
43 Vana precor, surdum votis obmurmurat aequor :
44 hei mihi tranquillum, quod peto litus, ubi est ?
45 Torqueor, et cunctas violentius uror in horas,
46 arida ceu calidis uritur alga focus.
47 Felix ante alios, patriae decus, optime Stoi,
48 o caput aerumnis saepe fidele meis,
49 tu modo praesentes morbis, quibus uteris, herbas
50 colligis, et sucos conficis inde suos.
51 Et modo pastorum viridi conviva sub umbra,
52 concinis argutis carmen agreste modis.
53 Interea gelidis in vallibus aura susurrat,
54 lenit et ardores spiritus ille tuos.
55 Felix, qui molles trahis abditus arbore somnos,
56 quos leve conciliat murmur euntis aquae.
57 Me Venus incertis agit imperiosa procellis,
58 ut rapit instabiles aestus in alta rates.
59 Hinc est, quod dulcis nec carpo dona juventae,
60 ex humili nec me carmine Musa levat.
61 Quin prius in numeros faciles quae sponte fluebant,
62 vix coeunt justis verba coacta modis.
63 Non tamen indignor, merui quoque forte, sed angustis
64 non merui tantis, nec sine fine malis.
65 Non ego te, mea lux, deceptam fraude reliqui,
66 non spolium raptum turpe pudore tuli.
67 Dii mihi sunt testes : si mentior, aequore vasto
68 obruar, et mutis piscibus esca natem.
69 O saltem pietas haec prosit, et ultima passum
70 deferat in portus me Cytherea suos.

AD DAVIDEM CHYTRAEUM.

ELEGIA II.

E2_2 v.1 Quae legis, ille tuus vates, Chytraee secundus
 2 tristibus hinc Elegis verba ferenda dedi.
 3 Pinguia qua Ligeris secat arva rapacibus undis,
 4 per cava spumosis saxa volutus aquis.
 5 Ecquod erit tempus, vestris quo redditus oris
 6 otia securae plena quietis agam ?
 7 Quando erit, ut veterum liceat meminisse laborum,
 8 arbitrioque dies continuare meo ?
 9 Haec ego, cum redditus agitarem mente, fovebam
 10 gaudia, successus non habitura suos.
 11 Nam subito, nostris iterum contraria votis,
 12 horrida Maenalia bella sub axe tument.
 13 Utque ferunt, armis late vastantur et igni,
 14 paene mihi patrio gratior ora solo.
 15 Non patria est tantum, primos quae praebuit ortus,
 16 sed quocumque loco vivere dulce fuit.
 17 O ego quam vellem, ne quis mihi nuntius esset,
 18 extremas ultra solis abire vias !
 19 Degere vel Libycas ubi dissipat Auster arenas,
 20 quo non ulla meum fama sequatur iter.
 21 Hoc tamen est levius, quam damna videre suorum,
 22 leniter ad sensus auribus hausta fluunt.
 23 Lumina conscelerent alii, qui sanguine gaudent,
 24 durities non est pectoris illa mei.
 25 Scimus ad aerias ut tu superaveris Alpes,
 26 multa forent oculis ne patienda tuis.
 27 Utque procellosis toties pater Adria ventis
 28 viderit, incertum paene salutis, agi.
 29 Quid loquar, ut veteres Arni percurreris urbes ?
 30 Quasque rigat Tiberis, quas Anienus aqua ?
 31 Nunc tibi parta quies, geminasque reversus ad Arctos,
 32 ingenii profers munera larga tui.
 33 Nam tibi nascenti raras in pectore dotes
 34 contulit et linguam Phoebus utramque dedit.
 35 Oraque si culto sermone diserta resolvis,
 36 crediderim Musas hoc ego more loqui.
 37 O utinam posses solacia ferre sodali,
 38 non adeo durum, quo premor, esset onus !
 39 Jam neque me veterum mulcent praecepta virorum,
 40 ulla nec in libris est medicina meis.
 41 Saepe suburbanis (ut nunc quoque) lentus in hortis
 42 ambulo, cantantes qua Liger audit aves.
 43 Ponere nec spatiis varias aequalibus herbas,
 44 nec riguae sulcum ducere taedet aquae.
 45 Saepe fatigato, sub onusta vitibus ulmo,
 46 diluit arenti Bacchus ab ore sitim.
 47 Paucaque subjiciunt illic mihi carmina Musae,
 48 tempora dum leni sunt madefacta mero.
 49 His miser atque aliis tempto lenire dolorem,
 50 ille sed in mediis nescit abesse rosis.
 51 Tunc piget, ac mallet nullos tetigisse libellos,
 52 cum subit in studiis nil opis esse meis.
 53 Me miserum, quod non alio mihi tempore nasci
 54 contigit, aut vita non brevior frui !

55 Nam mihi quid caeli jucundum cernere lumen
 56 prodest, si gravior proxima quaeque dies ?
 57 Pax ades o, longumque mane, pax optima rerum
 58 huc ades, et populos alma revise tuos.
 59 Tunc deducta novis mihi carmina fontibus ibunt,
 60 fors an et a nullo vate secundus ero.
 61 Non ego deletas acies, non aspera dicam
 62 proelia, nec clausas conquerar ante fores.
 63 Sed cithara te, sancte pater, qui bella coerces,
 64 te labente die, te veniente canam.
 65 Quaeque diu mecum tenero servivit Amori,
 66 serviet hinc soli Musa pudica Deo.
 67 Si juvat, et fas est, vitae quodcumque sequetur
 68 ducere, clam tacito mors venit atra pede.

AD JOANNEM HAGIUM FILIUM.

ELEGIA III.

E2_3 v.1 Quaeris, longa meos numquid via temperet ignes,
 2 aut quid adhuc saevi miles Amoris agam ?
 3 Absentemque refert consumi tabe puellam,
 4 multaque fortunae de levitate queri.
 5 Protinus ut legi, calefacta per ossa cucurrit,
 6 sparsit et attonitas flamma rubore genas.
 7 Sunt etiam lacrimae (nam vera fatebor) obortae,
 8 admonitu Dominae cor mihi molle fuit.
 9 Non quisquam meliore fide (tu testis) amavit,
 10 cum nova me Veneris misit in arma puer.
 11 Tunc ego regnabam, nec me felicior alter
 12 gessit militiae signa, Cupido, tuae.
 13 Tunc primum dulcis praeconia noscere famae,
 14 et coepi teneris velle placere modis.
 15 Nulla mihi vasti restare pericula ponti
 16 fingebam, nullas jam superesse vias.
 17 Jucundaeque genus meditabar amabile vitae,
 18 et facilem Dominam, conjugiumque bonum.
 19 Sic fallax praelusit Amor, nox omnia vertit,
 20 longaque post actum ver breve coepit hiems.
 21 Nam pudor a tumidae cum cederet ore puellae,
 22 nec caperet fastus facta superba suos :
 23 immemor ipse mei, quo spes minor, acrius arsi,
 24 spumeus in brevibus ceu furit aestus aquis.
 25 Quis mihi non illo solacia tempore dixit ?
 26 Quis grave sub brumam non miseratus iter ?
 27 Cum tu praecipue de mille sodalibus, Hagi,
 28 fletibus aerumnas prosequerere meas.
 29 Praeda recens (memini) licet ipse Cupidinis esses,
 30 et similis toto pallor in ore foret.
 31 Vulnera lenibas tamen infelicis amici,
 32 et mihi dicebas : "I modo, sanus eris."
 33 Quid tamen hibernis pulsas Aquilonibus Alpes
 34 profuit, et rupes scandere Jura tuas ?
 35 Me Rhodanus velox, me clementissimus amnis
 36 caeruleo lassum gurgite vexit Arar.
 37 Vidi, spumiferis ubi Sequana fontibus exit,
 38 vidi, qua tumidas in freta volvit aquas.

39 Non tamen est defessus amor, nec inhospita curat
 40 saxa, nec irati murmura saeva maris.
 41 Quid querar infelix ? Tua molliter ossa quiescant,
 42 alte sub Etruscis nuper humate jugis.
 43 Tu mihi per casus omnes, dum fata sinebant,
 44 e caelo missus dulce levamen eras.
 45 Ergo ego te numquam miseris deflere querelis
 46 cessabo, donec me premat atra dies.
 47 Nunc sine te, postquam jucundum lumen ademptum est,
 48 ut vaga nimbos a turbine pinus, agor.
 49 Ante meos oculos, quaecumque reliquimus, haerent,
 50 et quaecumque animo grata fuere meo.
 51 Sic mea lux patrios primum me duxit in hortos,
 52 sic lacrimans flammam est mihi fassa suas.
 53 Sic gemuit, sic culta fuit, sic oscula junxit,
 54 in viridi mecum sic requievit humo.
 55 Talibus atque aliis, qui paene resederat ignis
 56 crescit, et admonitu robora sumit Amor.
 57 Sed tamen, aut fallor, positus aut tempore curis,
 58 quod mihi promisit vox tua, sanus ero.
 59 Vivat, et abrupti causam sciat illa caloribus,
 60 non revocant lapsos irrita vota dies.
 61 Jam nihil est totum quod amavimus, omnia mecum,
 62 Dii quoniam magni sic voluere, tuli.
 63 Quod superest, teneros feliciter exigat annos,
 64 vivat, et ardoris sit modus illa mei.
 65 At tibi, qui mecum longo conjungeris usu,
 66 dulcia conjugii vincula nectat Hymen.
 67 Quaeque juventutis sunt praemia puriter actae,
 68 ante tuos videas pignora certa pedes.
 69 Me doctis animum juvat emendare libellis,
 70 candidior forsitan proximus annus erit.

AD JOACHIMUM CAMERARIUM PABENBERGENSEM.
 DE OBSIDIONE URBIS MAGDEBURGENSIS.

ELEGIA IIII.

E2_4 v.1 Si vacat arcanis aures praebere querelis,
 2 nec data per laevas omina spernis aves,
 3 accipe, quae primis, Joachime, cadentibus astris,
 4 accipe, quae vidi, cum foret orta dies.
 5 Nox erat, et placidos spargebant sidera somnos,
 6 quos levis aerea devehit aura via.
 7 Plaustraque Maenaliae dum custos flecteret ursae,
 8 somnia sunt curas haec imitata meas.
 9 Flumen erat, dubito fuerit num Rhenus, an Ister,
 10 spumifer aut Albis, sed reor Albis erat.
 11 Stabat arenoso vetus urbs in margine ripae,
 12 omne cruentato milite cincta latus.
 13 Castraque spectabat virgo de moenibus altis,
 14 fallor, an in laeva sarta fuere manu.
 15 Flebat, et invitis miscebat fletibus iram,
 16 turrigero longas vertice scissa comas.
 17 Ergo fremens, "Quis me manet exitus ? inquit, an ultra
 18 sors mea quo tandem progrediatur, habet ?
 19 En ego, quam fovi tot saecula fortiter urbem,

20 nobile cui de me nomen habere dedi.
21 Efferus ex imis evertere sedibus hostis
22 nititur, et veniae jus superesse negat.
23 Hic pietatis honos ? Ea libertatis amatae
24 gratia ? Quid fieret, si scelus ausa forem ?
25 Prosit, et excuset, quod sum mihi conscia recti,
26 et caput in patriae nulla quod arma tuli.
27 Sed prodesse parum est : labes hinc prima malorum,
28 hoc miserae (verum si profitemur) obest.
29 Moenia debueram natalia prodere, texi :
30 fida nec innocuis civibus esse, fui.
31 At decus hinc nostrae quondam meruere puellae,
32 ad quas et populi summa relata sui :
33 gratia vindicibus jam nulla rependitur armis,
34 cum tulerint aliae praemia, plector ego.
35 Quid faciam ? Qua spe nitar ? Quo lumina flectam ?
36 Unde petam fessis perdita rebus opem ?
37 Non mea conubiis operatur in urbe Juventus,
38 Pace bona casti gaudet Amoris opus.
39 Squalida vastatis apparent frugibus arva :
40 hostis ab agricola non sinit arva coli.
41 Nec lego purpureos inserta recentia flores :
42 non mihi flos pratis mollibus ullus hiat.
43 Funera bis vidi campis indigna meorum,
44 damna bis adverso tristia Marte tuli.
45 Hei mihi, qualis erit (quod abominor) exitus urbis,
46 concidet hostili si reserata manu ?
47 Quis tenerum pavidae latus hauriet ense puellae,
48 virginitas cujus praeda latronis erit ?
49 Haec, oculi quaecumque vident, cinis omnia fient,
50 utraque dicetur flebile ripa solum.
51 Ergo dies veniet, qua moenia nulla tuebor,
52 parvaeque restabit nominis umbra mei.
53 Quaque fuit murus terram proscindet arator,
54 urbsque sub his, dicet, collibus alta fuit.
55 Quid gravius, victore Geta, miseranda tulissem,
56 Caesare quam magno bella gerente fero ?
57 Atque utinam saevi potius mea viscera Thraces,
58 Persaque et extremus dilaceraret Arabs.
59 Hoc tamen infelix casus solarer acerbos :
60 vulnera cognatae sunt graviora manus.
61 Majorum tumulos, sacrosque Tuistonis umbras
62 testor, et haec tacito sidera fixa polo,
63 me servasse fidem : si mentior, ultima numquam,
64 quae patior, tantis hora sit ulla malis.
65 Et tamen ut furiis insurgit atrocibus hostis :
66 si libet in cineres saeviat illa meos.
67 Herbiferae valles, gelidique in vallibus amnes,
68 quidquid et in terris dulce relinquo, vale :
69 este mei memores ripae, Nymphaeque sorores,
70 longa mea in vestris regna fuere locis."
71 Plura querebatur, nostro sed protinus omnis
72 corpore defluxit somnus, et orta dies.
73 Maestus, et obscurae turbatus imagine noctis,
74 sub matutini lumina Solis eram.
75 Montis inaccessi radicibus adjacet imis
76 lucus, ubi variae consociantur aves.
77 Est sacer arbustis, vastisque recessibus horror,

78 per medium raucae volvitur amnis aquae.
 79 Hic trepidae speciem repetens in valle quietis,
 80 'Ergo quod (aiebam) somnia pondus habent ?
 81 Cur nimium memini ? Verisque simillima vidi,
 82 languidus aurora cur oriente fui ?"
 83 Dum queror, et variis turbatus obambulo curis,
 84 mobilis arboreas impulit aura comas.
 85 Ecce quatit rapidis Jovis armiger aera pennis,
 86 albus et incurvis unguibus haeret olor.
 87 Nulla fuga est capto : spectantque silentque volucres,
 88 aspera dum fulvae praepetis arma timent.
 89 At vigil, auroram qui cantibus evocat, ales
 90 audet ab aeriis obvius ire jugis.
 91 Tunc volucer saevas exercitus undique pugnans
 92 suscitatur, alarum plausibus antra fremunt.
 93 Interea removent subeuntia nubila Solem,
 94 praesagique micat fulminis igne polus.
 95 Terreor, et vanos reor haec quoque fingere somnos,
 96 sed patula vigilans illice nixus eram.
 97 Mox paucae redeunt, et ovantes Sole reducto,
 98 paulatim molli pace fruuntur aves.
 99 Et nive candidior, veluti jam fata vocarent,
 100 fundit olor dulces ad vada nota sonos.
 101 Protinus exclamo, Superi mea visa secudent,
 102 inque Notos, quidquid triste minantur, eat."
 103 Nec minus indigenis voveo sua munera Nymphis,
 104 et palmis hastas libo duabus aquas.
 105 Haec tibi, cui fas est casus aperire futuros,
 106 carminibus volui non reticere meis.
 107 Plura quidem vidi, sed quae celanda putavi,
 108 valle sub arcana cetera quercus habent.

AD JOANNEM SAMBUCUM PANNONIUM.

ELEGIA V.

E2_5 v.1 Ibimus aequoreas, sine te, Sambuce, per undas ;
 2 sit precor ad longas utilis aura vias.
 3 Tu repetis primos Araris, quos vidimus, ortus,
 4 et Rhodani liquidas, quas Arar auget, aquas.
 5 Nam tecum montes ibi vult habitare salubres,
 6 noster egens medicae nunc Apianus opis.
 7 Tempore qui longo fervoribus ustus anhelis,
 8 mutato sperat posse valere loco.
 9 Vade, nec immiti correptum febre sodalem
 10 desere, jucundum te duce fiet iter.
 11 Felices crescunt illis regionibus herbae,
 12 floridior nullis est Panacea jugis.
 13 Mobilibusque leves spirant afflatibus aerae,
 14 nec canis aestivi tempora sicca nocent.
 15 Rura, quiesque animi, diuturnos pellere morbos,
 16 saepe Machaonia fortius arte solent.
 17 Non ego vos animo properans gaudente relinquam,
 18 [LACUNE]
 19 sed prius hunc culto totum ducemus in horto
 20 lusibus, et cyathis, carminibusque diem.
 21 Pampinus aestivas mensae circumdabit umbras,

22   altaque vicinas integet ulmus aquas.
 23 Nais ubi virides, et Hamadryas irrigat herbas,
 24   utraque deliciis Nympha beata suis.
 25 Illic unanimes convivabuntur amici,
 26   verbaque de variis plurima rebus erunt.
 27 Nec deerit fidibus teneras qui mulceat auras,
 28   et citharae doctas applicet arte manus.
 29 Atque aliquis veteres, apio praecinctus, amores
 30   concinet, ac largo proluct ora mero.
 31 Ipse ego, florenti redimitus tempora myrtho,
 32   pocula pro vestra multa salute bibam.
 33 Cunctaque praeteritae repetens solacia vitae,
 34   conquerar absenti nil fore dulce mihi.
 35 Gratus enim longae mihi consuetudinis usus,
 36   quicquid in hoc nobis incidit orbe, fuit.
 37 Scilicet in vestro geniales pectore Musae,
 38   numinis effigiem constituere sui.
 39 Hinc amor, et simplex probitas, hinc copia fandi,
 40   tinctaque Cecropio carmina melle fluunt.
 41 Non pariter latum sulcabitur amplius aequor,
 42   prora fatigatis non dabit una torum.
 43 Nec simul a nautis portus scitabimur aptos,
 44   quaeque regant tacitae sidera noctis iter.
 45 Vos quoque suprema nunc forsitan alloquor hora.
 46   O utinam memores sitis uterque mei.
 47 Ipse pruinosa juga seu calcabo Pyrenes,
 48   sive tuo lassus flumine, Vare, bibam,
 49 seu quocumque trucis caput hoc feret impetus undae,
 50   semper inoblita vos pietate colam.
 51 Felix qui solis, parvo contentus, in agris
 52   degit, ubi proavis res fuit ante suis.
 53 Nec pelagi scopulos, nec acerba pericula novit,
 54   nec liquor aequoreae quam sit amarus aquae.
 55 Certe ego, si sinerent mea fata, quiescere vellem,
 56   tempus et arbitrio ponere dulce meo.
 57 Certe ego sic agerem molles inglorius annos,
 58   nec mihi solstitium, nec gravis esset hiems.
 59 Nunc miseri virides errando perdimus annos :
 60   nemo sed (heu) curas effugit ipse suas.
 61 Adde tot exhaustos multis, sine honore, labores,
 62   quorum culpata est (nec meruere) fides.
 63 Interea subrepat iners, et inutilis aetas,
 64   inque alias certe mors vocat atra vias.
 65 Sic vates umbris crudelibus occubat Altus,
 66   sic Rosa, flos aevi nuper uterque sui.
 67 Alte, tuos cineres (quicumque est) alluit Arnus,
 68   Paeoniae celsis occidit ille jugis.
 69 Nec juvit doctas mentem formasse per artes,
 70   fonte nec Aonio deposuisse sitim.
 71 Concordes animae, regeret dum spiritus artus,
 72   natalis cuperem vos tenuisset humus.
 73 Quis dedit ignotis tumulos ? Quis lumina texit ?
 74   Quis scit an haec fati nos quoque jura manent ?
 75 Quandocumque volent, superis parere necesse est :
 76   terra sepulturae quaelibet apta meae.
 77 Nulla mihi est, nostro quae ploret funere, conjunx :
 78   et pia, si moriar, non erit orba parens.
 79   [LACUNE]

80 [LACUNE]
 81 Ad mea si quando venietis busta sodales,
 82 qua procul occiduo litora Sole tepent :
 83 este mei longum memores, requiemque precati,
 84 spargite pallentes ante sepulcra rosas.
 85 Et facite ut cineri Lotos mea praebeat umbram,
 86 carmen et in viridi cortice tale gerat :
 87 ante diem vates consumptus morte secundus
 88 hic situs est, dicta pace, viator abi.

AD MONTEM PESSULANUM,
 CUM EAM URBEM STUDIORUM GRATIA CUM STIBARIS INVISERET.

ELEGIA VI.

E2_6 v.1 Hospes in hanc venio, Musis comitantibus urbem :
 2 este salutati diique, deaeque loci.
 3 Vos mihi fecundi montes, agrique salubres,
 4 utiliter visae vos mihi sitis aquae.
 5 Si quis et hic novit nomen patriaeque meumque,
 6 mansuetam fesso porrigat ille manum :
 7 tarda quod insolito moveo vestigia passu,
 8 huc procul a Ligeris fecimus amne viam.
 9 Quod niger in facie color est, Sol ora perussit ;
 10 quod sedet in reliquo corpore pallor, amo.
 11 Cincta quod Aonia non sunt mea tempora lauro,
 12 non ego Castalio fonte Poeta bibi.
 13 Sit mihi fas celebres ab Apolline scandere colles,
 14 sit mihi fas sacro ponere monte pedem.
 15 O, mihi qui monstret cultus, habitusque locorum,
 16 atque aliquid miri si novus orbis habet.
 17 Sic ego : 'sic unus veteris non inscius aevi,
 18 certior hinc, nam te novimus (inquit) eris.
 19 Hic tenet a Volcis nomen lacus, herbifer illic
 20 Setius aeriis mons petit astra jugis.
 21 Hic coetus hominum Delphines adire solebant,
 22 inter et errantes ludere saepe rates :
 23 hic egere vagos nautis in retia pisces,
 24 ad vada cum lato prosiliere mari.
 25 Inde petens laevam, fuit haec solidissima tellus,
 26 nunc sinus, haec Marius litora fodit" ait.
 27 Solis ad occasum Pyrene, Solis ad ortum
 28 spumifer Alpinas Isara volvit aquas.
 29 Arverni Boream spectant, septemque Triones,
 30 imbriferum litus Massiliense Notum.
 31 Talia me ducens per singula rettulit unus :
 32 rettulit et mores gentis, et urbis opes.
 33 Grande viae pretium : nec paenitet aeris aestus.
 34 Nec toties mixtos imbre tulisse Notos.
 35 Ipse recedentes (quis posset credere ?) Phoebus
 36 jam caput Haemonii per senis urget equos.
 37 Arva tamen placidi fovet indulgentia caeli,
 38 blandaque ceu primi tempora veris eunt.
 39 Gramina nec campis desunt, nec montibus umbrae,
 40 estque ferax herbis, arboribusque solum.
 41 Hic oleae pingues, et amoenis Citrus in hortis
 42 surgit, et Idaliae myrtus amata deae.

43 Et pretium doctis, quorum meruere labores,
 44 vatibus est bacis laurus amicta suis.
 45 Albaque Morus adest, nec habet monumenta cruoris
 46 sive tui, Thisbe, Pyrame, sive tui.
 47 Malaque proveniunt bene olentibus aurea ramis,
 48 mala vel hibernis mensibus apta legi.
 49 Quaeque maris rubri puras imitantia gemmas,
 50 lucida pallenti cortice grana tegunt.
 51 Nec virides desunt ; victorum praemia, palmae,
 52 nec tiliae molles, Heliadumque nemus.
 53 Te tamen imprimis referam, dulcissima Lotos :
 54 carmina tu sucis imbue nostra tuis.
 55 Quam juvat hos circum frondoso vertice colles
 56 visere, et intacto cingere flore comam !
 57 Rosmaris, et Nardi passim redolentis aristae,
 58 et Thyma, Junipero cum bicolore, virent.
 59 Grataque se vertens ad euntis lumina solis,
 60 unde sui causam nominis herba tulit.
 61 Quaeque licet rivis gaudens, aspergine nulla
 62 uda fit, aut pluveis tacta madescit aquis,
 63 nec minus, in medio quam Stoechades aequore gignunt,
 64 et quae juncosum plurima litus amant.
 65 Nec ferrugineus, Tyriove simillimus ostro
 66 flos tener, Oebalio sanguine tinctus abest.
 67 Nec croceum cingens Narcissus floribus albis,
 68 atque suo pulcher natus Adonis avo.
 69 Quaeque aliae (nec enim cunctas nunc persequar) herbae
 70 nomina non Elegis mollibus apta, gerunt.
 71 Quid varios pisces, et nata corallia ponto
 72 eloquar ? Et conchis ostrea tecta suis ?
 73 Ille sed aequoreae numerum subducat arenae,
 74 qui volet undivagos enumerare greges.
 75 Adde sacros fontes, et quo vos carmine dicam,
 76 aemula Gnosiaco dulcia vina mero ?
 77 Te quoque, Lede, canam, tacitis qui leniter undis
 78 dividis hanc, nullo vortice tortus, humum.
 79 Te Dryades, Nymphaeque colunt, assuetaque ripis
 80 multa suo fluvium gutture mulcet avis.
 81 Hic igitur suaves captare juvabit odores,
 82 purpureo flores hic ego vere legam.
 83 His ego vitabo rapidos in vallibus aestus,
 84 terra sub aestivum dum sitit usta canem.
 85 Salve, dives opum regio, tibi Delphica tellus
 86 cedat, et in mediis candida Delos aquis.
 87 Urbs salve cujus nomen sinus ultimus orbis
 88 audit, et exoriens occiduusque dies.
 89 Te propter tantos libuit perferre labores,
 90 tu requies Musis, tu decus omne, meis.

AD GREGORIUM SCHEUM. DE NATALI SUO.

ELEGIA VIII.

E2_7 v.1 Schete, meus natalis adest : felicibus, opto,
 2 auspiciis servent hunc mihi fata diem.
 3 Hoc ego vitales hausit vagitibus auras,
 4 primumque stirps sexu de meliore fui.

5 Nec tantum rosei pulchras in luminis oras
6 contigit hac primum tollere luce caput :
7 abluere antiquae mala sed contagia culpae,
8 inque salutiferis sumere nomen aquis.
9 Cingite Pierides viridi mea tempora myrto,
10 aut maris ornatas rore ligate comas.
11 Lapsaque sub terras (nam vos meministis) et orta,
12 tempore natalis signa referte mei.
13 Flava pruinosas Aurora fugaverat umbras,
14 enixa est utero cum pia mater onus.
15 Scorpius Eoo ducebat ab orbe recentes,
16 purpureum scandens aethera, Solis equos.
17 Et matutinos Cyllenius ante jugales
18 utile carpebat, Pleiade natus, iter.
19 His comes, e pelagi surgens natalibus undis,
20 alma capistratas Cypris agebat aves.
21 Post hanc Phillyrides, jaculis armatus, et arcu,
22 et caeli Aegoceros qui jacet ante fores :
23 et puer Iliades, et amantes flumina pisces,
24 e quibus hic Boreae proximus, ille Noto.
25 Fulva sequebatur, Phrixum, Phrixique sororem,
26 per mare quae nitido vellere gessit, ovis.
27 Torva laboriferi gradiens per cornua Tauri,
28 falcifer occiduo stabat in orbe senex.
29 Hinc cum fratre pio, felix concordia, Pollux
30 ibat, ubi sedes mors habet atra suas.
31 Juppiter Herculei lustrabat terga Leonis,
32 Juppiter in medio laetus honore polo.
33 Saevaue ne rigidus temptaret proelia Mavors,
34 ultimus, et duro carcere clausus erat.
35 Sic vaga per caelum Diis astra volantibus ibant,
36 dulcia qua vitae munera luce tuli.
37 Protinus infantem mansuetus Phoebus in ulnis
38 fovit, et Aonidum, dixit, alumnus eris.
39 Frondentique torum cinxerunt baccare Musae,
40 cederet ut cunis noxa repulsa meis.
41 Ipsa sed arcani scrutata volumina caeli
42 Uranie, tales edidit ore sonos :
43 salve, parve puer, minus infelicibus annis,
44 digne puer nasci non meliore die,
45 non tibi felicem vitam, non fata negarent
46 pocula Castaliae (sidera testor) aquae.
47 Sed male tunc sacros tractabunt saecula vates,
48 vatibus ereptas miles habebit opes.
49 Tuque peregrini longis in tractibus orbis,
50 multa feres belli taedia, multa viae.
51 Ingratosque hominum mores, casusque tuorum,
52 et sterilem frustra saepe querere fidem.
53 Non tamen ambitio, nec amor te franget habendi,
54 una sed imponet dulce puella jugum.
55 Nec tibi difficilis Saturni stella nocebit :
56 ipse, minax quamvis, Mars quoque mitis erit,
57 parce queri, vinces : sed erit mora longa laboris,
58 moribus, et fatis cetera mando tuis.
59 Hactenus, et pura matrem circumtulit unda,
60 plausit et argutum candidus omen Amor.
61 Dicamus bona verba, Deus regit astra, ferentur
62 illius arbitrio sidera, terra, fretum.

63 Illum supplicibus verbis venerabor, ab illo
 64 et decus, et probitas, et bona fama venit.
 65 Vivamus dum fata sinunt, et amemus amici :
 66 quis scit an haec umquam sit reditura dies ?
 67 Ipse novos Genius ludens ad pocula cantus
 68 audiat : et multo nox eat acta mero.
 69 His Genius contentus erit, non hic mihi frater,
 70 non soror est, festas quae paret ipsa dapes,
 71 nec genetrix, nato quae sospite munera solvat,
 72 dii faciant reditu gaudeat illa meo.
 73 Da mihi vina, puer, lenes facientia somnos,
 74 donec in Oceanum sidera prona cadant.
 75 Optime Natalis, salve, multosque per annos
 76 luce bona felix, et venerandus eas.

AD RENATUM HENERUM MEDICUM.
 DE PUELLA FORMOSISSIMA EX CELTIBERIS,
 QUAE CLAUDIAM DIU A SE ADAMATAM FACIE REPRAESENTABAT.

ELEGIA IX.

E2_9 v.1 Quid mihi vobiscum est, inconstans turba, puellae,
 2 improbe, jam fesso quid mihi fiet, Amor ?
 3 Scilicet aeternum si non ego vulnus haberem,
 4 imperii fierent jura minora tui ?
 5 Parce, precor, saevo resolutis igne medullis :
 6 nuda quid immitis condis in ossa faces ?
 7 Sic ego saepe leves infelix alloquor auras,
 8 irrita sed nubes verba, Renate, ferunt.
 9 Parrhasiae (memini) sub sidere virginis arsi,
 10 multaque, quod vellem posse negare, tuli.
 11 Forsan et hiberno cinis ater in orbe jacerem :
 12 at cito sum longas jussus inire vias.
 13 Litus ad Hesperium veni, Dominamque reliqui :
 14 dum feror huc illuc, sexta recurrit hiems.
 15 Omnia, quae possunt flammam extinguere, feci :
 16 quaeris profuerit quid mihi ? Pejus amo.
 17 Illa meis oculis, quamvis procul absit, inhaeret,
 18 nec memorem Phoebi, nec sinit esse mei.
 19 Jamque sub hoc ipso terrarum fine reperta est
 20 una, recens nobis (ecce) puella malum.
 21 Haec est, quam toties laudare soletis amici,
 22 dum niveum choreis fert tunicata pedem.
 23 Nec quia formosa est, capio, sed imagine tangor,
 24 nec quod amo, video, cogor amare tamen.
 25 Namque (fatebor enim) gelida mea vita sub Arcto
 26 huic similes vultus (si modo vivit) habet.
 27 Sic formosa genis, sic est astricta papillis,
 28 sic pede, sic oculis, sic operosa comis.
 29 Utraque blaesa fere est, annis crescentibus ambae,
 30 nec magis haec longa est, nec magis illa fuit.
 31 Nec pudor, aut casti faciunt discrimina mores,
 32 ut credas partus unius esse duas.
 33 Quid mihi nunc prodest, quod nos mare separat ingens ?
 34 Mens bona quod tantis exagitata malis ?
 35 Quid juvat effigiem tenerae constasse puellae,
 36 quam manus in digito laeva minore tulit ?

37 Num minus haec praebet tellus, quod amare necesse est ?
 38 Num minus haec cogunt me simulacra mori ?
 39 Colle sub herboso (nil te celabimus) ibam,
 40 unde maris virides conspiciuntur aquae.
 41 Laurus, et umbrosae salices, et lotos, et ulmi,
 42 praecipue Baccho Lotos amica, virent.
 43 Illic, sicut erat viridantibus abdita ramis,
 44 in gelida violas mane legebat humo.
 45 Ut vidi, obstupui, saxoque simillimus haesi,
 46 et Dominam vere sum ratus esse meam.
 47 Hunc etiam gestum flores carpentis habebat,
 48 sic etiam casu candida vestis erat.
 49 Non virides referunt magis uda Sisymbria menthas :
 50 non magis in speculo se videt ulla parem.
 51 Sed tamen extremas cur illa veniret in oras ?
 52 Unde pedem ferret ? Quove teneret iter ?
 53 Quin etiam timui, miseram si fata tulissent,
 54 mortua ne sensus luderet umbra meos.
 55 Mox patuit dubiae jucundus imaginis error,
 56 vocis ut argutae detulit aura sonum.
 57 Forte sedens patula sua verba canebat in umbra,
 58 haec mihi fecerunt auribus hausta fidem.
 59 Cumque meos horror subito percurreret artus,
 60 frigidus in toto corpore sudor erat.
 61 Ex illo flammis semper discordibus uror,
 62 excruciatque recens, et redivivus amor.
 63 Ergo fere portum cum jam mea vela tenerent,
 64 in scopulos facies haec mihi fecit iter.
 65 Luna quater plenis reparavit cornibus orbem,
 66 cura nec ex animo defluit illa meo.
 67 Nec libet in patriam, facta jam pace, reverti,
 68 puppe nec in Latium per freta longa vehi.
 69 Durus, et ingenii vafer experientis, Ulysses
 70 audaci has quondam remige torsit aquas.
 71 Non Ithace tanti, non Neritos ardua tanti,
 72 Penelope tanti sed tamen una fuit.
 73 Sit mihi spes Dominae, mediis vel Syrtibus ausim,
 74 vel Scyllae scopulis applicuisse ratem.
 75 Ipse traham fortes innixus in ordine remos,
 76 vinctaque navali compede cura geram.
 77 Lentus es ? An sentis, nec adhuc misereris amici ?
 78 Et mea litoribus verba, Renate, cadunt ?
 79 Affer opem, quoniam medicas tibi tradidit artes
 80 Phoebus, et Aonidum te chorus omnis amat.
 81 Non tamen hic ullas morbus desiderat herbas :
 82 est opus eloquio, dulcis amice tuo.
 83 Tu potes ingenuam verbis mollire puellam,
 84 [LACUNE]
 85 Nec precor, ut contra solum me diligat ista :
 86 dum modo sit penitus non aliena, sat est.
 87 Ipse velim patrios tantum comes ire per hortos,
 88 ludere et in viridi, si patiat, humo.
 89 Solarique meos, quos illa resuscitat, ignes,
 90 et gerere in casto regna pudica sinu.
 91 Illius et niveis componere carmen in ulnis :
 92 hic ego sum vates, hic mea Musa valet.
 93 Quod si pauca mihi dederit semel oscula, vivet,
 94 dum notum terris nomen Amoris erit.

AD JOHANNEM STIGELIUM POETAM. DE MONUMENTIS IN AGRO NEMAUSENSI.

ELEGIA X.

E2_10 v.1 Sidera convexo dum tu labentia caelo
 2 scribis, et alternis sacra, diesque modis :
 3 nos procul ignotis, Stigeli, degimus oris,
 4 ad maris occiduas non refluentis aquas.
 5 Et modo Massiliae portus miramur, et altas
 6 puppibus antiquum Stoechadas hospitium.
 7 Phocaicosque sinus, et qui laetissima sulcat
 8 arva, Pyreneis montibus ortus, Atax.
 9 Quod mihi si faciles praeberet Cynthius aures,
 10 ingenioque forent mollia fata meo :
 11 non ego sacrorum morem, causasque referrem,
 12 sidera nec Phoebi per duodena viam :
 13 nec canerem numeris civilia grandibus arma :
 14 omnis in imbelli carmine nostra mora est.
 15 Sed varias gentes, et nomina prisca locorum,
 16 hoc aptum nostris viribus esset onus.
 17 Non mihi Castalias Phoebi chorus exhibet undas :
 18 finge sed antiquis vatibus esse parem.
 19 Scilicet in tanto miserarum turbine rerum,
 20 ille sacer vates ingeniosus ero ?
 21 Non tamen hic aevi penitus monumenta prioris
 22 transierim, ripis Garde propinqua tuis.
 23 Garde pater, bibulae stagnans sulcator arenae,
 24 qui tacite peragis lene vadosus iter.
 25 Cui licuit caelo tantas educere moles ?
 26 Et triplices uno sternere ponte vias ?
 27 Ponte pruinosas aequante cacumine nubes,
 28 cujus ab aspectu lumina terror habet.
 29 In medio latis (res mira) canalibus actae
 30 scrupea per rigidi viscera montis aquae.
 31 Qui videt immanes excisos rupibus arcus,
 32 artificum doctas aestimet ille manus.
 33 Adde capax populi, et gradibus sublime theatrum,
 34 antraque secretas per latebrosa vias.
 35 Nec jaculatricis templum nemorale Dianae,
 36 proxima nec vires lymphae silebo tuas.
 37 Fons sacer uberibus fecundus profluit undis,
 38 qualem Gargaphiae nomine vallis habet.
 39 Populeae frondes, et Palladis arbor obumbrant,
 40 et tenero vernat gramine semper humus.
 41 His Dea sub ramis, venatu lassa, quievit,
 42 sedavitque suo Delia fonte sitim.
 43 Hic solitae comites, posito velamine, nymphae
 44 molle superfusis tingere corpus aquis.
 45 Scilicet hic vires liquor infringebat Amoris :
 46 quae bibit, aeterna virginitate fuit.
 47 O mihi si veteres eadem vis diluat ignes,
 48 fama salutiferas quanta maneret aquas !
 49 Felices, quibus indulget fortuna, Poetae,
 50 felix, qui regum, cura ducumque fuit.
 51 Illorum Deus ora movent, terrisque relictis,
 52 per liquidum caeli nube vehuntur iter.

53 Nos dolor, instabilesque vices, seriesque malorum,
 54 tantum opus aethereae laudis adire vetant.
 55 Excidio egregias bis deformavimus urbes :
 56 servitum magnos vidimus ire duces.
 57 Hic quoque, cui fuerat commissa potentia rerum,
 58 (o pudor) externas Rhenus adorat opes.
 59 Nec dum finis adest : restant fera proelia, restant :
 60 jam mihi, cum Phoebo, Calliopea vale.
 61 Tempus in umbrosis tu, cui licet, exige silvis,
 62 qua tibi Paelignas porrigit Ilmus aquas.
 63 Inceptosque operis sacri decurre labores,
 64 non erit ingenii fama sepulta tui.
 65 Me fatis, quocumque trahunt, parere necesse est,
 66 arbitrio quoniam non licet esse meo.

AD ERHARDUM STIBARUM EQ. FR. IN PEREGRINATIONE IN HISPANIAM.

ELEGIA XI.

E2_11 v.1 Sol abit e Tauro, jamque igneus aestuat aer,
 2 ut solet, aethereis dum Leo fervet equis.
 3 Nam procul a gelida nos terra Lycaonis Arcto
 4 detinet : impatiens ante caloris eram.
 5 Vix sata nunc humiles aequant lactentia sulcos
 6 qua dirimit patriae Cynthius arva meae.
 7 At seges hic passim maturis flavet aristis,
 8 et prope falciferas poscit adulta manus.
 9 Frigida nec patulos humectant flumina campos,
 10 nec rigat effusis humidus imber aquis.
 11 Finitimos lauri montes, oleaeque coronant,
 12 nulla sed e raris decedit umbra comis.
 13 His quoque non ventis, non huic assuevimus aurae,
 14 semper iners tepido spirat ab axe Notus.
 15 Vastaque percurrant sine nube tonitrua caelum,
 16 et rapido Titan excoquit igne fretum.
 17 Haec mihi narrabant, (memini) quae vera negabam :
 18 omnia nunc credo, postmodo cautus ero.
 19 Nec mihi quis toties sedem mutare, nec ultra
 20 suaserit ignotis vivere litoribus :
 21 quaeque sibi placeat regio : bis munera frugum
 22 fertilis hic magno fenore solvat humus.
 23 Fetibus arboreis sit nulla beatior ora :
 24 hos Pallas campos, haec juga Bacchus amet.
 25 Ista juvent alios : ego nostro gratulor orbi,
 26 Moenus ubi fluvio proluit arva suo.
 27 Quaque venit, laeto vestitos palmite colles
 28 separat, et liquida semper abundat aqua.
 29 Moenus ab aurora per pingua culta volutus :
 30 illic temperies viribus apta meis.
 31 Sol licet aestivos propior super ingerat ortus,
 32 sicca vel Icarus torreat arva Canis :
 33 frondea secretae praebent umbracula silvae,
 34 prataque muscosis fontibus uda sonant.
 35 Parturit et flores tellus, fessisque per aestum
 36 lenis ad irriguas aura medetur aquas.
 37 O nemus ! o valles gelidae : quater ille beatus !
 38 Quem sopor argutas opprimit inter aves.

39 Non illi venis ardor sitientibus haeret,
 40 candida nec mutat fervidus ora calor.
 41 Ast ego, si quando patriam, si quando revisam,
 42 fuscus et ardenti Sole perustus ero.
 43 Nec tamen ulla movent mutati damna coloris,
 44 in terris nulla est, cui placuisse velim :
 45 dummodo succensos febris non occupet artus,
 46 nec tener in flammis corporis humor eat.
 47 Quam vellem colles tacitus reptare salubres,
 48 et mea sub viridi rura videre jugo !
 49 Errat, divitias si quis miratur inanes :
 50 jugera sat culti pauca tenere soli.
 51 Post obitus, miseri cum lux brevis occidit aevi,
 52 pondera nil auri divitis ampla juvant.
 53 At si quis musas, parvo contentus, amavit,
 54 ille, vel invita morte superstes erit.
 55 Tu quoque, quem veterum sanguis commendat avorum,
 56 despice magnificas, nos imitatus, opes.
 57 Et mecum umbrosis, quoties sinit aestus, in hortis
 58 incipe jam lauri fronde ligare comam.
 59 Et rerum causas, et finem quaere bonorum,
 60 labraque Castalio docta liquore riga.
 61 Haec tibi sub myrto residens florente canebam,
 62 ut scires animi vota, Stibare, mei.
 63 I pede felici, quo te vocat ardua virtus,
 64 naturae pereant ne bona tanta tuae.

AD CAROLUM CLUSIUM A.

RECUSATIO LAUREAE CORONAE SIBI AB ILLO DONATAE AC TRANSMISSAE.

ELEGIA XII.

E2_12 v.1 Clusi, quid viridi cingis mea tempora lauro ?
 2 Non sunt ingenio mollia fata meo.
 3 Tu mihi vel myrti nectas e fronde coronam,
 4 vel caput hoc circa maesta Cupressus eat.
 5 Non me Pierides, Clusi, fecere poetam,
 6 non Aganippeae lucidus umor aquae.
 7 Sed dolor, et lacrimae, saevique Cupidinis ignes,
 8 tristis et ad rigidas saepe querela fores
 9 molle prius (memini) spernebam carmen, et umbram,
 10 innocuisque diu vatibus hostis eram.
 11 Ut facerem versus, dilectae cura puellae
 12 impulit : et studii praemia magna tuli.
 13 Praemia, quae vincunt gemmas, et munera regum,
 14 quicquid et in lato nascitur Oceano.
 15 Nunc procul a domino, miseri solacia luctus
 16 maesta cano surdis carmina litoribus.
 17 Desine velle meos lauro redimire capillos,
 18 desine : temporibus convenit illa tuis.
 19 Ast ego, quod teneros semper colo mitis amores,
 20serta coronata myrtea fronte geram.
 21 Salve arbor, salve Hesperiiis celeberrima silvis,
 22 frigida quam patriae non habet ora meae.
 23 Atque utinam velles nostris quoque crescere ripis,
 24 qua secatur obliquo Cynthius amne solum :
 25 non magis optarim sacras mihi surgere Citros,

26 grata nec arenti punica mala siti.
 27 Summa petant alii : myrtum veneramur amantes.
 28 Si mereor, crines ambiat illa meos.

P. LOTICHII SECUNDI ELEGIARUM LIBER TERTIUS.

(604 vers)

AD JOANNEM DE SYLVA LUGDUNENSEM.
 DE INFELICI SUO EX GALLIA REDITU, CUM OMNIA ARDERENT BELLO CIVILI.

ELEGIA I.

E3_1 v.1 Sol iter emensus longum revolubilis anni,
 2 aurea Phrixeae terga premebat ovis.
 3 Jamque novis tepidas Zephyris mulcentibus auras,
 4 cesserat adventu squalida veris hiems.
 5 Cum fugiens duri, Sylvane pericula Martis,
 6 linquebam patriae moenia celsa tuae.
 7 Moenia, quae placidis Arar interlabitur undis,
 8 et Rhodani magnas non minor auget aquas.
 9 Arma prius tuleram, sed tunc pia causa vetabat,
 10 regia, posthabito Caesare, castra sequi.
 11 Et quaecumque foret belli fortuna timebam,
 12 nec dubiis poteram rebus habere fidem.
 13 Temporis illius miseranda subibat imago,
 14 aspera quo passus vincula nuper eram.
 15 Martius occiduum qua spectat Narbo Pyrenen,
 16 siccaque caeruleus litora findit Atax.
 17 Adde, quod et dulci patriae tangebar amore,
 18 exspectans studiis otia parta meis.
 19 [LACUNE]
 20 [LACUNE]
 21 protinus Allobrogum celsas in finibus Alpes,
 22 horridaque emensi lustra, nivesque sumus.
 23 Contigimusque lacum, Rhodanus qua spumifer exit :
 24 sed glacie tectis tunc piger ibat aquis.
 25 Inde per intonsi nimbose cacumina Jurae,
 26 venimus ad ripas, Arela curve, tuas.
 27 Omnibus inque locis, fulgentibus obvia signis,
 28 vidimus Helvetiis agmina missa jugis.
 29 Non illic colit arva Ceres, non consitor uvae,
 30 nemo peregrinis mercibus auget opes :
 31 incola contentus parvo, nec fallere doctus,

32 gaudet in herbosa pascere valle pecus,
 33 lacque novum semper, pressique coagula lactis,
 34 dulcia fecundi munera ruris habet.
 35 Jamque propinquabam Rheni spumantibus undis,
 36 ille suo fessos amne levabat equos.
 37 Jam procul aërios montes, procul alta videbam
 38 templa Palatinis conspicienda jugis.
 39 Ergo salutabam loca nota, Deosque locorum,
 40 et Nicri colles, Pieriamque domum.
 41 Mille pererrabant tacitam mihi gaudia mentem,
 42 ante oculos patriae cum foret ora meae.
 43 Et velut, Ioniis cum navita fessus ab undis
 44 post duo natalem, lustra revisit humum,
 45 laetitia exsultat, caraëque dat oscula terrae,
 46 exilii recolens taedia longa sui :
 47 sic ego, fortunae tot tempestatibus actus,
 48 mollia concipiens otia, laetus eram.
 49 Cum mihi fama volans inopinos rettulit hostes
 50 castra super ripas, Moene, locasse tuas.
 51 Deletasque acies, et totas funditus urbes
 52 ignibus eversas procubuisse solo.
 53 Quid loquar ereptos profugis cultoribus agros ?
 54 Praediaque ad dominos non reditura suos ?
 55 I nunc, finge animo reditus, finemque malorum,
 56 teque puta casus exsuperasse tuos.
 57 Exul, inops erro ; nec honore carentia mortis
 58 matris adhuc licuit busta videre meae.
 59 Ah, melius Rhodani submersus in amne fuissem,
 60 naufraga cum tumidis fluctibus hausta ratis.
 61 Insoniti melius caput a cervice recisum
 62 vidisset medio Narbo jacere foro.
 63 Quot mala finissem leto, si dura tulissent
 64 astra feri Martis, falciferique Senis ?
 65 Ire per extremas gentes libet, ire per undas,
 66 et patriam ignoto quaerere in orbe novam.
 67 Non ego, Moene pater, quae te sperare jubebam,
 68 suspendam ripis munera vota tuis.
 69 Namque (recordor enim) cum bella perosus abirem,
 70 per tua cornipedi flumina vectus equo :
 71 "Moene vale, dixi, reducem si numina sistent
 72 me tibi, si niveus fulserit ille dies,
 73 hunc tibi cum geminis voveo calcaribus ense,
 74 quae vetus ad liquidas quercus habebit aquas.
 75 Nunc inhonoratus nullis celebrabere donis.
 76 Heu, desiderii somnia vana mei !
 77 Sic etiam vobis olim, Spercheides undae,
 78 Aeacidae Peleus voverat ipse comam.
 79 Voverat ipse quidem Peleus : at caerula mater
 80 vidit in Iliaca funus Achillis humo.
 81 Sed procul a nobis hic sit timor, et mea saltem
 82 in patriis olim sedibus ossa cubent.
 83 Quodque negant vivo superi, post fata rependant :
 84 sic, o, sit cineri paxque quiesque meo.

AD ERASMUM NEUSTETERUM, COGNOMENTO STURMER EQUITEM FR.
DE REP. AQUARUM RT NOVA SUA PEREGRINATIONE.

ELEGIA II.

E3_2 v.1 Dum te rura tenent densis circumdata silvis,
2 Coccius herbosis, qua fluit uber aquis.
3 Postque tot exhaustos bellique, viaeque labores,
4 in solis gaudes sic habitare locis.
5 Me nemus Hercynium, fortunatique recessus,
6 humidaque oblectant stagna salubris aquae.
7 Hic domus, hic fesso patria est, requiesque malorum,
8 degere natali dum vetat hostis humo.
9 Non comites Musae nobis, non carmina desunt,
10 ingenium superest, cetera victor habet.
11 Blandaue crescentes solantur balnea curas,
12 et sopor, et calidi fontis amicus Amor.
13 Insuper accedunt veteresque novique sodales,
14 una quibus concors, et sine labe fides.
15 Hic quoque dulce meae decus, et spes una juventae
16 lassa fovet tepidis membra Stibarum aquis.
17 Mutua qui placidae componens foedera pacis,
18 dum studet armatos conciliare duces,
19 vectus equo lateris resoluti perdidit usum,
20 Paeoniae nequeunt quem reparare manus.
21 Nunc colit ardenti fumantes sulphure lymphas,
22 tabificum pellat si liquor ille malum.
23 Caeruleae ambustis erumpunt faucibus undae,
24 corpora quae medico languida rore levant.
25 Sive laborantes quatit aeger anhelitus artus,
26 sive tremit nervis pars labafacta suis.
27 Arida seu venas urit sitis, horrida labes
28 viscera suffusis cum tumefecit aquis :
29 Nympharum sacro quaeras a fonte salutem,
30 Paeoniam simplex afferet humor opem.
31 Non tamen his me fata diu consistere terris,
32 optataque sinent commoditate frui.
33 Nuper enim placida cum membra quiete levarem,
34 fusus in herbosa, ruris amator, humo.
35 Astitit in somnis (nec me sopor altus habebat)
36 et pede percussum surgere jussit Amor.
37 "Surge quid in solis (inquit) teris otia silvis ?
38 Te manet Euganei terra beata soli.
39 Major ubi, calidis Aponusque salubrior undis
40 fumat, Hamadryadum Naiadumque domus.
41 Et pater Eridanus, Phoebus gratissimus amnis,
42 Adriacum liquidas in mare volvit aquas,
43 unde pedem referens, Musarum dotibus auctus,
44 cincta triumphali tempora fronde gerens."
45 Haec amor : et tenues sum somno fugit in auras,
46 faustaue contentu signa dedistis aves.
47 Ibimus, et gelidas, duce te, superabimus Alpes :
48 tu modo promissis adde, Cupido, fidem.
49 Vos patrii salvete Lares, salvete sodales,
50 et soror et frater tuque, Dimare, vale.
51 Vobis parta quies, de me Deus auctor amoris
52 viderit, auspiciis mens favet ipsa suis.

AD GUILIELMUM RONDELETUM.
IN OBITUM CALLIRHOES, PUELLAE FORMOSISSIMAE.

ELEGIA III.

E3_3 v.1 Sic mihi tristitiam video, luctumque perennem :
 2 jam dominae properant ultima fata meae.
 3 Parce laboranti mors immatura puellae,
 4 parce precor : leto me trahit illa suo.
 5 Illius occasu terras, hominesque relinquam,
 6 et sequar ad manes, Elysiumque nemus.
 7 Rondelete vale, si quae revalescere posset,
 8 jam foret auxiliis salva puella tuis.
 9 Nam quis te melius (succos adhibere salubres,)
 10 aut citius docta leniat arte malum ?
 11 Sed nihil invito medicamina numine possunt,
 12 heu mihi, plus herbis mors valet atra tuis.
 13 Fallere quis possit (quamvis procul absit) amantem ?
 14 Absumus, et dominae scimus adesse necem.
 15 Non mihi fama venit lacrimosi nuntia luctus,
 16 avia nec maestum praecinit omen avis.
 17 Somnia me terrent, simulacraque functa sepulcris,
 18 umbraque sopito quae volat ante torum.
 19 Umbra mihi toties quae se miserabilis offert,
 20 obscura quoties omnia nocte silent.
 21 Quin etiam nuper vigilantem nocte serena
 22 terruit, ad lecti visa sedere pedes.
 23 Cumque ego clamarem demens, animamque rogarem,
 24 per thalami clausas fugit imago fores.
 25 Occidit, ah frustra celare paratis amici,
 26 occidit, et secum spem tulit illa meam.
 27 Spes erat, infelix virgo, si salva fuisses,
 28 tecum legitimi foedus inire tori.
 29 Jam tibi, quos gereres cultus nova nupta, parabam,
 30 quaeque tuas posset gemma decere manus.
 31 Nec minus ex animo tu me venerata colebas,
 32 mente fovens sancti gaudia conjugii.
 33 Et (memini) cum te facerem, pulcherrima, certam,
 34 justa foret longae quod mihi causa viae,
 35 te mihi venturam comitem jurare solebas,
 36 solamen cunctis dulce futura malis.
 37 Horrida nec Boreae metuebas frigora, quamvis
 38 ossibus haereret febris anhela tuis.
 39 Ergo etiam manes tibi nunc comes ipse sub imos,
 40 si liceat, junctis passibus ire velim.
 41 Nec tristes Erebi furias, noctemque profundam,
 42 nec cava sulphureis stagna vererer aquis.
 43 Sed neque tu manes alti colis aetheris haeres,
 44 nec mihi fas ultro te super astra sequi.
 45 Donec ab his tenebris regionibus inferat illis
 46 et Deus, et dulcis nos miseratus amor.
 47 Interea quodcumque meos accedet ad annos,
 48 maestus, ut amissa compare turtur, agam.
 49 Degere fert animus solis in montibus aevum,
 50 quo ferat humanos semita nulla pedes.
 51 Illic verba querar sensus motura ferarum,
 52 et nomen tota nocte vocabo tuum.

53 Nec rami virides, nec me teget herba jacentem
 54 florida, nec puro fonte levabo sitim.
 55 Sive bibam, liquidas turbabo fletibus undas :
 56 sive cubem, nullo caespite fultus ero.
 57 Tu quoque, si veterum memor est et pulvis amorum,
 58 occurras oculis saepe videnda meis.
 59 Saepius in somno redeat tua dulcis imago,
 60 fidaque tangendas praebeat umbra manus.
 61 Quid precor imprudens ? Non fas ita velle, piumve est.
 62 Otia sint cineri, sit sopor usque tuo.
 63 Et tumulum myrti virides, et amaracus ornet,
 64 et sedeat custos ad tua busta Venus.

AD GEORG. SABINUM.
 DE PATAVII CELEBRITATE, ET STUDIIS SUIS.

ELEGIA IIII.

E3_4 v.1 Tu licet in patria, post bella, gravesque labores,
 2 mollia securis otia rebus agas :
 3 eloquioque potens, et opum successibus auctus,
 4 illustres scriptis Caesaris acta tuis.
 5 Ut Viadrus, riguos dum praeterlabitur hortos,
 6 ad tua mirantes carmina sistat aquas :
 7 non tamen (ut credo) memori tibi corde, tot annis,
 8 excidit Euganei cura, Sabine, soli.
 9 Sed desiderium superest, veterumque locorum
 10 dulcis adhuc oculis haeret imago tuis.
 11 Et modo Medoacum, celeri modo puppe videris
 12 Adriacum solito carpere more fretum.
 13 Nunc subeunt Aponi fumantes sulfure lymphae,
 14 inque Antenoreis proxima templa jugis.
 15 Et Zephyro gaudens Arquatum molle salubri,
 16 quaeque rigat liquidis arva Pluicus aquis.
 17 Adde tot egregias animas, tot candida vatum
 18 pectora, constanti quae tibi mente vigent.
 19 Jam tibi se Bembus, jam se Diis proximus offert
 20 Frastorius Bembo par in honore suo.
 21 Et cum Flaminio puri Naugerius oris,
 22 arbiter intactae cultus uterque lyrae :
 23 Molsaque praecinctus myrto, quem sede piorum
 24 almus inexhausto nectare pascit Amor.
 25 Atque alii, quibus hic olim comes ire solebas
 26 Aonas in montes, Castaliumque nemus.
 27 Forsan et haec inter nostri tibi mutua cura est,
 28 quidque sedens Veneto litore, quaeris, agam.
 29 Scilicet hic obitus rerum contemplor, et ortus,
 30 et quibus e causis ordine cuncta fluant.
 31 Et disco, quicquid medicos mare gignit ad usus,
 32 quicquid et omnifero terra benigna sinu.
 33 Saepe juvat solem gelida vitare sub umbra,
 34 multaque de plantis, arboribusque loqui.
 35 At me praecipue felix delectat Hyacus,
 36 et platanus manibus consita, Bembe, tuis.
 37 Nam platanum Bembus, patriae non immemor, olim
 38 transtulit e campis, Sicelis Henna, tuis.
 39 Saepe levi remo Venetas lustrare paludes,

40 saepe libet totos ducere rure dies.
 41 Solarique aestus in gramine, sicubi forsan
 42 laurus odoratas explicat alta comas.
 43 Illic Arquatam quacumque e rupe saluto,
 44 et veneror cineres, culte Petrarca, tuos.
 45 Tunc simul ad calidas Aponi descendimus undas,
 46 nec piget asphodelum vespere ferre domum.
 47 Hinc traho (quam longa est) abeuntem carmine noctem,
 48 dum sopor occlusas excubat ante fores.
 49 Carminibus solor casus patriaeque meosque,
 50 q̄bstergens maesta lumina saepe manu.
 51 Sic mihi flos aevi, sic dulcis carpitur aetas :
 52 labitur, et tacito clam fugit illa pede.
 53 Interea tamen instat Amor, nec pulsa recessit
 54 ossibus haec pestis perniciesque meis.
 55 Nec ratio valuit saevas evincere flammam,
 56 in summa quamvis legerit arce locum.
 57 Ergo ego sustinui, primo sub flore juventae,
 58 horrida difficili tempore castra sequi.
 59 Oceani metas vidi, litusque remotum,
 60 qua Libyam nostro separat orbe fretum.
 61 Mille fatigatus rerum discrimina vici,
 62 saepe graves aestus, frigora saepe tuli.
 63 Unius haud possum superare Cupidinis ignes,
 64 nec desideriiis fortior esse meis.
 65 Ite procul Musae, laurique, hederaeque valete,
 66 Huttenus patriae quas tulit ante meae.
 67 Carmina nil prosunt, non si mihi talia Phoebus
 68 praescribat, moriens qualia cantat olor.
 69 Nec medicae curant Aponi mea vulnera lymphae,
 70 ulla nec Euganeis quae viret herba jugis.
 71 Haec satis est tenera myrti cecinisse sub umbra,
 72 desine nunc Erato plura. Sabine, vale.

AD GUILIELMUM RUGERIUM COMPATREM. DE NOVO AMORE.

ELEGIA V.

E3_5 v.1 Altera post hiemem, Rugeri, vertitur aestas,
 2 alteraque aestatis terga fatigat hiems,
 3 immatura meae cum flevi fata puellae,
 4 et desolati frigida regna tori.
 5 Testis Sorga mihi, latisque Druentia ripis,
 6 qua Rhodano cursus jungit uterque suos.
 7 Illic constitui tumulum, manesque vocavi,
 8 et sedi multos ante sepulcra dies.
 9 Promisique fidem cineri, sine amore futurum
 10 funeris extremum tempus ad usque mei.
 11 At nunc rursus amor veteres mihi suscitatur ignes,
 12 rursus atrox saeva me face torret amor.
 13 Parcite felices animae, tuque optima virgo
 14 parce, nec ultores invocet umbra Deos.
 15 Acceptum quodcumque potest gratumque sepultis
 16 accidere, exsequiis contigit omne tuis.
 17 Quod superest (quoniam nihil est velocius annis)
 18 gaudeat, ut digna est, flore juvena suo.
 19 Pace tua liceat funestam ponere vestem,

20 myrteaque ornatis reddereserta comis.
 21 Appennine pater, vacuas qui tollis in auras
 22 illicibus cinctum, juniperisque caput,
 23 Aemiliaeque videns oram camposque jacentes,
 24 nobile Felsineae despicias urbis opus.
 25 Tu mihi curarum consors, testisque laborum,
 26 tu viridi servas gaudia nostra jugo.
 27 Hic mea lux patriis in collibus exigit aevum,
 28 lanigerum pascens ruris alumna pecus.
 29 Illa meos rapuit sensus, animumque, quod omnes
 30 Euganei nymphae non potuere soli.
 31 Illius in solis quaero vestigia silvis,
 32 grataque posthabitibus urbibus arva colo.
 33 Dicite, custodes pecoris, nemora alta tenentes,
 34 ecqua sub hoc servat monte puella gregem ?
 35 Dicite lassatos quo fonte refrigerat artus ?
 36 Quas silvas, medio quae subit antra die ?
 37 Haec ego. Tum ripas monstrat mihi rustica pubes,
 38 qua Panarus liquido praenatat arva pede.
 39 Ille fatigatis gratus pastoribus amnis :
 40 huc potum saturas lux mea ducit oves.
 41 Hic oculis primum tulit obvia lumina nostris,
 42 lumina quae radiis aemula Solis erant.
 43 Quid referam, quoties noctem per inhospita ducam,
 44 si queat aerumnis esse benigna meis ?
 45 Illa sed (ah simplex) humanis invida votis,
 46 virginei mavult esse puella chori.
 47 Impatiensque viri castis se devovet aris,
 48 vittaque flaventes jam ligat alba comas.
 49 Vidi ego, cum roseos nigris mutaret amictus,
 50 et tunicam magnos poneret ante Deos.
 51 Et consanguineas, dulci cum matre, puellas
 52 linqueret, a templis non reditura domum.
 53 Me miserum, poterone pati, poterone mederi ?
 54 Non poterone, tantis mens stupet aegra malis.
 55 Quid non carminibus, quid non tentavimus herbis ?
 56 Irrita vis herbis, carmen inane fuit.
 57 Ipse pater vatium dulci non attulit ullam
 58 Bochiis eloquio, non Amasaeus opem.
 59 Appennine, vale : tuque, o dulcissime rerum
 60 compater, has curas, et mea damna leva.
 61 Tu quoque, seu Panarus gaudes de more vocari,
 62 amnis ab aeriis orte cacuminibus,
 63 nobile seu flumen Scultenna libentius audis,
 64 seu quodcumque juvat nomen habere, vale.

AD HILARIUM CANTIUNCULAM.
 DE PESTE PATAVINA, ET OBITU DANIELIS STIBARI.

ELEGIA VI.

E3_6 v.1 Euganeam serpunt contagia dira per urbem,
 2 Medoaci vitreas linquere tempus aquas.
 3 Seu canis Erigones corruptas polluit auras,
 4 seu lacus, et multa pingue palude solum.
 5 Semina seu labis nostros fugientia sensus
 6 putris ab infecta detulit Auster humo.

7 Causa latet, sed pestis atrox crudescit in horas.
 8 Demens heu Patavi quisquis in urbe manet.
 9 Tu quoque quid cessas dubios evadere casus,
 10 dum licet, et celeri sospes abire fuga ?
 11 Non tamen, ut dominam, spreta pietate, relinquas,
 12 neu cadat immodico lapsa timore fides.
 13 Turpe erit immeritam te propter flere puellam,
 14 quae tibi jus animi credidit omne sui.
 15 Non tu saevus in hoc, nec fas mihi credere tantum,
 16 usque adeo vates convenit esse pios.
 17 Ergo sive leges citriis, myrtoque virentem,
 18 Benaci melior qua fovet aura lacum,
 19 sive Athesis ripas, ubi desinit Itala tellus,
 20 Abdua sive tuas, sive Timave tuas,
 21 seu juvat Eridani lustrare binominis urbes,
 22 aut longam curvi Tibridis ire viam :
 23 quo te cumque pedes ducent, quocumque voluntas,
 24 sit comes, et collo pendeat illa tuo.
 25 Nec tibi secretis casa sordeat horrida silvis :
 26 omnia ab immunda sint modo tuta lue.
 27 Me domus Aonidum tenet, ac patria incluta vatum
 28 Felsina, tristitiae conscia sola meae ;
 29 Felsina, quam leni perlabitur agmine Rhenus,
 30 Appenninigenas nobilis inter aquas.
 31 Candida pax habitat, nec terra salubrior ulla est,
 32 arida dum sitiens excoquit arva Leo.
 33 At mihi nulla quies, nec cum se condit in undas,
 34 nec cum Sol versis mane recurrit equis.
 35 Jam novies caelo fulsit nova Luna sereno,
 36 lumina dum somni munere fessa carent.
 37 Non mihi saevus amor, non torridus officit aer,
 38 hausta nec incauta dira venena manu.
 39 Tu studium, lususque meos, tu gaudia vitae
 40 omnia fregisti morte, Stibare, tua.
 41 Testor honoratos manes, umbramque recentem,
 42 quique meos luctus Diique, animaeque vident,
 43 funere me nullo tantum cepisse dolorem,
 44 nec frater gelida cum tegetetur humo.
 45 Nec cum longaevos (pietas ignosce) parentes
 46 sustulit, extincto lumine, nigra dies.
 47 Jam tenues pallent, egesto sanguine, venae,
 48 sucus et in lacrimas corporis omnis abit.
 49 Nec minus accensus febris depascitur artus,
 50 oraque continua torret anhela siti.
 51 Nec gemitu caelum prodest implere nec ullos
 52 vota Deos, anima deficiente, movent.
 53 Quandocumque igitur, fato percussus amici,
 54 pones Felsinea maestus in urbe pedem :
 55 magna licet cogant properare negotia Romam,
 56 aut petere Etrusci litora curva maris :
 57 ad tumulum tamen ante veni, manesque saluta,
 58 florida nec cineri sarta, rosasque nega.
 59 Tum sociis, imo suspirans pectore, dicas :
 60 "Huic desiderium causa perire fuit."

IN OBITUM DANIELIS STIBARI.

ELEGIA VII.

E3_7 v.1 Dum fugat exoriens humentes Lucifer umbras,
 2 et tremulo Venetas lumine spargit aquas,
 3 alcyonumque sonant maestus freta mane querelis,
 4 quas dolor ante alias nunc quoque tangit aves.
 5 Hic ego, qua pelago Phaetontius influit amnis,
 6 carmina morte tua pauca, Stibare, canam.
 7 Qualia sub densis, hoc ipso in litore, ramis
 8 Heliades fratri concinuere suo.
 9 Ergo age, seu liquidum colis aethera, sive quietas
 10 heroum sedes, Elysiumque nemus :
 11 Solis ad occasum dum flemus Solis ab ortu,
 12 huc ades, o vati nobilis umbra tuo.
 13 Non ego majorum laudes, ac facta tuorum
 14 persequar, aut culti jugera parta soli.
 15 Nec loquar exhaustos ineunte aetate labores,
 16 dum sors indignum versat acerba caput.
 17 Illa mihi Divae melius Libethridis olim
 18 incluta per terras, et freta lata ferent.
 19 Nunc dolor includit vocem, nec amabile quicquam
 20 suggerit ingenio Musa vocata meo.
 21 Jamque rubescenti tollit jubar aequore Titan,
 22 inque solum radios injicit orta dies.
 23 Ergo ubi permensus caelum Sol occidit, idem
 24 purpureo vestit lumine rursus humum,
 25 nos, ubi decidimus defuncti munere vitae,
 26 urget perpetua lumina nocte sopor.
 27 Heu spes fallaces ! Sic me tot fluctibus actum
 28 deseris in tantis, magne Stibare, malis ?
 29 Te duce, per montis juga celsa biverticis ibam,
 30 otia praesidio jussus amaro tuo.
 31 Et memini, quamvis crudeli plurima bello
 32 in propriis esses passus acerba bonis,
 33 invalidumque latus traheres maerore peresus,
 34 hausissetque tuas insuper ignis opes ;
 35 me tamen haec inter segura mente jubebas
 36 Phoebumque et Musas, eloquiumque sequi.
 37 Nunc tecum mea vota leves abiere per auras,
 38 nunc mea spes omnis funere fracta tuo est.
 39 Deliciisque animi tota de mente fugatis,
 40 cogor in extrema vivere tristitia.
 41 Qualiter hibernae dum sentit frigora brumae,
 42 albus ad Eridani flumina maeret olor.
 43 Defluit ex oculis uberrimus humor, et olim
 44 liquitur Alpinis nix resoluta jugis.
 45 Sic madet uda salix, aut vitis, vere tepenti,
 46 lucida cum scisso palmite manat aqua.
 47 Nec lacrimis cessant tabescere lumina, quamvis
 48 arida Sol medio torreat arva die.
 49 Pergite jam, Musae, tenues cum contrahit umbras
 50 Phoebus, et ex aequo lustrat utrumque fretum.
 51 Nunc paulo majora canam, dum saeva quiescunt
 52 aequora, nec querulis obstrepit aura modis.
 53 Vidimus excisas imis a sedibus urbes :
 54 lata cadaveribus vidimus arva tegi.

55 Testis Moenus erit, testes Pegnessides undae,
 56 testis et ulvosae rector Aissus aquae.
 57 Quos ibi per casus, per quae discrimina rerum,
 58 ausus es ad magnos ire, Stibare, duces ?
 59 Dum caput objiceres cunctis sublime periclis,
 60 foedera si posses firma referre domum.
 61 Quod nisi dissidiis mens regnum laeva fuisset,
 62 munere pax esset conciliata tuo.
 63 Altaque nunc starent intactis oppida muris,
 64 floreretque opibus terra beata suis.
 65 At tibi post obitus quae merces digna laborum,
 66 quae satis ampla tuae praemia laudis erunt ?
 67 Nil prosunt fletus, non si lapsurus in aequor
 68 Eridanus lacrimis cresceret ipse meis.
 69 Ipsa etiam natum Clymene Jovis ignibus actum,
 70 hic olim celsis flevit in aggeribus.
 71 Flevit Lampetie, flevit Phaethusa jacentem,
 72 cortice cum vidit mater utramque tegi.
 73 [LACUNE]
 74 [LACUNE]
 75 Nec superas rediit Phaeton revocatus in auras,
 76 et tamen aetherea stirpe creatus erat.
 77 Sparge puer virides, Heroum insignia, lauros,
 78 Et dic : "Has cineri spargo, Stibare, tuo."
 79 Ut gerit aeternos formosae frondis honores
 80 laurus, et umbrosas explicat alta comas :
 81 sic viret, et caelo te gloria laudibus aequat,
 82 gloria, quae cineres excubat ante tuos.
 83 Spiritus e tenebris translatus in arva piorum
 84 vivit, et aeternae munera lucis habet.
 85 Illic se patitur contingi lumine claro
 86 Supremi suboles plena decore patris.
 87 Vera patris suboles, nostrae fons ille salutis,
 88 cujus inexhaustas gratia fundit aquas.
 89 Ille beatam animam dulci solatur amore,
 90 o, qui nostra suo crimina rore lavat.
 91 Surgamus, lux prona fugit, deferbuit aestus,
 92 cogit et invitum Luna redire domum.
 93 Sit tranquilla tibi requies, spesque inscia luctus ;
 94 jamque vale : manes subsequar ipse tuos.

AD ORTOLPHUM MAROLTUM.
DE SECESSU SUO ET OBLECTATIONIBUS RURIS.

ELEGIA VIII.

E3_8 v.1 Ignea dum rapidis ardet fervoribus aestas,
 2 solaresque premunt terga Leonis equi,
 3 ecquid in Hadriacis, Ortolphe, paludibus, ecquid
 4 lentus adhuc Veneta ducis in urbe moram ?
 5 Me secreta tenet frondoso villa recessu,
 6 villa racemiferis undique cincta jugis.
 7 Compater, et Marius comites, aestiva supelex,
 8 rura dapes, umbram dat nemus, amnis aquas.
 9 Finitimis illum pater Appenninus ab antris
 10 ire jubet, culti laeta per arva soli.
 11 Nomen aquae Panarus (sic praesens nuncupat aetas)

12 Scultennam veteres, qui meminere, vocant.
 13 Illius in ripa, sub opaca valle, calores
 14 mobilis afflatu temperat aura suo.
 15 Mane novo densos indagine claudere montes,
 16 exortoque juvat Sole redire domum.
 17 Umbra diem reliquum studio traducit inertii,
 18 et sopor in viridi, ruris amicus, humo.
 19 Vina puer gelidis Trebiana refrigerat undis :
 20 Felsineus nobis illa ministrat ager.
 21 Interea veteres cantu solatur amores
 22 candidus arguto cum Corydone Micon.
 23 Percussaeque nova resonant dulcedine silvae,
 24 et dociles circum nos imitantur aves.
 25 Forsan et Euganeis tu nunc in collibus erras,
 26 qua propriam Zephyrus gaudet habere domum.
 27 Floribus, et foliis, variisque coloribus herbas
 28 illic, et fruticum colligis omne genus.
 29 Ingenitasque illis vires ostendis et usum,
 30 quid thyma, quid cistus, quid melilotus agant.
 31 Quid rosa, purpureum qua plena pudoris honorem
 32 pandit, et ad liquidas natus acanthus aquas.
 33 Vosque chelidoniae, tuque o, quae Solis amati
 34 observas nitidos pallida semper equos.
 35 Inde per angustos vitreo de vase canales,
 36 suppositus liquidas elicit ignis aquas.
 37 Dumque potestates aperis, viresque latentes,
 38 carmina ceu puris fontibus hausta fluunt.
 39 Qualia Flaminius primo cantavit in aevo,
 40 ad salices residens, Mesule curve, tuas.
 41 Qualia Molsa tener, pharetrati miles Amoris,
 42 cui moriens dulci gutture cedat olor.
 43 Odi ego, qui vastis torrens exaestuatur undis.
 44 Qui fluit exiguo murmure rivus, amo :
 45 leniter, et nullo strepitu, quem laeta rigantem
 46 gramina, formoso Naiades ore bibunt.
 47 Nec rapido siccatur canis Erigoneius aestu,
 48 saeva nec effusis imbris auget hiems.
 49 Vive memor nostri, seu te sinus urbis aquosae,
 50 sive Aponi Nymphae, Medoacive tenent.
 51 Orat idem Marius, jamque auctus prole virili
 52 compater, in nostris Faunus uterque jugis.
 53 Cetera praesentes, ubi cum pluvialibus haedis
 54 afferet Autumnum Pleias orta. Vale.

AD JOANNEM SAMBUCUM PANNONIUM.
 CUM GRAVISSIMO MORBO LABORARET BONONIAE.
 ELEGIA IX.

E3_9 v.1 Fata vocant, Sambuce, tuum, manesque, sodalem,
 2 jam tenebris oculos nox tegit atra meos.
 3 Te curare decet supremum mortis honorem,
 4 inque peregrino solvere justa solo.
 5 Ne sine desertis cineres habitare tenebris,
 6 ossa nec immundo clausa jacere situ.
 7 Ante fores templi, nudoque sub aethere, tellus
 8 accipiat gremio frigida membra suo.
 9 Nec tibi sit socii mors immatura dolori,

10 nec venias madidis ad mea busta genis.
 11 Me satis est multos juvenem flevisse per annos,
 12 dum queror aetatis tempora dura meae.
 13 Quin potius fessos oblecta carmine manes,
 14 instaurans culta funera maesta lyra.
 15 Pro quibus officiis, haeres abeuntis amici,
 16 accipe fortunae munera parva meae.
 17 Non mihi sunt Baccho colles, oleisque virentes,
 18 praediave Aemiliis conspicienda jugis.
 19 Tu veterum dulces scriptorum sume libellos
 20 attritos manibus quos juvet esse meis.
 21 Invenies etiam viridi quae lusimus aevo,
 22 dum studiis aetas mollibus apta fuit.
 23 Illa velim rapidis sic uras carmina flammis,
 24 ut vatem ipse suis ignibus ussit amor.
 25 Jamque vale, et tenera bustum superintege myrto,
 26 non poterit cineres illa gravare meos.

AD FRANCISCUM ROBERTELLUM.
 CUM VENETIIS DISCEDERET.

ELEGIA X.

E3_10 v.1 Euganeos colles, Venetamque relinquimus urbem,
 2 natalis revocant dulcia rura soli.
 3 Jam novies magnum complevit Cynthus orbem,
 4 purpureis toties astra remensus equis.
 5 Dum procul a patria, belli terrore fugatus,
 6 mobilis, incertis sedibus, hospes ago.
 7 Me Liger errantem, me Sequana dives, et ingens
 8 hospitio Rhodanus fovit, Ararque suo.
 9 Nec semel incertum vitae praerupta Pyrene
 10 vidit, ad Hesperii litora curva maris.
 11 Inde ferax Latium petii : tendensque per Alpes,
 12 frigus in aeriis rupibus acre tuli.
 13 Nunc requies erroris adest, finisque laborum,
 14 post duo fas tandem lustra redire domum.
 15 Urbs Venetum regina maris, mihi tempore longo
 16 culta, sed (heu) post hac non habitanda, vale.
 17 Robertelle vale, servaque absentis amorem,
 18 qui maneat, dum nos Dii superesse volent.
 19 Quis mihi nunc ventos una passurus, et imbres,
 20 per juga monstrabit nubibus aequa viam ?
 21 Non ego te quercus, et saxa videbo rotantem,
 22 cincte pruinosi spumifer Oene jugis.
 23 Fert animus castos Benaci visere lucos,
 24 citria qui ripis gignit odora suis,
 25 et colles lustrare sacros, ubi Tityrus olim
 26 ire domum saturas vespere jussit oves.
 27 Hinc Tarrum, Labrumque petam, quaque herbifer altis
 28 Montibus inclusas Larius arctat aquas.
 29 [LACUNE]
 30 et patriam Rheni Danubiique domum.
 31 Sic ubi me sistet reducem sors prospera, nec tu
 32 injicies avidas mors prius atra manus ;
 33 flumina cum silvis, et quae pater ante solebat
 34 contentus cultu, paupere, cura colam.

P. LOTICHII SECUNDI ELEGIARUM LIBER QUARTUS.

(1020 vers)

AD JOACHIMUM CAMERARIUM PABEBERGENSEM.

ELEGIA I.

E4_1 v.1 Quae legis, unde ferant quaeris, Joachime, salutem
 2 impariter junctis condita verba modis ?
 3 Hinc, ubi Celtarum Belgas disternat oris
 4 Sequana, cui vitreas Matriona jungit aquas :
 5 spumifer et regis veterem circumfluit urbem,
 6 et bifido geminum verberat amne latus.
 7 Forte rogas, quae sit rerum fortuna mearum :
 8 et procul his Musis numquid, ut ante, vacem ?
 9 Scilicet haec doctis quoniam favet artibus aetas,
 10 Aonii suades numina fontis amem.
 11 Magna fuit quondam sacri reverentia vatis,
 12 inque pari pretio carmen, et auctor erant.
 13 Carmina nunc tantum, si non sunt dura, leguntur :
 14 carminis auctori nullus habetur honor.
 15 Non tamen Aonidum curam dimittere possum :
 16 ante vel incipiam non memor esse mei.
 17 Nec minus et rerum causas scrutamur, et ortas
 18 a Sole, et Luna, sideribusque vices :
 19 atque valetudo qua sit reparabilis arte,
 20 quaeque juvet radix, quaeque sit herba nocens.
 21 Sed tua, quicquid agam, mihi semper inhaeret imago,
 22 pectore dum vivam, non abitura meo.
 23 In caput ante suum ripa labentur eadem
 24 undosus Ligeris, Sarmaticusque Tyras.
 25 Ipse bibam sucos omnes e gurgite Lethes :
 26 ipse soporiferas, si modo dentur, aquas.
 27 Non tamen ulla tui facient obliviam nobis,
 28 o sacer Aonii dux, Joachime, chori.
 29 Ut careo vobis, digressus ab axe, peregit
 30 jam semel exactis mensibus annus iter.
 31 Sive tamen propria tellus absconditur umbra,
 32 seu rosea Phoebus luce revisit humum.
 33 Dum modo lustramus veteres, decora alta, ruinas,
 34 quidquid et in ripae margine campus habet :
 35 aut simul abruptos delamentamur amores,
 36 saepe recordantes, herbifer Albi, tui :

37 omnibus interea te vox mea nominat horis ;
 38 nominis usque adeo mentio grata tui est.
 39 Sunt etiam dulces, qui te venerantur, amici,
 40 alloquiis quorum tempora saepe levo.
 41 Praecipue patriae consors Beutherus, et idem
 42 doctus Apollineae plectra movere lyrae,
 43 qui nunc historiae campis spatiatur apertis,
 44 et docet ad certos cuncta locare dies :
 45 et spatia annorum repetens ab origine mundi,
 46 per revoluta novum saecula carpit iter.
 47 Dixerit haec aliquis prius edita saepe, fatemur,
 48 scriptorum proprias quoque sequente vias ;
 49 e quibus ipse legens quae convenientia ducit,
 50 ante tamen positis omnibus, illa probat.
 51 Quin etiam, multis quod inextricabile visum,
 52 explicat, et causas, ut tueatur, habet.
 53 Omnia quae memori dum versat pectore, Titan
 54 jam sua ter rapidis signa recenset equis.
 55 Interea populos etiam lustravit et urbes,
 56 et vaga Santonicum per mare vela dedit.
 57 Addidit et fandi numerosas legibus artes,
 58 arma gravis tractans imperiosa fori.
 59 Cum tamen a rerum cura majore quievit,
 60 tempus in his studiis ponere dulce fuit.
 61 Quid loquar, ut rebus gestis, dum taedia vitat,
 62 sic quasi diversis floribus ornet opus ?
 63 Acta voluminibus cognosces eruta priscis,
 64 multaque Pierides quae vetuere mori :
 65 quicquid et hoc aevo memorabile, pace, vel armis,
 66 vidit ab Oceano Phoebus utroque geri.
 67 Non aliter cultos geniali vere per hortos,
 68 non species violis, non color unus inest.
 69 Puniceasque nigris, croceas cingentibus albis,
 70 pulchrior est variis nexa corolla rosis.
 71 Haec tibi docta mei dono monumenta sodalis.
 72 At mihi cur potius non tua mittis ? ais.
 73 Mollia saepe quidem deducere carmina tento,
 74 non tamen, ut puris auribus illa probem.
 75 Sat mihi sit rigidas interdum fallere curas,
 76 solamenque mali praemia magna voco.
 77 Haec tamen interea damus, ut cognoscere possis,
 78 non minus idcirco nos meminisse tui.
 79 Atque utinam liquidas Ilmi residentis ad undas
 80 sic opus in lucem nobile vatis eat.
 81 Tempora quo fastis signata volubilis anni
 82 condit et imparibus sacra, diesque modis :
 83 sidera quo faciant discrimina temporis ortu,
 84 utque sub occiduas prona ferantur aquas.
 85 Quasque vices rerum lustrans Hyperione natus,
 86 annua bis senis mensibus astra regat.
 87 Sed nunc ingenium rapit in contraria luctus :
 88 et querula deflet publica damna lyra.
 89 Sic tamen et requiem curis mordacibus adfert,
 90 et pius est patriae vulnera flere dolor.
 91 Ille gemit, celsae resonant lugubria rupes
 92 carmina, labentes sistit et Ilmus aquas.
 93 Forsitan haec etiam tandem, post nubila, finem
 94 pessima mutatae sortis habebit hiems.

95 Aonii rumpent tunc alta silentia vates,
 96 plectra metu quorum nunc, Joachime silent.
 97 Et quae destituit fugiens prius, orsa resumet
 98 Musa, per assuetas rursus itura vias.
 99 Sed quodcumque sequens iterum trahet hora, ferendum est :
 100 ipse tamen sortis spe melioris alar.
 101 Assidueque tuum, meriti non immemor umquam,
 102 nomen inoblito pectore dulce feram.
 103 Tu quoque ne curam depone absentis, et hujus
 104 muneris officium consule quaeso boni.
 105 Atque aliquod rursus studii, Joachime, recentis
 106 mitte, quod hic cupida mente legamus, opus.

AD PHILIPPUM MELANCHTHONEM. DE OBITU CLARISSIMI VIRI JACOBI MICYLLI.

ELEGIA II.

E4_2 v.1 Flebilis a Nicro gelidum miraris ad Albim
 2 cur veniat passis Musa, Philippe, comis :
 3 nec praecineta gerat viridanti tempora lauro,
 4 vestis inaequales sed tegat atra pedes.
 5 Scilicet hic lacrimis color est, et luctibus aptus,
 6 hic habitus maesti pectoris esse solet.
 7 Luna bis implevit crescentem cornibus orbem,
 8 bis radios verso condidit orbe suos :
 9 ex quo, Vangionum cultis digressus ab oris,
 10 liquisti patriae rura propinqua tuae.
 11 Tristibus interea Lachesis nos dura fatigat
 12 casibus, et laetos non sinit ire dies.
 13 Utque alios taceam, quos functos munere vitae
 14 abstulit immiti Parca severa manu :
 15 ille, decus Phoebi, Musarum cura, Micyllus
 16 occidit, heu fallax et breve vita bonum !
 17 Haec igitur meta est nostrorum summa laborum ?
 18 Hac miseri vates conditione sumus ?
 19 Tertia post actas Jani lux venerat Idus,
 20 quam tulerat fulcis Lucifer ortus equis :
 21 cum, velut occultas volvens sub pectore curas,
 22 imposuit tristi languida membra toro.
 23 Parva mora est, pectus quatit arida tussis anhelum,
 24 accensamque levant pocula nulla sitim.
 25 Principio sucos tamen omnes ille perosus,
 26 insuetam medicae respuit artis opem.
 27 Mox rapidis imos torreri febribus artus
 28 sensit, et angustas gutturis esse vias.
 29 Heu mihi, nil artes serae juvere medentum,
 30 artificum doctae nil potuere manus.
 31 Ergo jaces, patriae decus, o clarissime vates,
 32 et Graiae, et Latiae gloria summa lyrae ?
 33 Nec potui, cum te premeret jam senior aetas,
 34 praemia pro meritis solvere justa tuis ?
 35 Tu mihi quaerenti sacras per inhospita Musas,
 36 ad juga monstrasti primus amoena viam.
 37 Nam leve seu velles Elegis deducere carmen,
 38 seu magis Herois altius ire modis :
 39 sive lyram digitis percurrere, sponte fluebant
 40 molliter in numeros verba diserta tuos.

41 Ergo quod Aonii secretas fontis ad undas,
 42 plena puer Phoebos pocula dante, bibi :
 43 longius et cultos Sophiae digressus in hortos,
 44 florida de lauroserta virente tuli.
 45 Me fateor debere tibi : cinerique rependam
 46 omnia, quae pietas suadet, amorque tuo.
 47 Ante Nicer Ligeri, Rhodano miscebitur Ister,
 48 nec rapidus liquidas Rhenus habebit aquas :
 49 quam ventura dies, aut ulla redarguat aetas,
 50 effluxisse animo tot benefacta meo.
 51 Nunc precor, has lacrimas, atque haec suspiria tantum,
 52 care parens, veri signa doloris habe.
 53 Mox ubi fecundas mulcere Favonius auras
 54 coeperit, et gremium laeta resolvat humus :
 55 tunc flores ad busta novos, violasque recentes,
 56 semper odoratas veris habebis opes.
 57 Sic quoties tumultu via proxima ducet euntes,
 58 incola seu faciat, sive viator iter :
 59 nullus erit, qui non repetens suspiria, dicat :
 60 sit requies cineri, paxque, Micylle, tuo.
 61 Quin etiam, quam lata patet Germania, vates,
 62 passim morte tua carmina maesta canent.
 63 Qualia ramorum densa Philomela sub umbra
 64 concinit, aut moriens qualia tristis olor.
 65 Te procul ad Viadri ripas lugebit ademptum,
 66 gloria Castaliae prima Sabinus aquae.
 67 Claraque percensens operum monumenta tuorum
 68 Stigelius, dulces fundet ab ore modos.
 69 Parque senex studiis, et par Camerarius annis
 70 pauca, sed in laudes concinet apta tuas.
 71 Vos quoque consortes patriae, mea turba, sodales,
 72 Ausonis in gremio quos fovet ora suo :
 73 quorum flexibiles errant per tempora myrti,
 74 et lateri semper candidus haeret Amor :
 75 seu vada Medoaci colitis, seu Felsina mater
 76 praebet in Aemiliis otia grata jugis :
 77 fama per aeras cum nuntia venerit Alpes,
 78 flebitis argutae plectra tacere lyrae.
 79 Heu, spes fallaces, et mens improvida vatum,
 80 qui stabilem vitae creditis esse moram !
 81 Quid prodest totas hiberno sidere noctes,
 82 quid studiis longos continuasse dies ?
 83 Si tamen in tenebris opera interrupta jacebunt,
 84 Musaque cum domino paene sepulta suo est ?
 85 Vester honos agitur, mites Heliconis alumnae :
 86 vatibus a sacris hoc prohibete malum.
 87 Tu quoque (nec dubito) numquam patiēre, Melanchthon,
 88 scripta tot aeterna nocte situque premi.
 89 Ante meos oculos, imisque in sensibus haeret
 90 ultima digressus hora, Philippe, tui.
 91 Quanta pium (memini) mulcebant gaudia pectus ?
 92 Quantus in amborum mentibus ardor erat ?
 93 Felix, ante obitum cui saltem fata dederunt,
 94 aspectuque tuo, colloquioque frui.
 95 Scilicet haec secum durae solacia mortis
 96 attulit ad manes, Elysiumque nemus.
 97 Nec decet, aut fas est, nos illum flere sepultum
 98 amplius, et lacrimis ponere nolle modum.

99 Ille quidem dulces auras, et amata reliquit
 100 lumina, sub gelida contumulatus humo :
 101 fama tamen superest, et totum nota per orbem
 102 gloria, Castaliae quam peperere Deae.
 103 Nec tua longa dies delebit scripta, Micylle.
 104 Juris in ingenium mors habet atra nihil.
 105 Adde quod ereptum terris, pietasque fidesque
 106 ante Deum caelo, sideribusque locant.
 107 Non levis ambitio, non impius ardor habendi,
 108 nullus in elato pectore fastus erat :
 109 provida sed virtus, et flore nitentior omni
 110 candor, et innocua cum pietate fides.
 111 Ipse ego quae vidi, referam, quaeque auribus hausi,
 112 solamen nostris dulce, piumque malis.
 113 Jam mortis prope tempus erat, volucerque silenti
 114 Pegasus Hesperias nocte subibat aquas.
 115 Pegasus, unde sacri latices Aganippidos undae :
 116 vatis, et occasus sideris unus erat.
 117 Ergo ubi sensisset labi per viscera mortem,
 118 haec dedit in maesto verba suprema toro :
 119 "Fata vocant, moriorque libens, valeatis amici,
 120 regia siderei me vocat alta poli.
 121 At tu, Christe, novae qui nobis gaudia vitae
 122 reddis, et in supera das regione locum :
 123 huic abeunti animae placidam largire quietem,
 124 ne mihi sit pretium mortis inane tuae.
 125 Me liquor ille, tuo stillans e vulnere sancto,
 126 abluat, hos aestus, hanc levet ille sitim."
 127 Dixit, et in tenues migravit spiritus auras,
 128 et placidus clausit lumina victa sopor.
 129 Et quis adhuc dubitet, caelesti sede receptum,
 130 sidera sub pedibus celsa videre suis ?
 131 Illic aut obitus astrorum spectat, et ortus,
 132 quoque suum Phoebus tramite currat iter :
 133 aut cupido primae complexu conjugis haerens,
 134 fata senectutis narrat acerba suae.
 135 Seque tot aerumnis gaudet, curisque solutum,
 136 amplius haud ullas posse timere vices.
 137 O ubi plena sacro manat torrente voluptas,
 138 verus ubi pleno fonte redundat amor.
 139 Salve, care parens, alti novus incola caeli,
 140 non mihi, qui genuit, care parente minus.
 141 Tecum delicias, et gaudia nostra tulisti,
 142 quae nulli poterunt restituere dies.
 143 Haec ego, dum flentes, comitamur funus amici,
 144 flebilibus cecini pauca, Philippe, modis.
 145 Plura dolor prohibet : Salve cultissime vates,
 146 inque beatorum pace, Micylle, vale.

IN NUPTIAS MARCI LUDOVICI ZIEGLERI, JURISCONSULTI,
 ET CATHARINAE REIFFSTOCKIN, VIRGINIS.

ELEGIA III.

E4_3 v.1 Si mihi praeteritae ver illud amabile vitae
 2 ingenique forent libera jura mei.
 3 Invida nec tacito confectum cura dolore

4 cogeret aetatis tempora dura queri :
 5 forsitan argutas quae possent ire per aures,
 6 concinerem thalamo carmina, Marce, tuo,
 7 qualia sub myrto quondam redolente canebam,
 8 qua trahit Hesperias in mare Ledus aquas ;
 9 florida cum teneris serviret amoribus aetas,
 10 esset et in pretio nostra juvena suo.
 11 Tunc ego regnabam, gelidam nec ad usque Pyrenen,
 12 cultor Apollineae notior artis erat.
 13 Nunc vigor omnis abest, curisque exhaustus amaris,
 14 ingenii cecidit spiritus ille mei.
 15 Ne tamen officium veteris tibi desit amici,
 16 desuetae repetam fila canora lyrae.
 17 Ergo age, quae tenero celebras conubia cantu,
 18 ad nova conjugii gaudia Musa veni.
 19 Sed quia nec violas, nec laetos arida flores
 20 educat, aut molles terra perusta rosas :
 21 sume Palatini culto de principis horto,
 22 quae tegat ornatas laurus odora comas.
 23 Turrigeram, Nymphis comitantibus, ibis in urbem,
 24 qua jacet imperii nobile Spira forum.
 25 Aura favet, Caurique silent, dum mane rubentem
 26 evocat Auroram Lucifer, illa diem.
 27 En etiam thalamo felices exserit ignes
 28 cum matutino lucida sole Venus.
 29 His comitem roseo se Jupiter addit in ortu,
 30 qua puer hibernas fundit amatus aquas.
 31 Te quoque prima videt geminis cum piscibus Eos,
 32 inventor curvae, Pleiade nate, lyrae.
 33 Quaeque levat gravidas partu Lucina puellas,
 34 purpureum medio spargit ab orbe jubar.
 35 Scilicet haec taedae sunt omnia laeta jugalis,
 36 haec fortunati nuntia signa tori.
 37 Sol oritur, reseratque diem, jam lucet, eamus :
 38 plana sinisterior, nec salebrosa via est.
 39 Tu Dea, cantantes ut eamus amabile quiddam
 40 concine, jucundum carmine fiet iter.
 41 Primus Hymen caram juveni, carumque puellae
 42 conjunxit juvenem, certaue jura dedit.
 43 Ante vagos hominum genus exercebat amores,
 44 nulla verecundi cura pudoris erat.
 45 Invia pro thalamis nemorum deserta colebant,
 46 antraque furtivum saepe cubile dabant.
 47 Primus hymen docuit lectum servare pudicum,
 48 et statuit proprio quemque jacere toro.
 49 Idem virginibus formae praecepta colendae
 50 tradidit, et cultus jussit habere modum.
 51 Neve genis, limisve oculis, nutuve loquaci,
 52 neve superciliis falleret ulla virum.
 53 Tu populos, genialis hymen, moderaris, et urbes,
 54 tu facis unius corporis esse duos.
 55 Nil sine te Venus alma potest, Jovis incluta proles,
 56 comprobet assensu quod bona fama suo.
 57 Dulcis Hymen, Hymenaeae, Hymen, quid gaudia differs ?
 58 Taedifer Uraniae nate sororis ubi es ?
 59 Aspice, brumali dum torpet frigore caelum,
 60 ut tristes errant per nemus omne ferae.
 61 Nullus honor silvis, maerent sine amore volucres,

62 et gemitu vidui turturis arva sonant.
 63 Caelibis haec vita est, consorte carentis imago,
 64 haec desolati tristis amoris hiems.
 65 Eia age dulcis Hymen, quid vota moraris amantum ?
 66 Huc ades, o sacris, blande Hymenaeae, tuis.
 67 Vere novo, molli cum vernat gramine tellus,
 68 arbor et umbrosas explicat alta comas,
 69 luxuriant, saliuntque greges, tectaeque sub altis
 70 frondibus argutae consociantur aves.
 71 Gemmas vitis agit, teneras humus educat herbas,
 72 induit et flores quaelibet herba suos.
 73 Talis cum socia fecundus conjuge lectus,
 74 sic etiam fructum femina virque ferunt.
 75 Hymen, o Hymenaeae, Hymen : sed fallit, an amnem
 76 conspicimus ? Brevior carmine facta via est ?
 77 Dicite, qui colitis Rheni vada caerulea, nautae,
 78 ecquis ad argentes constitit hospes aquas ?
 79 Sic ego : sic Licmon, jam caelo quinta refulsit
 80 Delia, nocturnos quae moderatur equos ;
 81 cum teneram ducens forma praestante puellam
 82 Cnodius hac agili remige fecit iter.
 83 Cnodius interpres legum, cui nectaris instar
 84 dulcis honorato profluit ore sonus.
 85 Sed cum mane novo Tithonia surgeret uxor,
 86 exortaeque darent astra fugata locum,
 87 venit, nescio quis, pharetra succinctus, et arcu,
 88 ales, egens oculis, et sine veste puer.
 89 Hunc senior Celadon formosum dixit Amorem,
 90 dixit et accensas virus habere faces.
 91 Ille Deos omnes ussit, fluviumque tenentes
 92 Naides : in ripa tela relicta jacent.
 93 Venit et alma Venus (nec enim Dea notior ulla est)
 94 et blandus Veneris terga secutus Hymen.
 95 Felices ripae, fortunatissima tellus,
 96 numina tot pedibus quam tetigere suis.
 97 Fallor ? An antiquae celsis in moenibus urbis
 98 tympana cum citharis rauca dedere sonum ?
 99 Tempa petit sponsus, sacras ut firmet ad aras
 100 promissam thalami, numine teste, fidem.
 101 Qualiter irriguo flos intemeratus in horto,
 102 gramineum suavi mulcet odore solum.
 103 Sic tenero vernat jucundae flore juventae,
 104 formoso juvenis corpore, mente senex.
 105 Hoc faciunt mores, et docti pectoris artes,
 106 iudiciumque sagax, eloquii nitor.
 107 At juxta celebres, juris tria lumina, fratres,
 108 praesidium nuptae dulce sororis, eunt.
 109 Una manus patrem (quis crederet ?) Unus eodem
 110 laurigero natos auxit honore senex :
 111 inclita sublimi qua surgit vertice Sena,
 112 Arbiaque Umbronae limpidus auget aquas ;
 113 Sena, domus quondam Phoebi, nunc turbine Martis
 114 triste sub Etrusci principis acta jugum.
 115 Te quoque non ausim dulci cum fratre silere,
 116 o decus Agninae nobile, Marce, domus.
 117 Condita nam memori sub corde recentia servo,
 118 signa voluntatis non moritura tuae.
 119 Sed jam sponsa venit, manibus deducta suorum,

120   virgineumque regit conspicienda chorum.
 121   Qualiter astrorum caelo regina sereno
 122   Luna, repercussis nocte refulget aquis :
 123   quale vel Oceani liquidis jubar exserit undis
 124   Lucifer, Aurorae praevia stella suae :
 125   sic vivus micat ore nitor, sic lumina flagrant,
 126   cincta superciliis lumina nigra suis.
 127   Florida nativos comitatur gratia mores,
 128   pone subit roseus, subsequiturque decor.
 129   Scilicet ingenuo cunctas in pectore dotes,
 130   casta quibus laudem virgo meretur, habet.
 131   Nec genus aut proavi desunt, et sortis amicae
 132   munera inexhausto fonte beata fluunt.
 133   Illa sed argutos in me quae figit ocellos,
 134   aspicis ut molles erubuere genae ?
 135   Quaecumque est, utinam sese patiatur amari,
 136   naturae facies arguit esse bonae.
 137   Fortunata, sacro si qua es dilecta Poetae,
 138   spectabis cineres nomen habere tuos.
 139   Ah pereat quisquis praefert virtutibus aurum,
 140   ingenium cunctas nobile vincit opes.
 141   Hactenus haec : Dea flecte genu, bona verba sacerdos
 142   incipit, et sacras fundit ab ore preces.
 143   Et canit, ut fuerit post prima exordia mundi
 144   illa creatori proxima cura Deo :
 145   ut peragens dulci conjunx cum conjuge vitam,
 146   cognatum porro traderet usque genus.
 147   Ergo velut patula vitis se tollit in ulmo,
 148   vitis et impositum sustinet ulmus onus :
 149   sic pius uxori vir adhaereat, uxor amati
 150   sedula procuret remque domumque viri.
 151   Sed bene habet, junxere manus, arasque relinquunt,
 152   agmen et e sacra jam redit aede domum.
 153   Nunc locus affari sponsum, nunc jungere dextras
 154   res sinit, et dulci solvere verba sono.
 155   Marce, decus patriae, faciles cui munera Divi
 156   omnia munifica contribuere manu,
 157   hospita linquentes vicini flumina Nicri,
 158   venimus ad thalami gaudia festa tui.
 159   Accipe, quo potuit, confectum carmine munus,
 160   aeternum nostrae pignus amicitiae.
 161   Nos Liger, et Rhodanus, nos pubescentibus annis
 162   junxit honoratae Sequana rector aquae.
 163   Quique tot egregias urbes, nemorumque recessus
 164   caeruleus tardis flexibus ambit Arar.
 165   Nos simul Hadriacas puppi sulcavimus undas,
 166   aequora qua Venetus prospicit alta Leo.
 167   Nec pater Eridanus, nec amoris nescia nostri
 168   Felsina, quae lauro cinxit utrique comam.
 169   Saepe graves tulimus morborum sideris aestus,
 170   inque pruinosis Alpibus acre gelu.
 171   Tempore tam longo nullis mollescere vidi
 172   illecebris sensus, deliciisve tuos.
 173   Unus amor nobis, eadem domus, una voluptas,
 174   laedere quam potuit nulla querela fuit.
 175   Nunc tibi parta quies, et quod sperare solebas,
 176   a Superis casti munus amoris habes.
 177   Munus habes, regum gemmas quod vincit, et aurum,

178 et quicquid rubri volvit arena maris.
 179 Quis non divitiis fidos uxoris amores
 180 praeferat ? Et subolis gaudia spemque suae ?
 181 Sis felix, faveatque tuis concordia votis,
 182 mella fluant thalamo, lacque merumque tuo.
 183 Huc ades o, Hymenaeae, novos jam vesper amores
 184 advehit, Aonium Musa revise nemus.
 185 Intrat Hymen thalamos, valeas, dulcissime Marce,
 186 i prior, exemplo mox sequar ipse tuo.

AD GEORGIUM CRACOVIUM JURE CONSULTUM.
 IN OBITUM PHILIPPI MELANCHTHONIS.

ELEGIA IV.

E4_4 v.1 Dum tepet apricus, Zephyris spirantibus aer,
 2 blandaque purpurei tempora veris eunt :
 3 almaque fecundo se vestit gramine tellus,
 4 arbor et umbrosas induit alta comas :
 5 errabam Nicri secessus inter amoenos,
 6 mollis adhuc vitreo rore madebat humus.
 7 Prata videns circum, florum mirabar honorem,
 8 lenis ab herbosis dum strepit aura jugis,
 9 grata salutabant orientis lumina Solis,
 10 dulce viatori mane levamen, aves :
 11 nuntia cum luctus tua venit epistola, Craco,
 12 o quoties lacrimis humida facta meis.
 13 Sic igitur moriens, sic, o divine Melanchthon,
 14 funere perturbas gaudia nostra tuo.
 15 Raptus es, heu (nec vana fides) tumulumque recentem
 16 attonitus muta praeterit Albis aqua.
 17 Scilicet haec miseris deerat sors ultima rebus.
 18 Hic cumulus nostris debuit esse malis.
 19 Deseris insanis puppim, bone rector, in undis,
 20 nutat, et in medio fluctuat illa mari.
 21 Te sine nil laetum nobis, nec amabile quicquam,
 22 delicias mundi sustulit una dies.
 23 Morte tua caeli facies mutata sereni,
 24 terraque vix natas maesta recondit opes.
 25 Pastoresque sonant vacuos lugubre per agros,
 26 atraque mutato sidere squallet hiems.
 27 Ipse ego, qui viridi redimitus tempora myrto,
 28 laetus odorati tempore veris eram,
 29 fingebamque tuas quae possent ire per aures,
 30 tutaque iudicio docta per ora tuo,
 31 nunc studium, Musas omnes, lucemque perosus,
 32 carmina lugubri concino maesta lyra.
 33 Haec cineri suprema tuo sint munera, quamvis
 34 gratia par meritis non queat esse tuis.
 35 Nec mihi spes aequare tuae praeconia laudis,
 36 arduus ingenii divitis ille labor.
 37 Qui volet, is Libycae numerum subducatur arenae,
 38 cum rapidum Pleias turbat aquosa fretum,
 39 sat mihi, si nostrum dolor hic testetur amorem,
 40 meque obitu gemitus non tenuisse tuo.
 41 Nam licet occiduo traherem sub cardine vitam,
 42 vespere qua lassus Sol juga demit equis :

43 seu populos inter Phoebi quos inficit ignis,
 44 sidera quos extra nostra jacere ferunt :
 45 has tamen inferias, quocumque sub aethere ferrem,
 46 et memor ignoto staret in orbe lapis.
 47 Te puerum vix linquentem cunabula, Musae
 48 certatim donis excoluere suis.
 49 Maternaque tibi consanguinitate propinquus
 50 monstravit verae Capnio laudis iter :
 51 Capnio quem Tibris, quem frater Tibridis Arnus
 52 progeniem nostri sanguinis esse negant.
 53 Illius Arctos jussu digressus in oras,
 54 coepisti ingenii spargere dona tui.
 55 Et velut exiguus primum sine nomine rivus
 56 per viridem tenui murmure serpit humum,
 57 mox magis atque magis labendo viribus auctus,
 58 communes populis sufficit uber aquas :
 59 sic artes crevere bonae, tua gloria crevit,
 60 adjecitque aliquid proxima quaeque dies.
 61 Fortunata nimis sub sidere Maenalis ursae
 62 terra, prius foedo squalida tota situ.
 63 Ille tuas jussit Musas regnare per urbes,
 64 et pulsare novo pectine fila lyrae.
 65 Inclyta tunc geminae rediit facundia linguae,
 66 barbariesque dedit, cedere jussa, fugam.
 67 Calliopeque suis comitata sororibus ultro
 68 Maenali posuit laeta sub axe domum.
 69 Tum pater, ignotum prius atque ignobile flumen,
 70 cornua limosa sustulit Albis aqua.
 71 Et, quos nulla prius flores conspexerat aetas,
 72 fudit odorifero terra benigna sinu.
 73 Hinc legere novi sibiserta recentia vates,
 74 gloria quos umeris evehit alta suis.
 75 Seu vada, care senex, habitasses Syrtis iniquae,
 76 sive sub Haemoniis invia saxa jugis :
 77 illuc Castaliae migrassent sponte sorores,
 78 ortus et Aoniae fons novus esset aquae.
 79 Fallor ? An hoc terris Superi restare monebant,
 80 sideraque in cunas officiosa tuas ?
 81 Cum Jove Mars primo fulsit tibi mitis in ortu,
 82 Thessalus hospitio fovit utrumque senex.
 83 Inventorque lyrae faustos tibi praebuit ignes,
 84 humida qua liquidas vena refundit aquas.
 85 Falciferumque senem, quamvis nil triste minantem,
 86 molliit in quinta candida sede Venus.
 87 Cynthia per felix in culmine virginis astrum
 88 oppositos fratris currere vidit equos.
 89 Inde tot egregiae culto sub pectore dotes,
 90 dona tot, ignorat quae rude vulgus, erant.
 91 Gratia Diis, quod laeta tuo mihi tempore nasci,
 92 praeceptisque tuis fata dedere frui.
 93 Septimus a decimo (memini) jam ducitur aetas,
 94 (tam cito tot laeti praeteriere dies)
 95 cum tibi praeclaras puer erudiendus in artes
 96 traditus Aonidum captus amore, fui.
 97 Non mihi maluerim quicquid Tagus egerit auri,
 98 quicquid habet rubri dives arena maris.
 99 Tu mihi monstrabas bifidi juga frondea montis,
 100 deducens fida, ceu pater ipse, manu.

101 Non tibi per Latium, tot clara per oppida, vidi
102 Sequana nec tumido qua fluit amne, parem.
103 Clara per Europam tua fama, per Asida terram,
104 nec Libye laudes nescit adusta tuas.
105 Tu praecepta Dei pandens arcana, docebas,
106 gaudeat ut pura mente fideque coli.
107 Doctrinaeque pio caelestis amore, ferebas
108 mille viae casus, taedia mille senex.
109 Non magis hac iudex, quam parte severus in illa,
110 justa velut premitur pondere libra pari.
111 Impia nec contra dirae convicia linguae
112 causa laccessitas impulit aequa manus.
113 Non ego mordaci perstringam carmine quemquam,
114 nullus in hoc umquam pectore livor erit.
115 Si tamen audebunt manes violare sepultos,
116 Tisiphone furiis quos agit atra suis :
117 non cineres, venerande, tuos patiemur inultos,
118 pro tumulo pietas induet arma tuo.
119 Albi pater, pater Albi, leves abiere per auras
120 omnia, quae propter vivere dulce fuit.
121 Si quid habent veri timidae praesagia mentis,
122 poena venit lento sera sed ampla pede.
123 Jam video instantes fatali lege ruinas,
124 proeliaque et fuso pingue cruore solum.
125 Volvimur huc illuc, veluti spoliata magistro
126 cymba per Aegaeas naufraga fertur aquas.
127 Ergo nec affari mihi te, dulcissime, saltem
128 extremum licuit funeris ante diem.
129 Cum pectus tibi dira sitis torreret anhelum,
130 ureret et miserum febris acerba jecur.
131 Ipse salutiferas herbas, sucosque dedissem,
132 quos miscere aliae non didicere manus.
133 Ipse Deum supplex in vota precesque vocassem,
134 assistens lecto pervigil usque tuo.
135 Namque preces castae pallentes pellere morbos
136 votaue, Paeonia fortius arte solent.
137 Non licuit saltem voces audire supremas,
138 atque anima tecum deficiente loqui.
139 Non positum lacrimis sparsi venerabile corpus,
140 florida non cineri sarta rosasque dedi.
141 Quod possum, tibi mane novo, tibi vespere sero,
142 maesta tibi media carmina nocte canam.
143 Nec brevis haec finem statuet mihi vita doloris,
144 si quid adhuc vitae Dii superesse volent.
145 Non animum verni mulcet clementia caeli,
146 Non levis afflatu me juvat aura suo.
147 Fecundisque rosae laurique videntur in hortis,
148 cumque maris viridi lilia rore mori.
149 Alma parens tellus, cujus cognomen habebas,
150 deficit, et fetus neglegit aegra suos.
151 Ipse etiam veteris Nicer haud oblitus alumni,
152 caeruleas largis fletibus auget aquas.
153 Hic fuit, hic studuit, puer hoc in caespite lusit,
154 hic pater, hic genetrix, hic habitavit avus.
155 Colle sub hoc tenui deduxit carmen avena :
156 hic decor, haec doctae gratia vocis erat.
157 Talia dum recolit, lacrimarum gurgite flumen
158 crescit, et undosis fluctibus antra fremunt.

159 Maestaque vicina residens Philomela sub umbra,
 160 flebile maerentes concinit inter aves.
 161 Aemula facundi Philomela Melanchthonis ales,
 162 par honor, et linguae candor utrique fuit.
 163 Omnia quae tellus, quae pontus, et educat aer,
 164 interitu lugent, magne Philippe, tuo.
 165 Si tamen illa Dei fuit (ut fuit) alma voluntas,
 166 nostra nec infectum reddere vota queunt.
 167 Corporis exuviis et mortis lege solutum
 168 gratulor aetherea te regione frui.
 169 Postque tot infidos maris implacabilis aestus,
 170 nubila jam pedibus cuncta subesse tuis.
 171 Jam canis unigenam natum, rerumque parentem,
 172 per fortunati culta vireta soli.
 173 Illic sunt, quicumque Dei praecepta secuti
 174 iustitiae certas nos docuere vias.
 175 Non illic morbi, non aerumnosa senectus,
 176 non grave pauperies urget acerba malum.
 177 Sed citharae, cantusque vigent, animaeque piorum
 178 ipsius e vitae fonte perenne bibunt.
 179 Aeternique patris mens et sapientia Christus
 180 fervida divino lumine corde rigat.
 181 Salve magne parens, alti nunc aetheris haeres,
 182 et fruire aeternis, quae tibi parta, bonis.
 183 Discipulique tui vocem cognosce supremam,
 184 nec pietas cineri sit gravis ista tuo.
 185 Terra tuum violis ornet, lauroque sepulcrum,
 186 floreat aeternis urna beata rosis.
 187 Ossaque tranquilla semper tua sede quiescant,
 188 semper ad Albiacas vox tua vivat aquas.
 189 Hoc precor, his saltem mundi sator annue votis,
 190 ipse vagi curam suscipe, Christe, gregis.
 191 Per nomen, venerande, tuum, nostramque salutem,
 192 sanguine quae miseris est reparata tuo :
 193 perque tuos, dum corpus erat mortale, labores,
 194 per majestatem numinis, oro, tui,
 195 extremae per dira, precor, ludibria mortis,
 196 respice desertas, optime pastor, oves.
 197 Respice nos, tenues cum spiritus ibit in auras,
 198 summaque cum terris fulserit illa dies,
 199 qua tuba per trepidas sonitum dabit horrida nubes,
 200 hocque triplex multi flamma resolvat opus.
 201 Et bene habet : nec enim, genitor dulcissime, longe
 202 auguror adventus tempus abesse tui.
 203 Interea laudesque tuas, nomenque canamus.
 204 Tu modo da dulci, Christe, quiete frui.

IN OBITUM MAGNOLDI AB HUTTEN EQUITIS FRANCI.

ELEGIA V.

E4_5 v.1 Has tuus inferias vates, Huttene, Secundus,
 2 haec tibi pro meritis munera solvo tuis :
 3 quandoquidem viridi nobis te sustulit aevo,
 4 quae nihil egregium mors sinit esse diu.
 5 Forsan et haec manes pietas descendet ad imos,
 6 sera quidem pietas, grata futura tamen.

7 Flere tuos obitus jubet illud amabile quondam,
8 nunc interruptae foedus amicitiae.
9 Namque etiam tumulis suus est honor, inque sepultos
10 mens pia flebilibus testificanda modis.
11 Et mortem vitae testem, finemque laborum,
12 laudibus ornatam convenit esse suis.
13 Elysiis igitur quamvis jam laetus in hortis,
14 inque nova vitam luce perennis agas :
15 funeris extremum tamen hunc largimur honorem,
16 virtutis pereant ne monumenta tuae.
17 Invida consumit titulos, et busta vetustas,
18 et spolia in templis exuviaeque ruunt.
19 At si quem dulci celebrarunt carmine Musae,
20 ille vel invita morte superstes erit.
21 Quos libet, hos memori vatum labor eximit aevo,
22 longaevi possint ne nocuisse dies.
23 Te quoque sublatum quamvis in flore juventae,
24 inter honoratos gloria tollet avos.
25 Florida vix septem jam lustra peregerat aetas,
26 injecit rapidas cum fera Parca manus.
27 Nec tibi nobilitas, nec profluit incluta virtus,
28 tam cito belligeri gloria Martis ubi es ?
29 Cynthi, per herbosas gelido qui flumine valles
30 laberis, et patriae divitis arva meae :
31 inclita tu priscae spectas cunabula gentis,
32 illic prima scatet fontis origo tui.
33 Ardua qua vacuas turres extollit in auras
34 arx a praecipiti nomen adepta jugo.
35 Illic Mangoldus, quem deploramus ademptum,
36 vagiit, illustri sanguine natus eques.
37 Quis veterum referat decus immortale parentum ?
38 Amplaue victrici praemia parta manu ?
39 Bis tria jam caelum permensus saecula Titan,
40 et totidem roseis lustra peregit equis ;
41 cum celebres atavi factis, et equestribus armis,
42 sanguinis auxerunt nomina clara sui.
43 Aucupii Caesar cum dictus ab arte, juberet
44 ficta novo primum proelia more geri ;
45 qua gelido magnas a vertice despicit urbes,
46 per mare velivolas quae regit Ursa rates.
47 Hinc genitor, belli fulmen, quem Marte furentem
48 horruit attonita saepius Ister aqua.
49 Hinc patruus, notum cujus super aethera nomen
50 pervolat immensi Solis utramque domum,
51 Huttenus, quem fama vehet plaudentibus alis
52 ordo per Europam donec equester erit.
53 Majorum tumulos obliquis Cynthus undis
54 adluit, Heroum manibus illa domus.
55 At tu, quae bustis fortuna negavit a vitis,
56 gurgite jam Moenus praeterit ossa suo.
57 Flos generis Mangolde tui : sed terra sepulcrum
58 quaelibet, una omnes grata recondet humus.
59 Et cineres idem, quod terras, aequora caelum,
60 conteget, ac dulce est, cum vocat hora, mori.
61 Vivere debueras equidem, nisi fata negassent.
62 Strenuus, excellens, candidus, acer eras.
63 Si tamen exactae considero facta juventae,
64 nil potes hac vitae de brevitate queri.

65 Jam virtute senex, factisque illustribus ingens,
 66 vertice contigeras sidera celsa tuo.
 67 Ingenuas vernans exacta juventa per artes,
 68 Sequana qua tumido labitur amne, fuit.
 69 Arvernisque Liger qua primum e rupibus ortus
 70 undoso latum gurgite pandit iter.
 71 Hinc placidi mores atque asperitate carentes,
 72 majus honorata nobilitate decus.
 73 Nec deerat cultae facilis tibi copia linguae
 74 nec sine fecundo pectore corpus eras.
 75 Et suavi poteras dulcedine praeditus oris,
 76 Gallica nativo verba referre sono.
 77 Mox tua per varios virtus exercita casus
 78 per numeros sese sustulit aucta suos.
 79 Testis erit regum qui pugnae accincta duorum
 80 Matrona dividuis castra diremit aquis.
 81 Testis Scaldis erit, ripaeque binominis Istri,
 82 spiculaque averso qui jacet Hunnus equo.
 83 Vidit et in dubio belli certamine Moenus,
 84 sanguinei cunctas Martis adire vices.
 85 Aeratasque acies, et equestres ducere turmas,
 86 spargereque hostili pingue cruore solum.
 87 Vidit idem Veraris, vidit quoque Tubarus, et quae
 88 irriguas Moeno Sala ministrat aquas.
 89 Cum trepidos armis ageres ultricibus hostes
 90 alite per campos pulverulentus equo.
 91 Quid tamen ista juvant ? Quid nomen, et utilis aetas
 92 profuit ? Et laudis tot monumenta tuae ?
 93 Num minus in gelido jam pulvis et umbra sepulcro,
 94 maximus ingenio, nuper et ense jaces ?
 95 Sic cecidit Pallas, domitor sic Lausus equorum,
 96 sic in Echionia Parthenopaeus humo.
 97 Sic jacet in culto flos qui nitidissimus agro
 98 vomere succisus praetereunte fuit.
 99 Sic ego saepe rosas, sic uda papavera vidi,
 100 candida sic primo lilia vere mori.
 101 Invida mors, quare tantis virtutibus obstas ?
 102 Tot bona cur terris eripit una dies ?
 103 Infelix mortale genus, rationis egentes
 104 saecula tot degunt per nemora alta ferae.
 105 Unicus Assyriis qui vivit odoribus ales,
 106 exuviis iterum nascitur usque suis.
 107 Nos, rerum heredes quos vult Deus esse suarum,
 108 tam fragili vitae conditione sumus.
 109 Damna novis reparant agrestes floribus herbae,
 110 aspera cum pulso frigore cessit hiems.
 111 Tunc iterum violae, tunc germina mille colorum,
 112 quae prius immitis laeserat aura, virent.
 113 At nobis dubii cum flos brevis occidit aevi,
 114 at superos duro clausa adamante via est.
 115 Quod si fata negant animos in humata reverti
 116 corpora, nec quidquam vota precesque valent.
 117 Haec, Mangolde, tamen solacia mortis habebis
 118 incluta quod nequeant facta decusque mori.
 119 Nam tua Pierides, quod magnis saepe negatum est
 120 regibus, aeterna nomina laude vehunt.
 121 Tu quoque, si posses, jam non revirescere velles,
 122 Nec te, si posses, fata redire sinant.

123 Haec rerum series immota, Deique voluntas,
 124 arbitrio fatum qui regit omne suo.
 125 Viximus, et multos una transegimus annos,
 126 signa voluntatis mille futura tuae.
 127 Tempus ad hoc primo (non saepe recordor) ab aevo
 128 vestra mihi patuit semper aperta domus.
 129 Nunc tibi parta quies, nostros fortuna labores
 130 versat adhuc, variis insidiosa modis :
 131 concilia interea te fortunata piorum
 132 semper inexhausta luce serena tenent.
 133 Forsitan et nostri memor in regionibus illis
 134 laetaris memores nominis esse tui.
 135 Invida non omnes capiunt obliviam manes,
 136 umbra soporiferas non bibit omnis aquas.
 137 Nec generosa meo, tua corde recedit imago,
 138 non mea Lethaeus si riget ora liquor.
 139 Acceptum quodcumque potest gratumque sepultis
 140 accidere, exsequiis contigit omne tuis.
 141 Omnia persolvit pietas tibi fratris amici,
 142 marmor et incisus indicat ossa notis.
 143 Ipse etiam, quem tu semper complexus, amabas,
 144 ultima quae potui munera ferre, tuli.
 145 Non thyma, non violas, tepidi non veris honores,
 146 candida luteolis lilia mixta rosis :
 147 sed quae me viridi Musae docuere juventa,
 148 carmina de patrum fontibus hausta tui.
 149 Primus is e sacro doctas Helicone sorores
 150 in patriae duxit florida rura meae.
 151 Vivite felices animae, longumque valetis,
 152 donec in aeterna vita sit una domo.
 153 Sit tibi terra levis, Mangelde, rosisque sepulcrum
 154 floreat, et cineri grata parentet humus.
 155 Haec tibi Pierides post ultima fata rependunt
 156 munera : perpetuum rursus ave atque vale.

IN NATALEM CHRISTI SALVATORIS NOSTRI.

ELEGIA VI.

E4_6 v.1 Annu natalis venerunt tempora Christi,
 2 plectra mihi sacrae da, Friderice, lyrae.
 3 Ore pio, Friderice, fave, discedite curae :
 4 hac bona sunt nobis omnia nata die.
 5 Qua tu vera Dei suboles e virginis alvo
 6 editus, o Jesu, labe carentis, homo es.
 7 Sparge sacram Titan meliori sidere lucem,
 8 purius et rutilo funde nitore jubar.
 9 Nec liquidum nigrae contristent aethera nubes,
 10 ponat et hiberni frigoris aura minas.
 11 Sollemni resonet templum venerabile cantu,
 12 voce preces moveas supplice, quisquis ades.
 13 Ipse canam dulces numeros : adhibere sacratis
 14 Pierios aris fasque piumque modos.
 15 Tu modo, Christe, meum pectus vocemque governa,
 16 vera Dei effigies progeniesque patris.
 17 Pax erat, et totum finito Marte per orbem
 18 omnia tranquillae plena quietis erant.

19 Jura dabat Caesar populis, et pendere census
 20 mandabat, vires nosset ut ipse suas
 21 edita gens paret magni de semine Judae,
 22 inter bis senas conspicienda tribus.
 23 Ipse etiam veteris Josephus dulcia Bethles
 24 moenia, Jessaeis regibus ortus, adit.
 25 Jamque gravis sequitur caelesti pondere virgo
 26 casta, Dei virgo magna futura parens.
 27 Transierant latum qua prospicientis in aequor
 28 plurima Carmeli vestit oliva nemus :
 29 qua jacet et liquidis quem Cison alluit undis,
 30 fecundo gignens balsama colle Thabor.
 31 Linquitur a laevo gemina qui surgit in astra,
 32 mons sacer antiqua religione, jugo.
 33 Perque suos vidit vestigia flectere campos
 34 Hierichus, rivis uda liquentis aquae.
 35 Ventum erat ad Solymas arces, ubi Jordanis illos
 36 Paneades placido mitior amne tulit.
 37 Illic parva quidem, sed magnis debita fatis
 38 urbs oculis Bethle facta propinqua fuit.
 39 Protinus ore pio natalia rura salutant,
 40 rura olim proavi quae tenuere senes.
 41 Jamque cadente die, Phoeboque sub aequore merso,
 42 carpere nox solitum fusca parabat iter.
 43 Caespitem gramineo, cannisque palude resectis,
 44 pauperis agricolae stabat operta casa.
 45 Textus erat virgis paries, muscoque virebant
 46 tecta, viam Boreae vimina rara dabant.
 47 Liminis intrabant postes agrestis, in urbis
 48 moenibus hospitii deficiente loco.
 49 Exigui stibulae fenique rigentis acervi,
 50 et folia e ramis arida facta jacent.
 51 Ignibus accensis illos, et paupere victu
 52 sedulitas miti rustica fovit ope.
 53 Jamque fere medio peragebant umida cursu
 54 in caeli vario limite signa vicem.
 55 Summa casae radiis vulgebant culmina Lunae,
 56 jamque soporiferae tempora noctis erant.
 57 Arboreae frondes late, montesque silebant,
 58 dum refovent dulci membra quiete ferae.
 59 Spirabantque leves nullo cum murmure venti,
 60 mutaque virgultis tecta sedebat avis.
 61 Languida Josephi mulcebat pectora somnus,
 62 sicut inops vili stramine fultus erat.
 63 Virgo memor sensit prope tempus adesse beatum,
 64 quo pareret ventris numen onusque sui.
 65 Plena Dei subito flagranti pectora motu
 66 sedibus e superis Spiritus intus agit.
 67 Aethereoque domus venerabilis igne reluxit,
 68 flammeus et claro fulsit ab axe nitor.
 69 Concipit illa preces castas, simul ecce remotis
 70 nixibus, ecce sacrum molliter edit onus.
 71 Qualiter humidulos post frigora tristia flores,
 72 vere novo, Zephyris feta remittit humus.
 73 Signa dat omnipotens genitor, micat aurea Phoebe
 74 purius, et maculis non sinit esse locum.
 75 Laetaque diffundunt rutilantes sidera flammis,
 76 et vos Jordanis lenius itis aquae.

77 Involvit tenui nudum velamine mater,
78 sacra fovens placide membra tepente sinu.
79 Plenaque mox rigido tulit in praesaepia feno :
80 aspera laeserunt stramina molle latus.
81 Cultor agri juxta bos, et stridentia carpens
82 pabula Josephi vector asellus, erant.
83 Protinus hirsutos, submisso poplite, vultus,
84 oraque divinum corpus adusque ferunt.
85 Neve recens natus mala frigora sentiat infans,
86 fumificis arcent flatibus acre gelu.
87 Excitus e somno Josephus, ut aspicit illum
88 ante pecus, spatio statque siletque brevi.
89 Ut tamen accessit, fuditque precantia supplex
90 verba, piaae lacrimis immaduere genae.
91 Ah quoties blandis complexum fovit in ulnis,
92 et tremula tenuit brachia parva manu !
93 Ah quoties, album caput ad cunabula flectens,
94 oscula caelesti carpsit ab ore senex.
95 Utque solo jacuit, fatorum conscia, tales
96 edidit, accepto numine, lingua sonos :
97 "Sancte puer, tandem vatum promissa piorum
98 non dubiam factis exhibuere fidem.
99 Venisti sperata salus, mundique redemptor,
100 o populi votis saepe petite tui !
101 At te, nec rutilis gemmis pretiosa, nec auro
102 tinctave Gaetulo murice, tecta tegunt.
103 Nec Pario radians adoperti marmore postes,
104 tecta suo capiunt vix satis ampla gregi.
105 Stella tamen felix, portantes munera reges,
106 huc feret ad cunas praevia duxque tuas.
107 Et signabit iter flammisque per aera ducet,
108 hujus egens caelum sideris ante fuit.
109 Fallor an auroram, Nabathaeaque regna relinquunt,
110 qua vehit Eoo Phoebus ab orbe diem.
111 Pondera cum murris donabunt divitis auri,
112 et quae sole metit tura perustus Arabs.
113 Ecce quid infantes avellere matribus hostis
114 pugnat ? Et armatas injicit ense manus ?
115 Purpureo squallent perfusae sanguine cunae,
116 nutricumque madent caede rubente sinus.
117 Ibimus, et Nili, genetrix, loca tuta petemus,
118 has suboles latebras debet habere Dei.
119 Insidias donec componens ante, solutus
120 Barbarus horrenda morte tyrannus erit.
121 Tunc iterum Pharii puer illic litoris exul,
122 Niliaco referes sospes ab urbe pedem.
123 Et jam divini peragis mandata parentis,
124 verba nec aethereis viribus orba doces.
125 Jamque fere cursu restant tibi fata peracto,
126 ultima sanguineae jam venit hora necis.
127 Parve quid ah vagis ? Tamquam tua vulnera noris,
128 dum reparas leto, quae periire, tuo.
129 Ipse etiam solito privatus lumine Titan,
130 purpureos tenebris tristibus abdet equos.
131 At tu, sancte, tua captivos morte redemptos
132 Inferno solves carcere victor avos.
133 Eque Stygis nigrae tenebrosa sede resurges,
134 tertia cum caelum triverit axe dies.

135 Mox patrium repetes, jam non mortalis, Olympum,
 136 et dabis humanas pondus habere preces.
 137 Sis facilis, magni, bone Christe, salutifer orbis ;
 138 hoc nomen Stygiis auribus horror erit."
 139 Sic ait, et fletus cecidere per ora secuti,
 140 nec potuit lacrimans ulteriora loqui.
 141 Admonito flebat genetrix quoque tacta dolore,
 142 inque sinu puerum dulce gerebat onus.
 143 Et modo blanditias dicebat murmure leni,
 144 nunc tepidi grata lactis alebat ope.
 145 Forte simul pecoris custodes montibus illis
 146 servabant clausos nocte silente greges.
 147 Cum juvenis supra caput illis astitit ales,
 148 et timor (horruebant) sit procul omnis, ait :
 149 "Aetherea missus servator ab arce salutis
 150 vobis sub tecto paupere natus homo est.
 151 Ite citi, agrestes violis aspergite cunas,
 152 ite simul regi munera ferte novo."
 153 Dixit, et in vacuo pendentis aere coetus
 154 aetherei dulces concinuere modos.
 155 Implentque vagis discursibus aethera notum,
 156 gloria sit summo, vox erat una, Deo.
 157 Plenaque tranquillae tellus secunda quietis,
 158 et colat humanum jusque piisque genus.
 159 Angelicis longe tenuis concentibus aer,
 160 ictaque dulcisonis vocibus arva sonant.
 161 Terror abit, parent jussis, humilique jacentem
 162 inveniunt puerum cum genetrice casa :
 163 depromuntque sinu munuscula dulcia parvi
 164 ruris, adorato supplice voce Deo.
 165 Nec rutilo possunt saturari lumina vultu,
 166 nec se, quin tangat, continet ipsa manus.
 167 "Sancte puer salve, tibi candida solvimus ora,
 168 sancte, velis populo dexter adesse tuo.
 169 Christe puer, per quem praeclusaque janua leti,
 170 inque domos superas rursus aperta via est,
 171 da veniam nostro sceleris, peccasse fatemur,
 172 sis miseris praesens, auxiliumque feras.
 173 Pelle famem, morbosque procul, da pectore casto
 174 vivere, quod superest temporis omne tibi.
 175 Si quid et incauti commisimus, effice laesi
 176 ne memor hoc olim vindicet ira Dei.
 177 Pax redeat, lenisque quies, cessentque tumultus,
 178 Martis et in nostro desinat orbe furor.
 179 Semper ut hanc melius tibi, sancte, canamus ad annum,
 180 pondere curarum non remorante, diem."

AD SPIRITUM SANCTUM PRECATIO.

E4_7 v.1 Ut, nova cum Dominus fabricasset corpora mundi,
 2 illa Dei fovit Spiritus igne suo,
 3 fecundosque dedit rebus nascentibus auctus,
 4 cuncta sui reddens plena vigoris ope :
 5 sic miseris duro solacia tempore praestes,
 6 sic foveas coetus, Spiritus alme, pios.
 7 Te ponat querulos Ecclesia praeside luctus,
 8 numine curarum mole soluta tuo.

9 Oppressaeque malis, fessaeque senilibus annis,
10 afflatu recrea languida membra tuo.
11 Discute sollicitos terrores, suffice vires,
12 corda sinas caecae noctis habere nihil.
13 Adsit amans veri studium, probitasque fidesque
14 aetherae per quam sedis adimus iter.
15 Omnipotensque tuae firmet nos halitus aerae,
16 solamen cunctis, hoste furente, malis.
17 Erige tu pavidos, et opis caelestis egentes,
18 sicut avis plumis mollibus ova, tege.
19 Tu requies animi, tuus omnia temperat ardor :
20 muneris est, quicquid spirat ubique tui.
21 Tu moderaris opus triplicis mirabile mundi,
22 aeternamque doces cuncta tenere fidem.
23 Aeris et liquidos tractus, caelique meatus,
24 quicquid et in toto nascitur orbe, foves.
25 Vis tua praecipiti magnum vertigine caelum,
26 non intermissis cursibus, ire facit.
27 Tu regis obliquo contra surgentia nisu,
28 omnia quae certis legibus astra micant.
29 Quaeque suos peragunt clarissima lumina motus,
30 te sine Sol fixis Lunaque staret equis.
31 Vis tua felices viridanti gramine colles
32 vestit, et innumeris floribus ornat humum.
33 Tu patulos mulces fecundo flamine campos,
34 ut gravidos onerent frugibus arva sinus.
35 Aspice sic miseros, sic consolare jacentes,
36 rore salutifero spiritus alme juva.
37 Pectora te flammis agitante beata calescant,
38 sitque Deus, soli cui placuisse velint.
39 Nec sacro avertant nos jussa minantia verbo,
40 auxilio cedat mors quoque victa tuo.
41 Ut, fragiles summa cum luce reliquerit artus,
42 vivat in aeternae spiritus arce domus.

PETRI LOTICHII SECUNDI ELEGIARUM LIBER QUINTUS.

(966 vers)

Il n'y avait pas de livre V dans l'édition de 1603, chez Vögelin. Celui-ci a été ajouté dans celle de 1754, et rassemble des élégies dispersées dans l'oeuvre de Lothichius Secundus.

ELEGIA I.

DE PHILOMELA.

E5_1 v.1 Dum sedet, ac dulces iterat Philomela querelas,
 2 pendula qua vitreas arbor opacat aquas :
 3 alitis effigiem subjectis spectat in undis,
 4 blandaque vicinis vox redit icta jugis.
 5 Illaque dum queritur, simul ipsa videtur imago
 6 aemula sub ramo dulce virente queri.
 7 Tum stupet, et vere volucrum putat esse, quod umbra est,
 8 et sibi divini carminis esse parem.
 9 Perstat, et invidia maerens tabescit inani,
 10 certa, nisi vincat, victa dolore mori.
 11 Omnia depromit discrimina gutturis, omnes
 12 elicit, innumeris flexibus usa, modos.
 13 Postremo multas frustra dum certat in horas,
 14 seque repercusso decipit ipsa sono :
 15 unguibus et rostro simulacrum invadit et alis,
 16 inque necaturas inscia fertur aquas.
 17 Vidit, et exanimem vicino caespite textit
 18 triste genus leti commiseratus Acon.
 19 Addidit et titulum : "Falsum quam perdidit error,
 20 Daulias hic viridi conditur ales humo."
 21 Infelix fatum, quae laudis tanta cupido est ?
 22 Fallor, an et miseras nos imitamur aves ?

ELEGIA II.

DE MURO IN SEQUANIS COLLAPSO CUM INSCRIPTIONE VICTORIAM CAESARIS.

E5_2 v.1 Qua veteris surgunt nova propugnacula Dolae,
 2 ad Dubii liquidas praetereuntis aquas :
 3 murus erat spectans Ararim, septemque Triones,
 4 turribus et fossis cinctus utrimque suis.
 5 Jusserat hic tumidus gentis praesectus Iberae
 6 grandibus insculpi Caesaris acta notis.
 7 Ticinum, victumque Arnun, domitosque Sicambros,
 8 et Libycum vectas per mare mille rates.

9 Addiderat captosque Duces, nuperque potentis
 10 Albis Aragonia cornua fracta manu.
 11 Jamque aeterna gerens nostri monumenta pudoris
 12 more tropaeorum nobile stabat opus,
 13 Ecce (quis hoc credat ?) momento temporis uno
 14 omnia ceu trifido fulmine quassa ruunt.
 15 Cetera murorum pars inconcussa remansit.
 16 I nunc, ultores dic nihil esse Deos.
 17 Vincere, confiteor, pulchrum est : inludere victis
 18 non decet : incertas sis memor esse vices.

ELEGIA III.

JULIUM MICYLLUM, DE NATALI CHRISTI.

E5_3 v.1 Venit laeta dies, castae qua matris ab alvo
 2 Christus, sub forma paupere, natus homo est.
 3 Scilicet ut veteris solvens contagia noxae,
 4 justitiae certas traderet ipse vias :
 5 et mortale genus revocans e faucibus Orci,
 6 deleret meritis crimina nostra suis.
 7 Hanc, Juli, celebrare pio te carmine lucem
 8 convenit, et sacra digna referre lyra.
 9 Non haec Pierides dictant, non fautor Apollo,
 10 non haec Castaliae suggerit humor aquae :
 11 sed Pater omnipotens, et lucida Patris imago
 12 natus, et amborum gratia dulcis Amor.
 13 Dulcis Amor, divumque potens, hominumque voluptas,
 14 qui regit adflatu pectora casta suo.
 15 At tu, sancte puer, qui nos a morte redemptos
 16 haeredes regni deligis ipse tui :
 17 tu precor, Emanuel, nos dignos effice, quorum
 18 pectora sint verbo semper aperta tuo :
 19 da superare graves vitaeque obitusque labores.
 20 Gutta tui nobis sanguinis una sat est.
 21 Per te, Christe, salus nobis est reddita, per te
 22 Tartara victrici sunt spoliata manu.
 23 Haec, facunde, pio tu carmine concine, Juli,
 24 et pura sanctas concipe mente preces.
 25 Nec dubitare decet, voces gemitusque precantum
 26 fert supra nubes, et super astra fides.

ELEGIA IV.

AD LEONARDUM MUNSTERUM.

E5_4 v.1 Sollicitas habili citharae dum pollice fila,
 2 succinis et tenui murmure, vive tibi :
 3 et vitare mones praelustria, chordaque dulces
 4 pulsa dat, et chordas vox imitata, sonos :
 5 ducere cum Musis videor, Munstere, choreas
 6 quoque sedes, Helicon est locus ille mihi.
 7 Quis Deus adflatum rapit hoc super aethera pectus ?
 8 Monstrat et adfectus posse docere lyra ?
 9 Non ita populeis maeret Philomela sub umbris,
 10 huic similis quamvis nulla sit inter aves.

11 Ad vada nec tali dulcedine pura Caystri
 12 carmen olor moriens exsequiale canit.
 13 Sic celebrans epulas citharam cum voce movebat
 14 Demodocus, lacrimas elicente sono.
 15 Carmina pectoribus, mulcendis auribus apta
 16 est lyra, me chordis vox sociata juvat.
 17 Utraque cum praestes, quid, dulcis amice, rependam ?
 18 Hoc precor, ut vivas tempus in omne tibi.

ELEGIA V.

AD MARCUM ERIDANUM.

E5_5 v.1 Ut vetus hoc merito, quam praeterit herbifer Albis,
 2 urbs de virginibus nomen adepta gerit !
 3 Tot quoniam facie praestantes, Marce, puellas,
 4 quamlibet e mediae sanguine plebis, habet.
 5 Nostra nihil certe videt his formosius aetas :
 6 vix Helene talis, vix Ariadna fuit.
 7 Sunt tamen et faciles (mirum) fastuque carentes,
 8 numen et Aonidum qui venerantur, amant.
 9 Jamque peregrino suspirat in hospite furtim,
 10 adgemit et nostris multa puella malis.
 11 Me geminae torquent, spectabilis altera vultu,
 12 altera compositis, utraque virgo, comis.
 13 Dividor, et flagrant duplicatis pectora flammis,
 14 saeva nec in curas quod Venus addat, habet.
 15 Tu placidis Aloes feliciter ignibus ardes,
 16 cura suburbanae virginis, Eridane.
 17 Quid tamen Aemiliam loquar, Aemiliaeque sorores ?
 18 Pulchrior hoc facies nulla sub axe fuit.
 19 Vive potens in amore tuo, jam, Marce, propinquat
 20 mollior exsilio fors positura modum.

ELEGIA VI.

DE PUELLA INFELICI.

E5_6 v.1 Abditus arboribus secreto nuper in horto
 2 solus, amans virgo dum quereretur, eram.
 3 Dum legit hic violas, dum fletibus irrigat illas,
 4 auribus haec hausit tristia verba meis :
 5 "Ah nimis infidum genus et crudele virorum !
 6 Sic igitur falli digna puella fui ?
 7 Mater io, si quid post fata novissima sentis,
 8 quae mala, morte tua sola relictas, fero ?
 9 Deseror infelix, alias monitura puellas,
 10 non juvenum verbis semper inesse fidem.
 11 Cui tamen has violas ? Cui certa, miserrima virgo ?
 12 An dabis haec illi munus ? An ipsa geres ?
 13 Finge dari, renuit : florum me dedecet usus :
 14 tam cito sic igitur spernor amata diu ?
 15 Nunc odii fingit causas, nunc perfida dicor :
 16 nunc omnes clamant : culpa, puella, tua est.
 17 Juro tibi, mea lux, nil te mihi dulcius uno,
 18 nunc etiam, quamvis sim tibi vilis ego."

19 Hactenus, et repetens suspiria, lumina tersit.
 20 O numquam vacuo pectore quisquis amat !

ELEGIA VII.

DE PEGASO EQUO AURORAE ET GEORGIO SABINO BRANDEBURGENSE.

E5_7 v.1 Admonitrix operum tenebris Aurora fugatis
 2 vecta Medusaeo praepete mane rubet.
 3 Hunc prior alati pedes ictibus edidit aetas
 4 fontis equum venas elicuisse novi :
 5 virgineas Helicon lauros ubi, praemia vatum,
 6 educat, Aonius templaque coetus habet.
 7 Pandite Pegasides, cur hujus origo liquoris
 8 dicitur Aurorae Pegasus ales equus ?
 9 "Tempus (ait Clio) matris sub Memnonis ortum,
 10 Aoniis gratum vatibus esse solet.
 11 Tunc vigor intus agit major, tunc pectora caelo,
 12 ingeniis prima luce favente, calent.
 13 Inde fluunt sacri latices, studioque perennes
 14 fons matutino fundit apertus aquas.
 15 Cur tamen acer equus radiantibus additur astris ?
 16 Et quae fodit aquas ungula, clara micat ?
 17 Conspicui fulgent (dixit Dea) sideris instar,
 18 ingeniosa mori quos monumenta vetant.
 19 Vatis at in clipeo cur nunc volat ille Sabini ?"
 20 Sic ego, sic Clio protinus orsa loqui :
 21 "Pegasus ut cunctis pernicipibus ocior alis :
 22 impariter junctis sic prior ille modis."

ELEGIA VIII.

AD DANIELIS STIBARI, EQ. FRANCI PSITTACUM.

E5_8 v.1 Psittace, qui vincis genus omne canore volucrum,
 2 et docili fingis gutture mille sonos,
 3 dicere si fas est (sicut reor esse) latentem
 4 humanae partem tu quoque mentis habes.
 5 Ingeniumne sagax prius ? An discrimina vocum,
 6 an tibi tam raram mirer inesse fidem ?
 7 Tu vacuas mulces jucundis cantibus auras,
 8 comiter excipiens si quis adire velit.
 9 Saepe choros ducis lepidos, et amabile quiddam
 10 succinis, et dulci risus ab ore sonat.
 11 Temporibus certis tamen apta silentia praestas,
 12 postmodo quodque canas mens tua versat opus.
 13 Voce nec admissum tu detegis ullius index,
 14 damna tua nemo garrulitate tulit.
 15 At cur saepe vocas nigrum ? Niger ecquid inhaeret
 16 pectoribus turtur, psittace fide, tuis ?
 17 Hunc nec honore parem, nec amoeni dotibus oris,
 18 cum tibi fit rari forma coloris, amas.
 19 Quid facere humanis debemus sensibus aucti,
 20 nomen amicitiae cum venerantur aves ?
 21 Scilicet in domini te vertis, psittace, mores,
 22 hinc ea dexteritas, hinc tibi tanta fides.

23 Di faciant longos sit uterque fuperstes in annos,
24 gloria tu volucrum, temporis ille sui.

ELEGIA IX.
AD MALA AUREA.

E5_9 v.1 Aurea mala meae donum salvete puellae,
2 aurea purpureis addita mala rosis.
3 Quae mihi supremo, cum jam discedere vellem,
4 tempore formosa tradidit ipsa manu.
5 Addidit et voces blandas, repetitaque fixit
6 oscula, cum lacrimis admonitura sui.
7 Este, precor, mecum semper, quascumque per oras
8 nunc vagus ignotis gentibus hospes ero.
9 Longa nec interea nostros via mutet amores,
10 grata nec emigret pectore cura meo.
11 Talia Nausicae decerpsit ab arbore poma :
12 Hesperidum tales vix tulit hortus opes.
13 Tale fuit roseis in odorae vallibus Idae,
14 victrici tenuit quod Cytherea manu.
15 Poma suo quondam juvenes in amore juvabant,
16 auxilium multis poma tulisse ferunt.
17 Regis aquae pronepos malo Schoeneida cepit.
18 Quam nequirit cursus, poma tulistis opem.
19 His tibi Cydippe (scit candida Delos) Aconti,
20 his patruo Cereris filia juncta suo est.
21 Fetibus arboreis dominam placare solebat
22 pastor amans, mittens aurea mala decem.
23 Fallor ? An haec etiam nobis cum traderet illa,
24 sensimus insolito pectus amore rapti ?
25 Fulgor et exstincto jam paene reluxit ab igne,
26 lenis ut a Zephyro crescere flamma solet.
27 Sive tamen fesso, quod amem, dabit altera tellus,
28 seu mihi cura recens finis amoris erit :
29 virginis adsidue meminisse juvabit amatae,
30 semper inoblitus muneris hujus ero.

ELEGIA X.

AD MATTHIAM STOIUM BORUSSUM.

E5_10 v.1 Quaeris sollicitos cupidis in amantibus ignes,
2 Stoi, cur toties fine carere putem.
3 Et memoras, quorum veteres meminere poetae,
4 quos ferus extrema tabe peredit amor.
5 Confiteor, flammis alit assuetudo latentes,
6 ponere nec facile est, quae placuere semel.
7 Improba plus animos penetrant tamen oscula, Stoi,
8 oscula constantes inmoderata movent.
9 Scilicet alterni captatus spiritus oris,
10 nescio quid junctis motibus intus agit.
11 Ex animaque vagum lenem velut excipit auram,
12 dum cupit ardores cor relevare suos.
13 Non aliter riguas tellus bibit arida lymphas,
14 languidulas aliter non fovet aura rosas.

15 Utque peregrina coalescit in arbore ramus,
 16 inque vicem succos miscet uterque suos :
 17 alter in alterius sic corpore vivit, et ardens
 18 pectoris est vere pectus amantis amans.
 19 Dulcis amarities amor est : tu, candide Stoi,
 20 mollibus illecebris oscula mixta cave.

ELEGIA XI.

AD CAROLUM CLUSIUM, DE RUTA HERBA.

E5_11 v.1 Ante alias omnes, quas tellus educat, herbas
 2 jucunda est oculis, Carole, ruta meis.
 3 Nec mihi maluerim thyma, nec meliloton, et illas,
 4 sanguine quas tinxit Cypria diva, rosas.
 5 Crescit in excultis genialis amaracus hortis,
 6 vere novo violae, lilia vere nitent.
 7 Gramineas decorant madefacta sisymbria ripas,
 8 estque suum menthae marrubioque decus.
 9 Floribus et foliis, variisque coloribus omnes,
 10 Paeoniis aptas usibus esse patet.
 11 Sed tamen utilitas, et tanta potentia rutae est,
 12 ut superet meritis gramina cuncta suis.
 13 Ruta virens abigit metuendos ictibus angues,
 14 ruta inhibet dira mixta venena manu.
 15 Haec recreat tectos caligine luminis orbis,
 16 et caput et cerebrum roborat acris odor.
 17 Nec minus hanc saevos certum est lenire dolores,
 18 nec levis est Paphiae vis inimica deae.
 19 Hinc oleum medicos lentum servatur ad usus,
 20 hinc tepidus liquidas elicit ignis aquas.
 21 Nec foliis gelidae spoliatur tempore brumae,
 22 nec rutam nimio frigore laedit hiems.
 23 Stirpibus atque herbis Boreas cum demit honorem,
 24 ruta viret nullo languida facta gelu.
 25 Utilis hanc capiti vel circum salvia crescit,
 26 vel prope mollita crescit hysopus humo.
 27 Et quoties dirae serpunt contagia labis,
 28 implorant homines graminis hujus opem.
 29 Illa ducum clypeos ornat, nunc languida, sed mox
 30 Albis ad Arctoas laeta resurget aquas.
 31 Hanc meus ad gelidam portabat signifer Arcton,
 32 cum dubio belli tempore miles eram.
 33 Dicite, Pierides, quo primum tempore coepit
 34 acris in hortensi ruta virere solo ?
 35 Pastor erat tenerae succensus amore puellae,
 36 dulcia cui curae carmina semper erant.
 37 Is desiderio tabescens maestus inani
 38 concidit, et, Virgo, dixit, amata vale.
 39 Faunus amatoris sortem miseratus acerbam,
 40 in germen corpus jussit abire novum.
 41 Totque potestates tribuit, tot munera plantae,
 42 excepto rutam quod levis odit amor.
 43 Flexibiles myrti, laurique hederaeque valete.
 44 Rura comas tantum cingat odora meas.

ELEGIA XII.

AD VILLAM PHYLLIDIS PROPE NICRUM.

E5_12 v.1 Dum gravis aestivis ardet fervoribus aer,
 2 et micat Icarii fervida stella canis,
 3 rura sacros vates, gelidaeque in vallibus umbrae,
 4 blandaque graminei caespitis herba, juvant.
 5 Grataque delectant ignobilis otia vitae,
 6 contendunt cineri dum superesse suo.
 7 At mihi nec vitreis tantum Nicer herbifer undis,
 8 prata nec irriguis fontibus uda placent :
 9 quantum securo dulcis mihi villa recessu,
 10 villa racemiferis undique cincta jugis.
 11 Fortunata nimis sacris domus hospita Musis,
 12 qua requiem Phoebus gaudet habere suam.
 13 Quid primum mediumve canam ? Quo carmine laudes
 14 exsequar, ut par est, villa beata, tuas ?
 15 Non tibi jucundi facilis clementia caeli,
 16 jugera non desunt fertilis ampla soli.
 17 Pampineo passim campus vestitur amictu,
 18 laetaque perspicuis fontibus arva madent.
 19 Pascua nec pecori desunt, et arata quotannis
 20 agricolae pretium grata rependit humus.
 21 Tum vitreus, gelidis qui vina refrigerat undis,
 22 labitur argutae rivulus uber aquae :
 23 rivulus inducens tranquillos murmure somnos :
 24 saepe viatoris mitigat ille sitim.
 25 Adde bonos hominum mores feritate carentes,
 26 et quae jura vigent legibus aequa suis.
 27 Quid referam teneras sine rusticitate puellas,
 28 moribus insignes, mente, pudore, fide ?
 29 Una sed e reliquis argutis praestat ocellis,
 30 digna vel eximii principis esse nurus.
 31 Rustica, confiteor, Xanthi sed qualis ad undas
 32 pastori junxit Cypria diva latus.
 33 Non ego te vero, pulcherrima, nomine dicam,
 34 Phyllidis interea tu mihi nomen habe.
 35 Phylli, decus ruris, spes, et mea, Phylli, voluptas,
 36 tota fit adspectu villa beata tuo.
 37 Unica tu praestas nostris solacia curis,
 38 omnia tu nostrae gaudia tristitiae.
 39 Qualiter, Eois cum surgit Lucifer undis,
 40 Oceanum radiis vestit et arva suis :
 41 blanda verecundo sic ardent lumina vultu,
 42 sic oculis fiunt cuncta serena tuis.
 43 Musa sile : mea Phylli vale, lux unica salve,
 44 et stabili gaude vatis amore tui.
 45 Sed neque me tantum pulchrae sine crimine nymphae,
 46 consita nec laetis frugibus arva juvant :
 47 nec caeli facies, nec amicti palmite colles,
 48 prataque, nec fessis dulce levamen aquae :
 49 quantum, grata sacris quae vatibus otia praestas,
 50 hospitium Musis villula dulce meis.
 51 Hic stomachum mihi caepa rubens, et oluscula placant,
 52 et lanio debet nostra culina nihil.
 53 Interea viridi residens Philomela sub umbra

54 fata juventutis luget acerba suae.
 55 Accedunt sine felle sales, sine lite sodales,
 56 nataque vicinis dulcia vina jugis.
 57 Divitias alius, quem sic agit ardor habendi,
 58 congerat, et magnas quaerat avarus opes.
 59 Sat mihi, si tantum, vitae quae postulat usus,
 60 possideam in gremio, villula cara, tuo.
 61 Non rixosa fugat dulces vicinia somnos,
 62 corpora tranquillus dum rigat uda sopor.
 63 Tota dies jucunda fluit, seu lege solutis,
 64 seu libeat junctis ludere lege modis.
 65 Ruris amatores vates sumus : urbe relictā
 66 concitat adflatu nos Deus ipse suo.
 67 Scilicet occultas dant ipsa silentia vires,
 68 carminaque ornatu versicolore nitent.
 69 Ceu thyma saepe simul, vel aquosa sisymbria florent,
 70 albaque purpureis lilia mixta rosis.
 71 Desino : cara vale mihi villula, Phylli valetō,
 72 vatis et extremum munus amantis habe.

ELEGIA XIII.

HELICANA MARIO SUO.

E5_13 v.1 Quam mihi misisti procul huc, mea vita, salutem,
 2 adtulit ad Nicri flebile carmen aquas.
 3 Protinus ut vidi : mea dulcis epistola, dixi,
 4 numquid es a Mario nuntia missa meo ?
 5 Haec ego : nec lacrimas oculi tenuere profusas.
 6 Nunc scio cur lacrimis gaudeat omnis amor.
 7 Me formosa tenent culti tibi flumina Nicri,
 8 te sine luminibus nunc inamoena meis.
 9 Nec tu credideris socias nescire puellas,
 10 te sine me saevo paene dolore mori.
 11 Sive Palatini cultos in Principis hortos
 12 imus, in his oculi, quod lacrimantur, habent.
 13 Adspicio, sine te, quondam loca dulcia nobis,
 14 et quoties texo florida sarta, fleo.
 15 Sive peto silvas, nemus aut venatibus aptum,
 16 accumulāt curas silva nemusque meas.
 17 Mirabar, nomen mihi cur Helicana fuisset.
 18 Sum misera, et sine te, lux mea, tristis ago.
 19 At si tu redeas extremis sospes ab oris,
 20 adventu referes gaudia cuncta tuo.
 21 Tunc mihi ventorum fremitus narrabis, et urbes,
 22 et miri tellus quidquid et aequor habet.
 23 O felix nostros qui lectulus audiet ignes,
 24 alterius quando flebit uterque vices !
 25 Sed nunc Tyrrenis forsā tu laetus arenis,
 26 non memor es patriae, cum patriaque mei.
 27 Aut viridi residens myrti redolentis in umbra,
 28 dulcia secura carmina mente canis.
 29 Forsan et e lauro tēxis florente coronam,
 30 quam gerat ornatis non Helicana comis.
 31 Hei mihi, quod faciles tellus alit illa puellas,
 32 perque domos dantur basia, perque vias.
 33 Quid mihi jam fiet, si tu deceptus ab illis

34   protrahis extremo lentus in orbe moram.
 35   Nec vereor frustra, quiddam vaga fama susurrat,
 36   nympha quod in laribus sit tunicata tuis.
 37   Parce per antiquos (si forte meremur) amores,
 38   dulcibus illecebris ne capiare vide.
 39   Sed potius tempus jucundos inter amicos
 40   falle, vel Aonia, quae mihi grata, lyra.
 41   Aut cole finitimos (nihil illis dulcius) hortos,
 42   sed tamen, hos intret ne qua puella, cave,
 43   Non equidem timeo : sed cuncta timemus amantes.
 44   Tu modo non dubita de probitate mea.
 45   Oro per arcanas, quondam tua gaudia, flammam,
 46   immemor in nulla sis regione mei.
 47   Deprecor hoc unum, non omnia ferre recuso
 48   tristia, te salvum dum mihi servet amor.
 49   Hei mihi, quod longis ambo discernimur oris !
 50   Pectore sum tecum, corpus abesse queror.
 51   Tu quoque me fido cum pectore suspirabis,
 52   cum lacrimis oro, dic, Helicana vale.

ELEGIA XIV.

EADEM AD EUMDEM.

E5_14   v.1   Candidus en iterum festam mihi semper habendam
           2   portat ab Eoo Lucifer axe diem.
           3   Hac meus aethereas Marius (quod prosit) in auras
           4   venit, et est flammis edita causa meis.
           5   Optima lux salve, non te mihi dulcior ulla,
           6   dum mea sic nuper fata tulere, fuit.
           7   Nunc procul hinc meus ignis abest, nec, ut ante solebat,
           8   natali mecum gaudet in urbe suo.
           9   Ast ego (me miseram) veluti sine turture conjux
 10   grata mihi quondam tempora tristis ago.
 11   Scilicet ipsa geram comptis novaserta capillis,
 12   Icarii flammam sideris ille feret ?
 13   Ipsa choros ducam geniales culta per hortos,
 14   irati fremitus audiet ille maris ?
 15   Non mihi sic cunctas mutabile pectus in horas,
 16   ultimus hic ardor, qui mihi primus, erit.
 17   Flave Nicer, cujus formosas accolo ripas,
 18   qui vitreas leni murmure volvis aquas,
 19   testis es occultis solam tabescere curis,
 20   testis es assuetas usque madere genas.
 21   Mite dedit pectus teneris natura puellis,
 22   quamque viri majus pondus habere solent.
 23   Vos ego di faciles, quos appellamus amantes,
 24   vos oro, tempus dum genitale colo :
 25   sit felix Marius, veteresque revisat amores,
 26   sitque memor Patriae, cum patriaque mei.
 27   O utinam cupidus ferat haec tibi ventus ad aures,
 28   in quacumque manes jam regione, Mari.
 29   Fervida sentires utinam suspiria, fleres,
 30   causa meus cuperem fletibus esset amor.
 31   Non volo te, mea lux, curis mordacibus angi.
 32   Sat mihi si firmo reddis amore vicem.
 33   At tu festa dies, felicis conscia partus,

34 saepe mihi ac Mario post veneranda redi.
 35 Simque secuturos Helicana fidelis in annos,
 36 ipsa animi requies illius, ille mei.

ELEGIA XV.

GEORGIUM FABRICIUM CHEMNICENSEM.

E5_15 v.1 Mitis, et Aonidum studiis excolte Georgi,
 2 carmine cui dulci Musa placere dedit,
 3 forsitan unde tuas veniant miraris ad aedes,
 4 quae legis ignota verba notata manu.
 5 Illa tibi mittit, quamvis properata, Secundus.
 6 Da veniam, tempus non habuere suum.
 7 Venimus in geniale solum Misneidos orae,
 8 tectaque Leucoreae liquimus alta scholae.
 9 Hinc loca terrigeno passim fecunda metallo,
 10 et Salae liquidas inde petemus aquas :
 11 cujus ad herbosas hoc tempore tristia ripas
 12 carmina, Stigelius debile ludit opus.
 13 Te quoque, qui Phoebi doctis caput artibus effers,
 14 magna, sacer vates, cura videre fuit :
 15 ad celebrem quoniam fama praenovimus Albim,
 16 quanta sit ingenii gratia lausque tui.
 17 Legimus et populos, et quas lustraveris urbes,
 18 dum numero cantas regna Latina gravi.
 19 Cras genetrix lucem cum Memnonis ora reducet,
 20 tempus erit coeptas rursus inire vias.

ELEGIA XVI.

DE SPECIE CONSPECTA IN AERE, SUPRA OPPIDUM YSENBURG,
 ANNO 1553, MENSE JUNIO, IN MERIDIE.

E5_16 v.1 Hoc caelum, et magnus, quo circumfundimur, aer,
 2 indicio produnt saepe futura suo.
 3 Portentisque monent, offenso numine Divum,
 4 post caput ultrices Numinis esse manus.
 5 Cur exempla petam veterum ? Cum tempore nostro
 6 prodigiis careat nullus in orbe locus.
 7 Vicino species et nuper in aere visa est,
 8 non spernenda metus nuntia dira novi.
 9 Urbs antiqua jacet (ferri vocat incola mentem)
 10 Tyrigetum a Mysis separat illa solum.
 11 Ad Zephyri flatus Turingia panditur, inde
 12 Solis et Eoos Mysis fpectat equos.
 13 Illic, cum nullae cinxissent aethera nubes,
 14 et mediae Titan lucis haberet iter :
 15 ecce volubilibus rapidi duo nexibus angues
 16 aeris obliquas corripuere vias.
 17 Igne micant ambo, rutilant per caerula flammae,
 18 fallor ? An ille color sanguinolentus erat ?
 19 Protinus adversas magno stridore per auras
 20 orta repentino bella furore movent.
 21 Implicitisque trahunt sinuosa volumina caudis,

22 tortilis ut nudos implicat alga pedes.
 23 Mutuaque alterno laniant ita vulnere terga.
 24 Sollicitus populi concutit ossa pavor.
 25 Adde quod in medio funestos inter hiatus,
 26 flammea terrificae fulsit imago crucis.
 27 Credite, mortales, horrentia proelia restant,
 28 horrida pro patria proelia, proque fide.
 29 At tu, summe pater, caelum cui servit et aer,
 30 quo peragunt motus auspice cuncta suos :
 31 omnipotens, nulla fati qui lege teneris,
 32 irrita fac nutu signa tremenda tuo.
 33 Illa quidem fuerint saevi praenuntia luctus,
 34 sed tua per castas flectitur ira preces.
 35 Si tamen ista petunt meritas discrimina gentes,
 36 conserva relliquias agminis ipse tui.
 37 Nos semper nomenque tuum laudesque canemus,
 38 nam quodcumque sumus, numinis omne tui est.

ELEGIA XVII.

AD DANIELEM STIBARUM, EQ. FR.

E5_17 v.1 Quaeritis unde leves Elegi, vel cujus ad aures
 2 hoc breve, lugubris Musa, feramus opus.
 3 Finibus egressi, quem Sequana perfluit, orbis,
 4 ad maris immunem carpimus Arcton iter.
 5 Ter canis Erigones caluit fervoribus aer,
 6 falciferae messem ter secuere manus :
 7 ex quo finitimi Boreae sub cardine mundi
 8 compositi lituos inter et arma sumus.
 9 Limina nec clausi privata reliquimus umquam,
 10 nec populi notos contigit ore legi.
 11 Publica nos inter monumenta venire juvabat,
 12 sed tenuit coeptas resque locusque vias.
 13 Saepe pater metuens : "Cur, inquit, abire paratis
 14 hospitio fessos qui juvet, ecquis erit ?
 15 Pars quoque de nobis flammis immitibus arsit,
 16 ne foret auctori pernicioosa suo."
 17 Ille tamen precibus nostris et tempore victus,
 18 "I, bene quod vertat, flebile, dixit, opus.
 19 Sed neque bis tinctas concha Sidonide vestes,
 20 nec gere compositis myrtea sarta comis.
 21 Vade sine invidia, velisque minoribus uti
 22 sis memor, antennas fert levis aura tuas."
 23 Imus, et ex vero miserabile nomen habemus,
 24 disparibus vecti, nam via longa, rotis.
 25 Si potes, imbelles Elegos proscindere livor
 26 parce, nec invisas instrue felle manus.
 27 Sin minus, at vanos exerces, invide, morsus,
 28 nec, licet insultes, ut timeare facis.
 29 Non sumus ignari (nec paenitet) ante malorum,
 30 saepe nives tulimus, saepe sub axe gelu.
 31 Inter et aerumnas et saevos viximus enses,
 32 fingere cum doctum carmen inertis erat.
 33 Ah quoties numeros lacrimis quaerentibus aptos
 34 horribiles nobis obstrepuere tubae !
 35 Verba tremens quoties manus imperfecta reliquit,

36   classica cum subito pulsa dedere sonum !
 37   Vos quoque cum summo spectetis ab aethere terras,
 38   scitis Hyperboreo proxima signa polo :
 39   sidere sub vestro per mille pericula rerum
 40   non semel infestas nos tolerasse vias.
 41   Tempora notitiam nunc eripuerunt locorum :
 42   dic age, qua sit iter, si quis amicus ades."
 43   Haec ubi nos furtim : "Discedite, rettulit unus :
 44   quam petitis, Mavors nunc quoque vastat humum."
 45   Protinus ora color maculis suffusa reliquit,
 46   "Ah miseri, quorum proelia fine carent.
 47   Paenitet, heu, sero flagrasse cupidine lucis.
 48   Cujus opem miseri, quodve petemus iter ?
 49   Si vacat, o nostri decus et tutela poetae,
 50   porrige mansuetas, docte Stibare, manus.
 51   Nosque tui stirpem, si non grave, suscipe vatis,
 52   Musa leves Elegi non onerosa sumus,
 53   nec, pedibus lassus quod non incedimus aequis,
 54   despice, scis longas quid sit inire vias.
 55   Tu quoque vidisti Ligerim, magnumque Garumnam,
 56   et Rhodani vitreas, quas Arar auget, aquas.
 57   Qui tulit externas incommoda multa per oras,
 58   ille fatigatis aequior esse potest.
 59   Nec te paeniteat querulos evolvere versus,
 60   et patriae lectis ingemuisse malis.
 61   Omnia fi numeres, vel temporis unicus hujus
 62   mille dies causas, unde queramur, habet.
 63   Candida, Di faciant, pax arva revisat et urbes,
 64   caedibus et veniat dissidiisque modus.
 65   Ut meliore tuas celebremus carmine laudes,
 66   temporibusque sonus convenienter eat.
 67   Tu procul hinc nostro praestas segura parenti
 68   otia, quae meminit muneris esse tui.
 69   His sibi nec mallet, gemmarum quidquid Eous,
 70   quidquid in auriferis colligit Indus aquis.
 71   Pectora non relevant mordacibus anxia curis,
 72   quas Tagus aut felix egerit Hermus opes.
 73   Sed Musae comites, et quae sua quemque voluptas
 74   immemorem durae sortis ubique facit.
 75   Ergo tuum nomen sublime feremur ad astra,
 76   indecores nec nos esse querere tibi.
 77   Tunc virides cingent cum baccare tempora lauri,
 78   formaque conveniens, aptaque vestis erit.
 79   Nunc placido requiem quaerentibus adnue vultu,
 80   et sine tutelae nos opus esse tuae.
 81   Hoc ubi contingit, satis est : vos ardua regum
 82   limina solliciti plena valetet metus.
 83   Tu quoque pacis inops, nec adhuc adeunda sub Arcto,
 84   dum licuit, nobis hospita terra, vale.

ELEGIAE XVIII.

DE FRUCTU DANIELIS PROPHETAE.

E5_18   v.1   Qui tibi dulcisonos, Jessaea poemata, Psalmos
           2   ante sacra cecinit, lector amice, lyra,
           3   idem veridici Danielis scripta Prophetae

4 reddidit ecce novis splendidiora modis.
 5 Exposuit, studiis ornavit et omnia summis,
 6 carmine temporibus conveniente suis.
 7 Innumeri toto venduntur in orbe libelli.
 8 Optima de multis qui legit, ille sapit.
 9 Hunc tu, quisquis amas felicem ducere vitam,
 10 nosse tui vatem muneris esse puta.
 11 Adspice fatorum seriem, lege facta priorum,
 12 facta imitanda bonis, facta cavenda malis.
 13 Sive sub Assyriis quae dicit gesta Monarchis,
 14 atque sub imperio, Persia prisca, tuo.
 15 Sive per egregias cum Graecia floruit artes,
 16 Romaque totius cum caput orbis erat.
 17 Hic sapit, in sanctis qui dum videt illa prophetis,
 18 discit inexperto damna cavere malo.
 19 Nec modo praeteritum, si vis quoque scire futurum,
 20 reperies certa cuncta relata fide.
 21 Quae fuerint, alios quae sint ventura per annos,
 22 quid tulerit praesens, quid ferat hora sequens.
 23 Digna die dices, et nostri moribus aevi,
 24 carmina successus mox habitura suos.
 25 Ultima quae memorant perituri tempora mundi,
 26 heu nimium votis tempora tarda piis.
 27 Felix hic nimium, qui, crimine liber ab omni
 28 non feci, Domino dicere, prava, potest.
 29 Stabit ad horrendum sibi conscius ille tribunal,
 30 ibit et aethereum justificatus iter.
 31 Legifer ex aequo cunctis ubi praemia Christus
 32 digna dabit, firma quae meruere fide.
 33 Cum dicet : "Procul ite mali, discedite iniqui
 34 ad Phlegethontaeas, quas sitiistis, aquas.
 35 Vos autem, mea vita, boni, vos sidera mecum
 36 scandite, caelestes, gaudia vera, domos."
 37 Haec Dominus dicet, cum tempora debita tandem,
 38 quae tibi constituunt carmina vatis, erunt.
 39 Quisquis es, his monitus respisce, relinque quod obstat :
 40 hoc satis est, pravum desere, quaere bonum.
 41 Carpe viam sancti quam monstravere prophetae.
 42 Hinc veniet velis mitior aura tuis.
 43 Hinc pete defessae solacia dulcia menti,
 44 ut curis misero tempore liber eas.
 45 Qualiter addictos degas feliciter annos,
 46 vivitur humano donec in exsilio.
 47 Multa quidem nostri sunt magna pericula saeculi.
 48 Tristis ubique furor regnat, ubique timor.
 49 Ut taceam reliquos, nimium quos dicere, casus,
 50 ultimus accedit Turcia dura pudor.
 51 Turcia Germanae pavor atque infamia terrae,
 52 non leve Pannoniis Christicolisque malum.
 53 Haec furit in nostris, paucis prohibentibus, oris,
 54 excitat et varios turba profana metus.
 55 Multa licet faciat, licet omnia salva minetur,
 56 si poteris Domino credere, tutus eris.
 57 Turco tempus erit, fractis ubi barbarus armis
 58 ante triumphantis Caesaris ibit equos.
 59 Adveniet, damno qui nos servabit ab omni,
 60 digna dabit justis praemia, digna malis.
 61 Non sinet hic, mundum propria qui morte redemit,

62   fiat ut hoc rigidis tempore praeda Getis.
 63   Scit Deus haec, Scythico sed quod tentamur ab hoste,
 64   per mala constantem sic probat ille fidem.
 65   Turce, quid exsultas ? Audacia te tua perdet,
 66   te Rex qui poterit vincere major adest.
 67   Quod magis ut credam, Danielis scripta Prophetae
 68   multa movent, paucis hic memoranda modis.
 69   Regna vide quatuor sub imagine picta ferarum
 70   scilicet Assyrios vult fera prima duces.
 71   Altera Persiacis est adsimulata monarchis,
 72   tertiaque imperio, Graecia magna, tuo.
 73   Quarta refert vestros, Latialis turba, tyrannos
 74   bellua, Romanum qui tenere solum.
 75   Illius exiguum cornu sub fronte renatum,
 76   fallor, an hoc duros indicat esse Getas ?
 77   Quae facies vultusque ferae, quae lingua minaeque ?
 78   Quales blasphemos, quos jacit ore sonos ?
 79   Numquid et haec nostris nimium jam cognita saeculis
 80   a vero cupiunt nos remove Deo ?
 81   Hos prohibete dolos, Reges, hoc frangite cornu,
 82   imperio quorum terra regenda, viri.
 83   A Scythico vobis promittitur hoste triumphus,
 84   illa Dei vox est : credite, vera canit.
 85   Talia multa docent Danielis carmina vatis,
 86   plurima nunc illo non referenda loco.
 87   Talia cum doceant Danielis carmina vatis,
 88   perlege deposita, lector amice, mora.
 89   Multa sub exemplis poteris quoque discere sanctis,
 90   quae possunt vitae consuluisse tuae.
 91   Si tibi sollicita jactatur puppis ab unda,
 92   hic etiam portum, quem mediteris, habes.
 93   Pressus es aerumnis, et sorte gravaris iniqua,
 94   hinc spera certam, qua releveris, opem.
 95   Distrahit innumeris si te mens conscia curis,
 96   ille tibi curas eximet, ille metum.
 97   Ah nimium fatui, pravae qui crimina mentis
 98   humana tolli posse putetis ope !
 99   Perlege, quicumque es, veterum solacia vatum :
 100   hinc animo veniet certa medela tuo.
 101   Sed redeo, unde fui primum digressus, et oro,
 102   ut capias placida, lector amate, manu.
 103   Ut capias laeto tibi reddita carmina vultu,
 104   quondam praesago vaticinata viro.
 105   Cedant arma sacro, concedant tempora verbo,
 106   inque via Domini vesper et ortus eant :
 107   unde venit Boreas, Zephyrus qua spirat et Eurus,
 108   turbidus aethereis nubibus unde Notus.
 109   Hac ratione queunt caelestia Numina flecti,
 110   fiet et irati mitior ira Dei.

ELEGIA XIX.

IN OBITUM CASPARIS CRUCIGERI, THEOLOGI.

E5_19   v.1   Summe Pater, sobolesque Patris, quique halitus adstas
           2   omnia, qui, firmans nos, ab utroque venis.
           3   Te precor, o rerum Deus in tribus arbiter unus,

4 an modus adsiduis fletibus ullus erit ?
 5 Parce, nec omnino dele tua jussa colentes,
 6 lenis ades populo, saevus in hoste, tuo.
 7 Jamque fatigatis luctu, serieque malorum,
 8 si precibus castis flecteris, adfer opem.
 9 Naufragii conserva tabulas, et fragmina nostri,
 10 et laceris aliqua da statione frui.
 11 Nam quibus, heu, vario discrimine, fluctibus acti,
 12 Marte fero patriam depopulante, sumus :
 13 squallet adhuc tellus, bello vastata cruento,
 14 et late gelido rura sub axe vacant.
 15 Nec satis infandos (dolor heu meminisse !) labores,
 16 nec fuit exsilii damna tulisse satis.
 17 Tunc quoque letiferis piger aestibus aer abundans
 18 intulit hac populis in regione luem.
 19 Fortibus et magnas exhaustit civibus urbes,
 20 Parceque reliquias hostis avara tulit.
 21 Ingenuis etiam Musarum dotibus aucti,
 22 ante suum multi sic cecidere diem.
 23 Jamque tot amissis prius, o dulcissime Caspar,
 24 te quoque mors avida sustulit atra manu.
 25 Parce Deus, quid adhuc non oblivisceris irae.
 26 Parce, nimis longi causa doloris adest.
 27 Occidit heu ! Nostri qui gloria temporis ingens,
 28 multorumque suis dotibus instar erat.
 29 Occidit infelix, nec funus acerbius isto,
 30 dignior aut clades fletibus ulla fuit.
 31 Nam quid ego summas tot in uno pectore dotes,
 32 facta quid, aeterna laude vehenda, canam.
 33 Quae mea si vellet digno comprehendere versu,
 34 debilitaturum Musa subiret onus.
 35 Nil illi facilis Natura negaverat uni,
 36 et dederat largas, more parentis, opes.
 37 Fervidus hinc animi vigor, et, quae liquit inausum,
 38 divitis ingenii vis operosa, nihil.
 39 Jamque brevi spatio linguam cognorat utramque,
 40 cum libuit, culte doctus utraque loqui :
 41 addiderat Solymae jam dulcia munera linguae,
 42 nec minus his judex de tribus acer erat.
 43 Altera tum rerum varias ediscere causas,
 44 et quaecumque latent abdita, cura fuit.
 45 Quattuor ut primum genitalia corpora gignant,
 46 terrarum quidquid maximus orbis habet.
 47 Unde simul mortale genus, volucresque feraeque,
 48 quidquid et Oceanus fetaque terra creat.
 49 Quid faciat tanto spirantes murmure ventos,
 50 frigida quid Boreae flabra, quid uda Noti.
 51 Ut liquidus magni telo Jovis insonet aether,
 52 cum venit eliso nubibus igne fragor.
 53 Grando quid, unde nives, matutinaeque pruinae,
 54 et gelidam pulsans frigidus imber humus.
 55 Sidere quo refugae vaga Tethyos aestuet unda,
 56 unde patens salsis aequor abundet aquis.
 57 Omnia cur diro mortalibus igne Cometae,
 58 sive ferant morbos seu fera bella, micent.
 59 Utque bibat pluvias, clarus splendore colorum,
 60 sole repercussis nubibus, arcus aquas.
 61 Quin etiam docti monumenta diserta Galeni

62   noverat, et Coi scripta vetusta senis.
 63 Praesentesque malis herbas, ad opemque potentes,
 64   laetaque purpurei germina veris opes.
 65 Corporis et vires repararet qui succus, et aegros
 66   gramina quae medicis usibus apta juvent.
 67 Cumque potestates radicum nosset, et herbas,
 68   optima quas matrum gignere terra solet :
 69 sustulit a terris ad caeli sidera vultus,
 70   unde trahunt motus inferiora suos.
 71 Pulchraque cognovit melioris lumina mundi,
 72   ut peragant varias, non sine lege, vices.
 73 Quodque micet spatio terrae propiore, quod astrum
 74   exstet, et a solida longius absit humo.
 75 Qui modus annorum, cur partes quattuor anni,
 76   solis in obliquum cur via secta latus.
 77 Ut brevior, Phoebos septem propiore Trioni,
 78   roriferae noctis porrigat umbra diem.
 79 Abditus ut lateat densa caligine Titan,
 80   invida fraternis cum soror obstat equis :
 81 utque petens solem decrescat, ut augeat orbem,
 82   Luna, citis fratrem quando relinquit equis.
 83 Illius ut picea nitor obscuretur ab umbra,
 84   cum facit opposito limite Phoebus iter.
 85 Et quae felices spargant mortalibus ignes
 86   sidera, nascenti commoda, quoque loco.
 87 Quid Canis, aut Hyades moveant, et aquosus Orion,
 88   Haedus et occiduae gurgite lotus aquae.
 89 Nec requies animi tantum, dulcisque voluptas,
 90   conscia fatorum sidera nosse fuit.
 91 Sed magis auctorem cognoscere juvit, et ingens,
 92   esse Deum, mundi qui regat hujus opus.
 93 Temperet et stellas, metisque coerceat aptis,
 94   et curam, ne quid longius erret, agat.
 95 Ergo creatorem propius, rerumque parentem,
 96   cernere, non dubii pectoris ardor erat.
 97 Doctrinaeque pio caelestis amore calebat :
 98   ah, quantum est, vero posse placere Deo !
 99 Nec mora, fatidici quidquid cecinere Prophetae,
 100   deque fide scripti noverat omne genus.
 101 Impia cum subito deliramenta perosus,
 102   sincerae juvit religionis opus.
 103 Et cupidus verbo pavit, Christique redemptas
 104   morte, pie sancto munete functus, oves.
 105 Nec minus et duro spatiosi tempore belli
 106   mansit in officio pervigil usque suo.
 107 Cumque recessissent hac dulces urbe Camenae,
 108   doctaue Pierias turba secuta deas.
 109 Leniit ille graves, adhibens solacia, curas,
 110   et precibus, dixit, flectitur ira Dei.
 111 Talis quin etiam blandis facundia dictis,
 112   qualis Nestorei gratia mellis erat.
 113 Quid loquar, ut veterum vertenti oracula vatum,
 114   auxilium tulerit, magne Luthere, tibi ?
 115 Ut Solymi censor sermonis, acumine praestans,
 116   iudicii fuerit dexteritate sui ?
 117 Tunc etiam, cum te mors importuna tulisset,
 118   edidit absterse scripta relicta situ.
 119 Utque secuturi legerent vulgata nepotes,

120   sustinuit longi grande laboris onus.
 121   Adde pios mores, et turpi labe carentes,
 122   et stabilem pulchra cum gravitate fidem.
 123   Quid tamen ista juvant, quid nunc opulentia linguae,
 124   cognitus aut medicae profuit usus opis ?
 125   Juraque naturae, caelique volubilis orbis,
 126   astraque siderei cuncta notasse poli ?
 127   Num minus in gelido consumptus morte sepulcro,
 128   nunc animae dulcis corpus inane, jacet ?
 129   Num minus, o Parcae ! melioribus occidit annis,
 130   vix numerans vitae lustra peracta novem ?
 131   At decus aeternum (manes gaudete sepulti)
 132   ingenii dotes quod peperere, manet.
 133   Scriptaque posteritas, non Casparis inmemor umquam,
 134   edita de sancta religione leget.
 135   Corpus et in cineres cum longa redegerit aetas,
 136   vivet, et aetatis fama sequentis erit.
 137   Laeta piaae capiens nunc debita munera vitae,
 138   quas habitat sedes turba beata, colit.
 139   Raptus et e tanto miserarum turbine rerum,
 140   parte sui fruitur nunc meliore Deo.
 141   Hunc anima solum quia deficiente rogabat,
 142   hoc sibi dicebat dulce jubente mori.
 143   Et sua tranquillo jam gaudia corde fovebat,
 144   et, vacuo curis pectore, laetus erat.
 145   Saepe relinquendas natas audire juvabat,
 146   numen adorantes, Christe benigne, tuum.
 147   Saepe genae lacrimis etiam maduere paternae,
 148   et pius in sobolem flere coegit amor.
 149   Nec minus et, quamvis defectis viribus aeger,
 150   in solitum placida mente vacabat opus.
 151   Rimarique situm caeli, radiosque solebat,
 152   sidera et exactis irrequieta notis.
 153   Cumque tuum manibus, Ptolomaeae, volumen haberet,
 154   scrutatus sedes, quas aditurus erat.
 155   Adstitit, et Lachesis, calles foris omnia, dixit.
 156   Interior coeli nunc patet aula tibi.
 157   Dixit, et eripuit terris, superaue locavit,
 158   exsolvens animam corpore jussa, domo.
 159   Sidera nunc illic fulgentis semper Olympi,
 160   cunctaque cognoscit, quae latuere prius.
 161   Progeniemque Dei, Majestatemque verendam
 162   adspicit, et sanctos inter adorat avos.
 163   Corporis o felix ista compage soluta
 164   o anima, aetherei sede recepta poli !
 165   Jam requies tibi parta. Vale, dulcissime Caspar,
 166   et tua pacatis sedibus ossa cubent.
 167   Nos lacrimae gemitusque manent. Miserere tuorum,
 168   o Deus, et miseris dulce levamen ades !
 169   En ! Tua poscit opem dubiis Ecclesia rebus,
 170   et sine te nullum, qui tueatur, habet.
 171   En ! Oppressa malis, orbataque praeside tali,
 172   plorat, et "Heu miserae quid mihi fiet !" ait.
 173   Da patrii tandem, genitor mitissime, caeli,
 174   omnibus exhaustam casibus, arce frui.

ELEGIA XX.

IN MORTEM SANCTISSIMI VIRI AEGIDII MECHLERI, THEOLOGI.

E5_20 v.1 Sic igitur non est jus evitabile mortis ?
 2 Sic vacat a leti conditione nihil ?
 3 Occidit Aegidius, date tristia carmina, Musae,
 4 justa nimis subiti causa doloris adest.
 5 Vestibus ite deae, luctus profitentibus, atris,
 6 et flete officio publica damna pio.
 7 Occidit Aegidius, quid nunc facundia linguae,
 8 vitaeque labe carens, nec dubitata fides ?
 9 Quid juvat huic longe fervisse fideliter urbi ?
 10 En jacet in gelida, morte solutus, humo.
 11 Crudeles nimium (si fas est dicere) Divae,
 12 quae rigida netis pensa severa colo.
 13 Vos quoque crudeles, qui nullis parcitis annis,
 14 Naturaeque mora solvitis hujus opus.
 15 Quam venit hei tacitis cito passibus aegra senectus,
 16 robur et aetatis subruit omne dies !
 17 Fatales igitur, completo munere vitae,
 18 aegidium terris eripuerunt Deae.
 19 Longa tamen quamvis spoliasset viribus aetas,
 20 usque vigil caro pro grege fidus erat.
 21 An gravis incepti, non tempore mitior ullo,
 22 sors peragit, dempto fine, rigoris iter ?
 23 Vidimus exsilio mutantem Albidos urbem
 24 heu mala Pierias quanta tulisse deas !
 25 Resque Ducis cari fractas, quo tempore Phoebi
 26 pallidus immenso vultus in orbe fuit.
 27 En rapitis quoque fata bonos, Christique docentes
 28 de vera mundum religione viros.
 29 Occidit Aegidius, consumptus funere maesto,
 30 maximus ille animis, maximus ille fide.
 31 Nona bis Octobris cursum nox tristis agebat,
 32 non, tenebris pulsus, exhibitura diem.
 33 Parca ferox illum rapuit, dum funderet usque
 34 ardentes, anima deficiente, preces.
 35 Ipsa etiam, letum ne tam crudele videret,
 36 nubibus obscuris condita Luna fuit.
 37 Parte tamen, tumulo quae restat inobruta tantum,
 38 post obitum vivit, sed meliore sui.
 39 Gaudiaque illa capit vitae caelestis, ademptus
 40 morte secuturis praeviente malis.
 41 Gloria vera manet, lacrimosi funeris expers,
 42 aegidium certe non sinit illa mori.
 43 Interea tumulo feliciter ossa jacete,
 44 ultima dum veniat iudicis hora Dei.

ELEGIA XXI.

AD RENATUM HENERUM.

E5_21 v.1 Carmina dum facili pastorum ludis avena,
 2 et tua pascentes fistula mulcet oves.
 3 Migdalidosque canis dulces et Phyllidis ignes,
 4 et nemus ad gemitus adlicis omne tuos.

5   Nos sine amore tui, jucunde Renate, sodales
 6   ducimus hac longos in regione dies.
 7   Nam procul ad septem formosa Camilla triones,
 8   immemor antiqui forsitan ignis, abest.
 9   Claudia nec solitos adspectu nutrit amores,
 10   Claudia Damonis nuper amata tuo.
 11   Felix qui veteres solaris arundine curas,
 12   et desiderium carmine triste levas.
 13   Gaude sorte tua, non infeliciter ardes.
 14   Casta tibi placidus pectora mulcet amor.
 15   Felices etiam, pastorum cura, puellae,
 16   carmine non duro quae meruere cani.
 17   Gramina donec oves et amabunt saxa capellae,
 18   et fluvios pisces, et Meliloton apes :
 19   vestra per innumeros erit indelebilis annos
 20   gloria, perpetuo stabit honore decus.
 21   Sic Galatea suos etiam nunc carpit honores,
 22   Trinacrii quondam carmine dicta Senis.
 23   Nec minus Andinus formosam Phyllida pastor
 24   extulit argutis teque, Amarylli, modis.
 25   Nomen habet Crocale, Siculi quam gloria ruris
 26   altera, carminibus tollit ad astra suis.
 27   Nomen habet Donace, vatis celeberrima versu,
 28   commoda venanti qui simul arma dedit.
 29   Et dilecta suo nuper Lepidina Macroni,
 30   nota etiam calamis nunc, Joviane, tuis.
 31   Nulla dies Hyalen, Nisamque tacebit, et Aeglen,
 32   Pausilypi curvis nomina nota jugis.
 33   Vivet ad Eridanum Nice gratissima vati,
 34   Seriades puerum quem docuere deae.
 35   Aurifer Hessiacas nec adhuc tacet Aedera flammis,
 36   cum Cordo recitas quas, Eobane, tuo.
 37   Aptus uterque fuit calamis, et primus uterque
 38   Teutonico Latios pavit in orbe greges.
 39   Quaeque minus celebres ad pascua laeta puellae
 40   duxerunt aliquo cum Corydone pecus.
 41   Nunc quoque per populos e silvis Mygdalis ibit,
 42   Mygdalis argutis nomen adepta modis.
 43   Ergo (nec invideo) pretium tibi dulce rependet
 44   oscula purpureis mille, Renate, genis.
 45   Quae tibi dum figet, meriti cape praemia dicet,
 46   grata tui merces ista laboris erit.
 47   Forsan et haec ultra : perstes modo fidus amanti,
 48   casta nec alterius vincula rumpat amor.
 49   Nec te decipiant, quas vestis murice tineta
 50   distentoque ornat conspicienda sinu :
 51   quaeque suos velant nigro velamine vultus,
 52   nec nisi de facie lumina sola patent.
 53   Quin etiam validis constringunt pectora vinculis,
 54   utque papillarum forma sit arta, premunt.
 55   Artis opus variae, latus undique succina cingit,
 56   succina Teutonici lecta sub axe poli.
 57   Saepius et visunt spatiosa palatia lentis
 58   passibus, arguta molliter in solea.
 59   Si sapis, illarum vitabis retia cautus,
 60   Mygdalidos recolens foedera pacta tuae.
 61   Gratior est simplex flos casti virgo pudoris,
 62   quamlibet et patrios inter adulta greges.

63 Dulcia sub patulis quae praebet gaudia ramis,
64 cui sopor in viridi ducitur almus humo.
65 At vos ite greges, felices ite capellae,
66 carpite securas, qua juvat ire, vias.
67 Vos thyma, vos cytisus, vos arbuta frondea pascant,
68 nec desit fessis umbra, nec humor aquae.
69 Nec lupo insidias meditetur euntibus ullas,
70 custodisque premant ubera plena manus.
71 Sic vester longos, faveat cui Mygdalis, annos
72 securus placido cum grege pastor agat.

*****